

„Krist danas i uvijek, naša nada, aleluja!“

20. obljetnica uspostave Požeške biskupije i ređenja njezina prvog biskupa Antuna Škvorčevića proslavljeni Trećim euharistijskim kongresom koji je predvodio kardinal Stanislaw Dziwisz, dugogodišnji tajnik sv. Ivana Pavla II., utemeljitelja Požeške biskupije

XXXIII. redovnički dani u Splitu

Više od stotinu okupljenih redovnica i redovnika na skupu u organizaciji Hrvatske redovničke konferencije razmatralo temu „Odgajno-obrazovno poslanje. Konstitutivna stvarnost redovničke karizme“

I. nacionalni susret članova Vojske Bezgrešne

Euharistijsko slavlje i svečana akademija u povodu 100. obljetnice postojanja Vojske Bezgrešne

Godišnji susret odgovornih za dušobrižništvo selilaca u europskim biskupskim konferencijama

Sudionicima susreta u Rimu Papa je izrazio zabrinutost zbog znakova nesnošljivosti, diskriminacije i ksenofobije koje se susreće u različitim dijelovima Europe - HBK i BK BiH na skupu je predstavljao ravnatelj Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu dr. Tomislav Markić

Magnum principium

Donosimo cjelovit tekst apostolskog pisma pape Franje u obliku motu proprio kojim se unose promjene u kan. 838 Zakonika kanonskog prava

Domovinske vijesti

Hodočašće mladih Krčke biskupije

Teološko-pastoralni seminar u Rijeci

Tribina „Biskup Srećko Badurina - čovjek istine i nade“

Studijski dan svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije

Svećenička skupština o viziji Dubrovačke biskupije

Kardinal Bozanić primio nuncija u RH nadbiskupa Pinta

Split: Obilježen Dan borbe protiv nasilja nad ženama

U Sošicama obilježeno 400 godina od doseljenja uskočkih obitelji iz Senja u Žumberak

Brnaze: Otkrivena spomen-ploča na kući u kojoj je ubijen i spaljen fra Rafo Kalinić

U Karlovcu proslavljena zlatna misa fra Tome Rumenjaka

Isusovac Tvrtko Barun i udruga Transplant ovogodišnji dobitnici nagrade Europski građanin

Crkva u Hrvata

Susret dijecezanskih svećenika Vrhbosanske nadbiskupije

Hrvatski veleposlanik u Srbiji susreo se s beogradskim nadbiskupom

Susret animatora za duhovna zvanja

„Oprost i pomirenje: krilatice lišene sadržaja?“

Biskup Vukšić predvodio slavlje u Tomislavgradu

Inozemne vijesti

Ustanovljen Papinski teološki institut Ivan Pavao II. za nauk o braku i obitelji

Sveta Stolica potpisala Ugovor o zabrani nuklearnog oružja

Nadbiskup Gallagher o odgovornosti zaštite vjerskih manjina

Vatikan: Predstavljene smjernice za katoličke odgojne ustanove

Prilog dokumenti

Odgajati u nadi

Logika Očeve ljubavi

Domovinske vijesti

Hodočašće mladih Krčke biskupije

Krk, 17.9.2017. (IKA) - Na početku nove pastoralne, školske i akademske godine, tijekom vikenda 16. i 17. rujna, mladi Krčke biskupije okupili su se na prvom Biskupijskom hodočašću mladih u svetištu Majke Božje Goričke kod Baške na Krku. Premda se kiša pobrinula da to bude „vozočašće“, hodočastilo je više od 60-ak mladih, a nedjeljnu misu u svetištu predvodio je biskup Ivica Petanjak, na kojoj su bogoslovi Josip Karabaić i Saša Malović primili službe akolita i lektora. U propovijedi o opraštanju biskup se nadovezao na Isusov odgovor Petru „Ne kažem ti do 7 puta, nego do 70 puta 7“ te je naglasio kako opraštati zapravo moramo uvijek: „Jedino mjerilo oprosta je oprostiti neizmjenno. Oprostiti bez mjere. Zašto? Zato što tako čini Bog. Zato što je u tome srž evanđelja, srž radosne vijesti: Božja ljubav nema granica. A mi smo pozvani da se na Boga ugledamo i da se s njime mjerimo.“ Na kraju propovijedi pozvao je sve mlade na svetost, kao i na neustrašivost prilikom odaziva na Kristov poziv. „Otac nebeski ljubi svakog od nas da je ne znam kako malen. Obasiplje nas svojom neizmjenom ljubavlju i praštanjem i poziva nas da učimo od njega te da to isto što smo mi iskusili prenesemo na svoju braću i sestre“, zaključio je biskup Petanjak. Tijekom hodočašća mladima je predstavljen Pastoralni program Povjerenstva za mlade Krčke biskupije u Godini vjere, a cijeli put bio je obogaćen radionicama, razmatranjem otajstva svjetla, pjesmom i različitim igrama.

Teološko-pastoralni seminar u Rijeci

Prenošenje vjere u povodu 25. obljetnice uvođenja vjeronauka u škole bila je tema ovogodišnjeg seminara
Rijeka, 18.9.2017. (IKA) - Prenošenje vjere u povodu 25. obljetnice uvođenja vjeronauka u škole bila je tema ovogodišnjeg teološko-pastoralnog seminara Teologije u Rijeci koji je u velikoj dvorani fakulteta održan 18. rujna. „Kada se osvrnemo na proteklih 25 godina koliko je vjeronauk prisutan u školama možemo biti zadovoljni s onim što je učinjeno, ali svakako da moramo činiti i nove iskorake. Prenošenje vjere temeljna je zadaća Crkve stoga je potrebno posvetiti joj puno pažnje, analizirati okolnosti u kojima se to događa i pronaći načine kako to činiti“, rekao je na početku riječki nadbiskup Ivan Devčić. Sudjelovali su i biskupi Riječke metropolije, krčki biskup Ivica Petanjak, gospičko-senjski Zdenko Križić te umirovljeni biskup Mile Bogović. Ugledni predavači iz cijele Hrvatske otvorili su i proučili brojne aspekte povezane s prenošenjem vjere, kao što su pitanje stanja obitelji, župne kateheze i vjeronauka u školi, zatim novog profila župne zajednice te suradnje odgojnih čimbenika, obitelji, škole i Crkve, u prenošenju vjere.

Prvo predavanje pod naslovom „Obitelj, župna kateheza i školski vjeronauk pred izazovom prenošenja vjere u suvremenom svijetu“ održao je dr. Nikola Vranješ. Istaknuo je kako novo vrijeme zahtjeva i nove načine prenošenja vere. Kao novi model okupljanja vjernika u župama predložio je „žive vjerničke krugove“, tj. okupljanja vjernika oko određene zadaće ili teme. Posebno je istaknuo potrebu okupljanja roditelja djece koja primaju sakramente prve pričesti ili krizme. „Bit problema je probuditi vjersko iskustvo kod roditelja“, rekao je Vranješ.

Predstojnik NKU dr. Ivica Pažin istaknuo je kako veliki broj djece koji iz godine u godinu upisuju katolički vjeronauk u

školi dokazuje opravdanost njegova postojanja i kvalitetu djelovanja. Dodao je kako je vjeronauk u školi zajednička odgovornost Crkve i države te iznio pozitivne primjere nekih europskih država. Osim katoličkog, u školama u Hrvatskoj prisutan je vjeronauk i drugih vjera, ali s mnogo manjim brojem djece. Ta činjenica otvara mogućnosti za daljnju suradnju među vjerskim zajednicama.

O načinima i važnosti prenošenja vjere u obitelji govorila je dr. Jadranka Garmaz. „Današnje vrijeme postavlja brojne izazove pred obitelji. Prisutna je kultura zgubidanstva, kult šoping centara, religija zdravlja, imperativ svakodnevnog doživljaja, tu je i poslovna neizvjesnost, sve su to utjecaji suvremenog društva koji se negativno odražavaju na obitelj. „Potrebna je stoga misionarska evangelizacija obitelji“, rekla je dr. Garmaz. „Obitelj je kontinuirani subjekt pastoralnog djelovanja, a posebnu pažnju potrebno je usmjeriti na mlade obitelji koje imaju djecu do 9 godina starosti. Njima treba pokloniti vrijeme, čuti njihove potrebe, prilagoditi se situaciji. Vrijeme je njima važnije od prostora“, zaključila je.

O komplementarnosti i razlikama župne kateheze i školskog vjeronauka govorili su dr. Josip Šimunović i dr. Ružica Razum. Dr. Šimunović podsjetio je kako se župna kateheza kao model pouke u vjeri razvila nakon izbacivanja vjeronauka iz škola nakon II. svjetskog rata. Nakon demokratskih promjena zamišljeno je da se župna kateheza i školski vjeronauk nadopunjuju. Oni su različiti, ali usko povezani. „Teško je potpuno pojasniti taj odnos, često je opterećen zabludama“, rekla je dr. Razum. Pojasnila je kako te zablude nastaju kada se zaboravi na jasno definirane ciljeve kateheze i vjeronauka i kada se pomisli da vjeronauk može zamijeniti župnu katehezu.

Predstojnica Katehetskog ureda Riječke nadbiskupije Ksenija Rukavina Kovačević predstavila je rezultate istraživanja koje je imalo za cilj evaluirati postojeću suradnju triju najvažnijih vjersko-odgojnih čimbenika na području Riječke nadbiskupije, obitelji, škole i Crkve, te potaknuti razvoj suradnje. „Istraživanje je pokazalo da su Crkva i obitelj još uvijek najsnažniji vjersko-odgojni i vrijednosni agensi.“ Uočena je međutim tendencija, da se po pitanju vjerskog odgoja odgovornost s obitelji prebacuje na Crkvu, pa roditelji smatraju da su svećenici i vjeroučitelji najodgovorniji za prenošenje vjere djeci. „Rezultati istraživanja ukazuju kako je potrebo osnažiti suradnju na dvjema vjersko odgojnim relacijama: Crkva-obitelj i Crkva-škola“, zaključila je Rukavina Kovačević.

Dr. Milan Šimunović predstavio je novi profil župne zajednice kao odgovor na izazov prenošenja vjere u promijenjenim okolnostima. „Urušavaju se stare paradigme kršćanske zajednice, ali moramo primijetiti kako se ispod tog urušenog stabla pojavljuju brojne mladice“, slikovito je objasnio dr. Šimunović. Manje vjerničke zajednice, timovi u župi, moguće su rješenje pastoralnih problema s kojima se danas svećenici i vjernici suočavaju.

Mr. Anton Peranić govorio je o ulozi župnika u pastoralu škole, temi koja je prilično nova, no pokazuje se sve nužnija. Na samome kraju seminara vjeroučitelji iz sve četiri biskupije Riječke metropolije predstavili su dobre primjere župne kateheze i okupljanja djece. Ivona Vukulić iznijela je primjer dvije Ogulinske župe, Slavko Vukmanov Šimatov govorio je župnoj katehezi u Rovinju, Mirjana Žužić i Vesna Absvec donijele su primjer s Krka, a bračni par Maja i Boris Barbarić govorili su o radu s djecom i mladima u Rijeci.

Tribina „Biskup Srećko Badurina - čovjek istine i nade“

Ostao je zapamćen po ekumenskom djelovanju i mirotvorstvu u ratnom vihoru. U Šibenskoj biskupiji dvanaest župa bilo je okupirano, a dvadeset i dvije crkve srušene su do temelja. No, ni te činjenice nisu omele biskupa Badurinu u njegovu ekumenskom djelovanju

Šibenik, 19.9.2017. (IKA) - Tribina „Biskup Srećko Badurina - čovjek istine i nade“ održana je u utorak 19. rujna u Gradskoj knjižnici „Juraj Šižgorić“ u Šibeniku. Tribina je dio projekta "Rujanski rat 1991." koji učenici četvrtog razreda šibenske Gimnazije Antuna Vrančića pod mentorstvom profesorice Jasminke Paić provode još od 2009. godine. O biskupu Srećku Badurini govorili su aktualni šibenski biskup Tomislav Rogić, umirovljeni biskup Ante Ivas, načelnik Policijske uprave Šibenik iz 1991. godine Nikola Vukošić te novinarka Diana Ferić. Moderatori tribine bili su gimnazijalci Srećko Perković i Jeronim Bumbak, koji su u uvodu donijeli prikaz stanja 1991. godine u tadašnjoj općini Šibenik i Šibenskoj biskupiji.

Srećko Badurina bio je šibenski biskup od 1988. do 1996. godine. Ostao je zapamćen po ekumenskom djelovanju i mirotvorstvu u ratnom vihoru. U Šibenskoj biskupiji dvanaest župa bilo je okupirano, a dvadeset i dvije crkve srušene su do temelja. No, ni te činjenice nisu omele biskupa Badurinu u njegovu ekumenskom djelovanju, istaknuli su gimnazijalci u uvodu u tribinu.

Biskup Rogić istaknuo je kako je poznao biskupa Badurinu kao profesora moralne teologije s teološkog studija u Rijeci. Rekao je kako je bio jedan od omiljenih profesora. „Zračio je posebnom toplinom i dobrotom i ja sam bio među posljednjim studentima koji je kod njega polagao ispit prije nego je postao biskup“, istaknuo je mons. Rogić.

Biskupa Badurine prisjetio se i njegov nasljednik na katedri šibenskih biskupa umirovljeni biskup Ivas. Za vrijeme biskupa Badurine bio je generalni vikar Šibenske biskupije te je, kako je istaknuo, sve nedaće koje su zadesile biskupa Badurinu s njim i proživljavao. Jednim od važnijih događaja iz djelovanja biskupa Badurine smatra njegovo sudjelovanje na Sinodi biskupa kada je papa Ivan Pavao II. primio biskupa Badurinu. „Papa ga je potaknuo da govori o problemima Hrvatske koja je u ratu kako bi svijet i ostali biskupi čuli što se događa. Biskup Badurina nije htio opterećivati ljude, ali kada je svima ispričao kakvo je stanje, ostali su bez teksta. Nije govorio politički, već ljudski“, podsjetio je biskup Ivas.

„O Srećku bih mogao puno toga reći, ali sve mi se čini nekako manjkavo. On je bio biskup branitelj grada Šibenika, Biskupije i hrvatskog naroda. Bio je čovjek na kojeg smo se mogli osloniti, čovjek koji nije plašljiv, bio je jednostavan, ali i u prvom redu Božji čovjek u Krista zagledan. Nama koji smo došli nakon njega bilo je potrebno nastaviti njegovim putem, ali na drukčiji način jer veliki ljudi ne mogu se kopirati“, rekao je biskup Ivas.

Istaknuo je kako su biskupa Badurinu brinula stradavanja ljudi i uništavanje sakralnih objekata. Spomenuo je kako je biskup Badurina ustrajao na dijalogu s pravoslavnim vjernicima i da je među prvima obilazio pogođena mjesta. Sastajao se s episkopima, američkim veleposlanikom Galbraithom, predstavnicima UNPROFOR-a i Europske zajednice. Biskupa Badurinu pogađalo je što je UNPROFOR gledao zločine i razaranja tijekom rata, kao na primjer u Lišanima, a ništa nisu poduzimali. Uspoređivao je razaranja crkvi u Domovinskom ratu s turskom okupacijom kada su također rušene katoličke crkve.

Načelnik Policijske uprave Šibenik 1991. godine Vukošić također se prisjetio ratnog perioda. „Biskup je bio primjer dobrote i jednostavnosti, često sam se susretao s njim i tražio

me pomoć za neke ljude. On je čovjek koji nikada nije napustio Šibenik ni otišao u sklonište, a nikada nije tražio policijsko osiguranje“, spomenuo je Vukošić.

Novinarka Ferić istaknula je kako su novinari s biskupom Badurinom uvijek imali odličan odnos i kako je uvijek vjerovao da vjera povezuje ljude. Zahvaljujući biskupu s kolegama novinarima smo 7. kolovoza 1995. ušli u netom oslobođeni Knin, imao je povjerenje u nas i osim odlične suradnje imali smo i prijateljski odnos. Biskupu su najteže padali odlasci na okupirana područja, ispričao mi je da je strašne stvari vidio, a s druge strane vjerovao je da vjera povezuje ljude, ispričala je Ferić.

Studijski dan svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije

Svećenici su razmatrali važna pitanja iz područja problematike braka i obitelji

Vepric, 20.9.2017. (IKA) - Studijski dan svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije održan je u srijedu 20. rujna u marijanskom svetištu u Vepricu. Susret, na kojemu se okupilo oko stotinu i dvadeset svećenika, započeo je euharistijskim slavljem koje je u kapeli predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u konceleciji s generalnim vikarom don Miroslavom Vidovićem, pastoralnim vikarom don Nediljkom Antom Ančićem i ostalim svećenicima. Liturgijsko pjevanje animirali su mo Šime Marović i mo Ivan Urlić.

U propovijedi je nadbiskup Barišić tumačeći evanđelje po Luki (Zasvirasmo vam, a ne zaigraste! Zakukasmo i ne zaplakaste!) skrenuo pozornost svećenicima da ne budu „poput ljudi ovog naraštaja koji su nalik djeci što sjede na trgovima i jedan drugom dovikuju“. To evanđelje „nadbiskupa asocira na pasivne, neosjetljive ljude koji sjede po zidicima u našim malim mjestima a skloni su svemu prigovarati i sve komentirati“. Potaknuo je svećenike da ne prihvaćaju „mentalitet zidića“ već da prihvaćaju melodiju koju Gospodin želi dati, a ta melodija sve pokreće. U prvom čitanju Prve poslanice svetoga Pavla apostola Timoteju Gospodin nam želi posvjestiti tko smo mi to, kako se vladati u kući Božjoj koja je kuća Boga živoga. Želeći potaknuti svećenike da se zauzmu u pripremi za Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji te da provode pripremljene kateheze o majčinstvu, pozvao ih je da ne ostaju „na zidiću“. Propovijed je završio citatom sv. Augustina: „Neka pastiri očekuju plaću samo od onoga od kojega narod očekuje spasenje“ te ih potaknuo da budu živi, nemirni svjedoci, koji će znati ustati i kad je žalosna glazba, problemi i poteškoće, ali i koji će se znati radovati radosti drugih.

Drugi dio programa održan je u multimedijalnoj dvorani, a vodio ga je pastoralni vikar. Svećenici su razmatrali važna pitanja iz područja problematike braka i obitelji. Predavači prof. Kristina Pavlović i prof. Ladislav Ilčić govorili su o kršćanski utemeljenom i cjelovitom odgoju mladih za ljudsku spolnost Teen STAR koji se provodi u Hrvatskoj već dvadeset i jednu godinu, a koji ima preporuke i podršku HBK. Predavači su iznijeli prednosti pravovremene edukacije mladih o spolnom odgoju u vidu daljnje pripreve za brak jer spolno ponašanje adolescenata utječe na ponašanje u budućnosti u njihovu braku. U protekloj godini na području Nadbiskupije educirano je sedamdesetak polaznika Teen STAR programa, a trideset četvero ih je spremno provoditi program po župama od ove jeseni te su župnici potaknuti da animiraju i uključe voditelje Teen STAR programa kao dio pripreve za krizmu. Iz župe Katuni – Kreševo supružnici Anamarija i Mate Mandušić svjedočili su kako oni provode Teen STAR program u svojoj župi.

Naveli su brojne promjene i prednosti koju primijete kod mladih ljudi nakon što mladi aktivno sudjeluju u programu.

Kada bi se mladi ljudi educirali na vrijeme i izgradili pravilan odnos prema spolnosti i braku smanjili bi se problemi zbog kojih vjernici često dolaze u ispovjedaonice o čemu je stručno predavanje „Aktualni bračni i obiteljski problemi – Smjernice za ispovjednike” održao dr. Šimun Bilokapić. Istaknuo je tri područja u kojima svećenici nisu usuglašeni i gdje često dolazi do nerazumijevanja kod osoba koje se ispovijedaju: nasilje u obitelji i spolno nasilje, kontracepcija i umjetna oplodnja. Penitente (pokornik) često zanima ponajprije stav Katoličke Crkve, a ne stav onoga koji ispovijeda. Fra Šimun istaknuo je da se danas u ispovijedi ne postavljaju brojna potpitanja vezana uz grijeh onoga koji dolazi na ispovijed. Božanski sud o tome što je grijeh zamjenjuje se subjektivnom savjesti penitenta i ne propituje se dalje, što često nije dobra situacija jer penitent ostaje u neznanju o počinjenim grijesima osobito koji se tiču sadržaja 6. i 9. Božje zapovijedi, u današnje vrijeme često i 5. Božje zapovijedi.

Važna tema koju je istaknuo kao problem s kojim često žene žrtve dolaze u ispovjedaonicu je obiteljsko nasilje (osobito seksualno nasilje) i ne smije se dogoditi da takvo znanje o problemima u obitelji izađe iz crkvenih ruku bez reakcije Crkve na nasilje kao veliko zlo. Takav čin vrijeđa dostojanstvo osobe i u nikakvoj situaciji se ne može opravdati. Predavač je istaknuo kako u slučaju nasilja u obitelji nema opravdanja za zlostavljača i ne smije se poticati žrtvu da ostaje u odnosu koji ruši njeno dostojanstvo kao čovjeka. Treba izbjegavati dvije krajnosti: poticati ostajanje uz nasilnika glorificirajući patnju i nasljedovanje Krista patnika i ostanak u nasilnoj vezi ili pak nedostatak empatije i podržavanje neutemeljenog osjećaja krivnje koji se često javi kod žrtve. Mons. Vidović istaknuo je angažman Crkve, u vidu vođenja Skloništa za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja koje nadbiskupijski Caritas vodi već šestu godinu. Predavač je govorio o kontracepciji i upoznao sudionike o razlici kontracepcijskih i abortivnih sredstava. Važno je dati informacije penitentu o naučavanju Katoličke Crkve. Treće pitanje je pitanje o medicinski potpomognutoj oplodnji. Potrebno je jasno informirati penitenta o posljedicama umjetne oplodnje i ubijanja oplodjenih jajnih stanica i time kršenju temeljnih prava novostvorenih života. Važno je propitivati i savjetovati penitenta. Nakon predavanja otvorila se rasprava u kojoj su svećenici razmjenjivali svoja iskustva.

Povjerenik za obitelj don Tomislav Čubelić informirao je svećenike o objavljenim katehezama o majčinstvu koje je pripremio Ured HBK za obitelj. Te su kateheze na susretu svećenici mogli preuzeti. Osim toga Ured za obitelj u suradnji s Katehetskim uredom i don Josipom Perišem pripremio je osam kateheza o majčinstvu koje će biti objavljene na web stranici Treći nacionalni susret obitelji (<https://obitelj.smn.hr/>) i biti dostupne svećenicima. Generalni vikar upoznao je svećenike o važnijim nadolazećim događanjima u Nadbiskupiji. Najavljen je otvoreni natječaj za prijave stipendija učenika i studenata koje daje Caritas SMN. Najavljeno je hodočašće bogoslova u Svetu zemlju koje će predvoditi nadbiskup (7.-14. studenoga). Svećenici su pozvani prijaviti kandidate za krizmu do kraja listopada. Na svetkovinu Krista Kralja, 26. studenoga, bit će đakonsko ređenje.

Nadbiskup Barišić zahvalio je predavačima te potaknuo svećenike da se uključe u provedbu pripremljenih kateheza o majčinstvu. Smisao preuzimanja organizacije nacionalnog susreta obitelji u Solinu je poticanje obiteljskog pastorala kao konkretna pomoć obiteljima u njihovu hod.

Susret bogoslova u Lasinji

Lasinja, 20.9.2017. (IKA) - Duhovno-formativni susret bogoslova Sisačke i Bjelovarsko-križevačke biskupije s biskupima Vladom Košićem i Vjekoslavom Huzjakom započeo je u nedjelju 17. rujna u Duhovnom centru Sisačke biskupije u Lasinji. Cilj susreta međusobno je upoznavanje i druženje bogoslova i biskupa kroz molitvu, druženje, osobne i zajedničke razgovore. Ove godine tema susreta bili su blaženici – Miroslav Bulešić i Alojzije Stepinac. Kroz tri susreta u obliku predavanja i razgovora promišljalo se o životima blaženika te o poticajima njihovih života koje bogoslovi mogu primijeniti u ostvarenju poziva na svetost upućenoga svakom čovjeku.

Bogoslovi su tijekom susreta imali priliku posjetiti te se upoznati s životom mladog svećenika vlč. Ivana Petrovića, upravitelja župe Bučica, te mons. Franje Čuka, upravitelja župe Donja Kupčina. Susret bogoslova snažno je obilježen posjetom samostanu u kojemu se nalaze „Kćeri srca Isusova”, dvadeset i četiri časne sestre čija je karizma molitva za svećenike pred Presvetim Oltarskim Sakramentom kako bi Gospodin svećenički rad učinio što plodnijim. Bogoslovi i redovnice upoznali su se i međusobno obogatili uz pjesmu i svjedočanstva o prepoznavanju poziva i odazivu. Bila je to posebna radost jer, kako kažu sestre – lijepo je i poticajno kad vidimo za koga molimo. Susret je završio u srijedu 20. rujna.

Vojni ordinarijat u RH proslavlja 20. obljetnicu djelovanja

Središnji događaj proslave bit će zahvalno euharistijsko slavlje u zagrebačkoj prvostolnici

Zagreb, 20.9.2017. (IKA) - Vojni ordinarijat u RH 2017. godine proslavlja 20. obljetnicu postojanja i djelovanja, a osnovan je bulom pape Ivana Pavla II. 25. travnja 1997. godine. Time je uspostavljena duhovna skrb za vjernike katolike u oružanim snagama i redarstvenim službama Republike Hrvatske. Iste su godine u Republici Hrvatskoj osnovane još dvije biskupije, Požeška i Varaždinska.

Središnji događaj proslave toga malog jubileja Vojnog ordinarijata u RH bit će zahvalno euharistijsko slavlje u srijedu 13. prosinca u 10.30 sati u zagrebačkoj prvostolnici na kojem će sudjelovati pripadnici Hrvatske vojske, policije i branitelja. Svečanost će prenositi Hrvatska radio-televizija. Tom zaključnom slavlju prethodit će 25. jubilarno vojno, policijsko i braniteljsko hodočašće u nacionalno svetište Majke Božje u Mariji Bistrici 1. listopada te hodočašće Vojnog ordinarijata u Svetu zemlju krajem studenoga.

Radi organizacije proslave vojni biskup Jure Bogdan susreo se u srijedu 20. rujna u Vojnome ordinarijatu s potpredsjednikom Vlade RH i ministrom obrane Damirom Krstičevićem, ministrom unutarnjih poslova Davorom Božinovićem, ministrom hrvatskih branitelja Tomom Medvedom, načelnikom Glavnog Stožera OS RH generalom zbornom Mirkom Šundovom, glavnim ravnateljem policije Nikolom Milinom, posebnim savjetnikom ministra obrane Božom Kožulom, glavnim tajnikom ministarstva obrane Petrom Baraćem te biskupovim suradnicima generalnim vikarom o. Jakovom Mamićem, OCD, i pastoralnim vikarima don Markom Medom i fra Franom Musićem, OFM. U zagrebačkoj prvostolnici koja je spomenik vjere i kulture te duhovno središte hrvatskog naroda tom prilikom bit će zastupljeni svi rodovi Hrvatske vojske, policije i postrojbi iz Domovinskog rata zajedno s vojnim i policijskim kapelanima.

Svećenička skupština o viziji Dubrovačke biskupije

Biskup Uzinić istaknuo kako „treba pokrenuti određenu obnovu župnih zajednica jer je župa struktura koja posjeduje veliku prilagodljivost“

Dubrovnik, 20.9.2017. (IKA) - Svećenička skupština Dubrovačke biskupije održana je 19. i 20. rujna u Slanom. Prvog dana na skupštini su se susreli aktivni dijecezanski svećenici, a drugoga dana pridružili su im se ostali svećenici te voditelji vijeća i ureda Dubrovačke biskupije.

Dubrovački biskup Mate Uzinić govorio je o poslanju Crkve i biskupije te im predstavio viziju i poslanje Dubrovačke biskupije. Spomenuvši apostolsku pobudnicu pape Franje „Radost Evanđelja“, biskup je rekao kako ona „treba biti putokaz u kom smjeru kao partikularna Crkva trebamo ići“. Izdvojivši neke brojeve pobudnice u kojima Papa govori o važnosti misijskoga djelovanja Crkve, rekao je kako Papa poziva na „razlučivanje, čišćenje i obnovu“ te to objasnio. Mijenja se paradigma pastoralnoga djelovanja, rekao je biskup, Crkva je pozvana biti manje pasivna (u uredima), a više aktivno usmjerena (misijsko poslanje). Svećenicima je predstavio i razmišljanje pročelnika Biskupijskog vijeća za katehizaciju i novu evangelizaciju don Ante Burića o izazovima s kojima se susreće mjesna Crkva, kao i razmišljanje jednoga slovenskog teologa o modelima organizacije crkvenoga djelovanja u budućnosti. Biskup je istaknuo kako „treba pokrenuti određenu obnovu župnih zajednica jer je župa struktura koja posjeduje veliku prilagodljivost, o čemu govori i Papa, a svi smo navikli na tip župe kakva je bila stoljećima“.

S obzirom na trenutačno stanje u biskupiji koje karakterizira visoka životna dob svećenika, ali i veliki broj župa u kojima više nema toliko mnogo stanovništva kao u prošlosti, biskup je rekao kako se na deset-dvanaest većih župa u biskupiji mogu primijeniti postojeći modeli pastoralnoga djelovanja poput župe kao zajednice zajednica, ali da taj model nije odgovarajući za ostalih pedesetak župa. Zato je kao putokaz za razmišljanje predstavio model „Župa kao dio pastoralne jedinice“ odnosno model međusobnog povezivanja župa u pastoralnom djelovanju čime bi se postigla revitalizacija takvih manjih župa. Time se župe ne dokidaju nego se usmjeravaju na povezivanje u djelovanju na dekanatskoj, pa i biskupijskoj razini. Tako bi jedan župnik svoje pastoralne sposobnosti prenosio i na druge župe, stvarali bi se timovi svećenika i vjernika laika na razini dekanata, koji bi zajednički djelovali, a može se razmišljati i o stvaranju dekanatskih pastoralnih vijeća.

„U godinama koje su pred nama - a ovako dalje nećemo moći pa nešto moramo napraviti - ovo je smjer u kojem bismo mogli ići, stvarajući ako je potrebno i naš novi model. To ne isključuje brigu oko katehizacije mladih i odraslih, pastoral braka i obitelji, nego omogućuje da to možemo činiti na još kvalitetniji način jer neće svaki župnik misliti samo na onu župnu zajednicu kojoj je poslan, nego i na druge župe dajući najbolje od sebe svima na tom području, ali i primajući za svoju župnu zajednicu najbolje od drugih“, rekao je biskup.

Također je za rad u bračnom i obiteljskom pastoralu preporučio kateheze „Izazov očinstva“ i „Izazov majčinstva“, koje su prikladne za izvođenje u župama, a napomenuo je kako se u Dublinu u Irskoj 2018. godine održava Svjetski susret obitelji, a u Solinu nacionalni susret. Reкао je i kako je HBK pokrenula Projekt unaprjeđenja pripreve za brak.

Generalni vikar don Hrvoje Katušić predstavio je nove svećenike redovnike koji će djelovati na području biskupije kao i nove djelatnike u biskupiji, te detaljnije predstavio okvirni biskupijski godišnji pastoralni plan. Istaknuo je kako

biskupijska vijeća i uredi u svom djelovanju vode računa o formacijskim programima specifičnim za pojedino vijeće te o programima povezivanja kroz različite zajedničke susrete. Kao dvije bitne točke vizije razvoja biskupije u narednom razdoblju istaknuo je jačanje dekanatske razine i jačanje povezivanja biskupijskih ureda i vijeća sa župama.

Sudionici skupštine imali su prigodu iznijeti svoja razmišljanja o najboljim načinima funkcioniranja biskupije u budućnosti, a u molitvenom programu sudjelovali su na euharistijskim slavljinama i zajedno molili časoslov.

Franjevci trećoredci darivali Glazbenu školu Valpovo

Provincija franjevaca trećoredaca glagoljaša školi darovala više od 700 glazbenih CD-a

Belišće, 21.9.2017. (IKA/TU) - U ime Provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša, fra Branko Janjić, župnik župe sv. Josipa Radnika Belišće, uručio je 21. rujna veliku donaciju Glazbenoj školi Valpovo – Belišće, koja djeluje pri Osnovnoj školi Matije Petra Katančića Valpovo. Ravnatelju Daliboru Košutiću, voditeljici Latinki Ruski te svim profesorima i učenicima Glazbene škole uručio je više od 700 glazbenih CD-a. Riječ je o izuzetno vrijednoj kolekciji koju je godinama skupljao pokojni fra Vice Blekić, zaljubljenik u klasičnu glazbu, dugogodišnji suradnik Hrvatske radiotelevizije, Radio Sljemena te Hrvatskoga katoličkog radija. Mi, fratri, i općenito svećenici, poznati smo kao sakupljači, bilo da se radi o knjigama ili nekom drugom mediju poput filma ili evo, glazbenih CD-ova. Sa subraćom sam razgovarao što učiniti s ovom kolekcijom kako bi se očuvala, te smo je odlučili darovati Glazbenoj školi Valpovo – Belišće, rekao je u belišćanskoj Glazbenoj školi fra Branko, dodajući kako među ova 703 CD-a ima i velikih kolekcija Mozarta, Bacha i Beethovena, ali i drugih skladatelja, za koje se nada da će biti na krjist i užitak, ali i dio edukacije mladih glazbenika. Na vrijednoj donaciji, ponajprije pokojnom fra Vici, a zatim i Provinciji franjevaca trećoredaca glagoljaša, te fra Branku, zahvalio je Dalibor Košutić, ravnatelj valpovačke osnovne škole pri kojoj djeluje Glazbena škola Valpovo – Belišće, istaknuvši kako Glazbena škola u Belišću od samoga osnutka ima odličnu suradnju sa župom Belišće. Najgore što se može dogoditi tim CD-ima je da se ne slušaju, a to se sigurno neće dogoditi u Glazbenoj školi koja se kroz učenje instrumenata, pjevanje i orkestar trudi pružiti sveobuhvatno glazbeno obrazovanje svojim polaznicima, poručio je ravnatelj Košutić, obećavajući, a što je potvrdila i voditeljica Latinka Ruski, da će marljivo i često slušati darovana glazbena djela.

Biskup Košić čestitao Židovima blagdane Roš Hašana i Jom Kipur

Sisak, 21.9.2017. (IKA) - U povodu blagdane Roš Hašana i Jom Kipura, predsjednik Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog sisački biskup Vlado Košić uputio je u četvrtak 21. rujna čestitku rabinu Židovske vjerske zajednice Bet Israel u Hrvatskoj Kotelu Da Donu, rabinu zagrebačke Židovske općine Lucianu Moši Preleviću, kao i svim članovima te dvije Zajednice. „Upućujem srdačne čestitke prigodom nadolazećih blagdane Roš Hašana (Nove godine) i Jom Kipura (Dana pomirenja) Vama i svim članovima Vaše zajednice u Republici Hrvatskoj. Želim Vam da slavljenjem ovih blagdane Božjom snagom obnovite dobru volju i želju da svoj život uskladite s Božjim naumom za dobro i mir među svim ljudima, narodima i religijama“, istaknuo je biskup.

Kardinal Bozanić primio nuncija u RH nadbiskupa Pinta
Zagreb, 21.9.2017. (IKA) - Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić primio je u četvrtak 21. rujna u Nadbiskupskom dvoru u Zagrebu apostolskog nuncija u Republici Hrvatskoj nadbiskupa Giuseppea Pinta.

Po završetku susreta nuncij Pinto u pratnji zagrebačkog pomoćnog biskupa Ivana Šaška i rektora zagrebačke katedrale preč. Josipa Kuhtića posjetio je zagrebačku prvostolnicu i pomolio se na grobu blaženog Alojzija Stepinca, izvijestio je Tiskovni ured Zagrebačke nadbiskupije.

Nadbiskup Pinto je 11. rujna predao vjerodajnice predsjednici Republike Hrvatske Kolindi Grabar-Kitarović. Prijašnjih godina obnašao je službu apostolskog nuncija u Senegal, Maliju, Gvineji Bisau i u Zelenortskoj Republici (Cape Verde) te u Čileu i Filipinima.

Čestitanje Nove godine predstavnicima Židovske zajednice u Dubrovniku

Uime Dubrovačke biskupije čestitku izrekao kancelar don Ivica Pervan

Dubrovnik, 21.9.2017. (IKA) - U prostoru Židovske općine Dubrovnik u staroj gradskoj jezgri u četvrtak 21. rujna održan je domjenak u povodu proslave židovske Nove godine Roš Hašana 5778., na kojem je, kao i uvijek sudjelovao i delegat za ekumenizam i međuvjerski dijalog Dubrovačke biskupije don Ivica Pervan.

Okupljene uzvanike pozdravila je prof. dr. Sabrina Horović, predsjednica Židovske općine Dubrovnik, tradicionalnim židovskim pozdravom „Šalom“. Rekla je kako nova godina uz sve blagoslove donosi i kušnje, te započinje s preispitivanjem i razmišljanjem o učinjenom. „Moć da se suočimo s kušnjama kako bi išli dalje bit će stvarno mjerilo našega uspjeha i onoga što će se događati u novoj godini“, rekla je predsjednica Horović. Dodala je i kako se u judaizmu život smatra najvećim darom s nebesa te da taj vrijedni dar daje vezu čovjeku s Bogom. Poželjela je i u novoj godini svima obilje mudrosti jer, kako je rekla, nje nam često zna nedostajati.

Uime Dubrovačke biskupije kancelar don Ivica Pervan uputio je čestitke povodom Roš Hašane te rekao „da nikad ne smijemo zaboraviti povijest koja nas spaja, a koja je bila teška“. Rekao je i kako ovo naše podneblje uvijek iznova iziskuje molitve opraštanja i praštanje, ali i kajanje. Istaknuo je kako smatra da je velika odgovornost na predstavnicima vjerskih zajednica u okretanju boljoj budućnosti, budućnosti u kojoj se ne može zanemariti prošlost, ali u kojoj „uz oprostjenje i pokoru trebamo jedni drugima pružiti ruku pomirenja, ili bolje zagrljaj jer on puno više govori što čovjek osjeća“. Osvrnuvši se na pitanje života kao dara s neba, objasnio je „da smo i mi sa svojim životom dar jedni drugima“. „Želim vam da vam ova čestitka bude jedan dar zajedništva, dar molitve opraštanja, dar pokajanja i dar držanja zajedno“, poručio je kancelar Pervan.

Čestitke su izrekli i predstavnici ostalih vjerskih zajednica dubrovački imam Salkan Herić, dubrovački paroh o. Stevan Kovačević te predstavnici lokalne vlasti dubrovačko-neretvanski župan Nikola Dobroslavić i predsjednik Gradskog vijeća Marko Potrebica.

Mons. Perčić predvodio misno slavlje uz Dan oslobođenja grada Varaždina

Varaždin, 21.9.2017. (IKA) - U povodu Dana oslobođenja grada Varaždina, ujedno Dana branitelja Varaždinske županije, u četvrtak 21. rujna u varaždinskoj katedrali Uznesenja BDM na Nebo svečano misno slavlje predvodio je generalni vikar Varaždinske biskupije mons. Antun Perčić, u zajedništvu s kancelarom Varaždinske biskupije preč. mr. Ivanom Rakom.

Euharistijskom slavlju nazočili su predstavnici Grada i Županije, dogradonačelnik Zlatan Avar te predsjednik Županijske skupštine Alen Runac, predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova, članovi braniteljskih udruga, kao i drugi uvaženi gosti iz kulturnoga, političkoga, vjerskoga i društvenog života Varaždina.

U uvodu euharistijskog slavlja mons. Perčić rekao je da misu prikazuju na čast Srcu Isusovu i Marijinu, za poginule branitelje i civile, za sve nestale, da im Gospodin udjeli vječni mir. „Ujedno molimo i da mi sami budemo oni koji će drugima donositi mir i radost. Bog bogat milosrdem uvijek oprašta onima koji se iskrena srca kajaju. Ali molimo i za one koji ne prepoznaju u svome srcu da čine zlo, da im Bog snagom Duha Svetoga osvjetli njihova srca da se obrate na pravi put“, rekao je mons. Perčić.

U propovijedi mons. Perčić istaknuo je: „Dok se spominjemo naših branitelja, žrtava u Domovinskom ratu, molimo za njih da im Bog bude vječna nagrada. Ne zaboravimo kao vjernici moliti i za one koji čine zlo, da se vrata na pravi put“. Vjerujem da su naši branitelji i s tim ciljem išli u rat, možda ne tim riječima, ali su svoje živote žrtvovali da bismo mi imali miran i spokojan život. To je baština koja se mora njegovati. I mi molimo danas za naš grad Varaždin, za našu županiju, ali i za cijelu Hrvatsku - da budemo ljudi koji će nastojati pridonijeti boljitku naše domovine i svakog čovjeka. Bez obzira ako ćemo naići na protivljenje, poručio je mons. Perčić.

Poziv je kršćana da u ovaj nemirni svijet unose radosnu vijest - evanđelje - tako da se zalažemo za mir i pravdu, ne samo riječima, nego da to i djelima pokazujemo. Nije to lako, pogotovo u naše vrijeme gdje čovjek ponesen uspjesima tehnike i znanosti misli da može bez Boga. Slušamo u vijestima posljednjih dana o raznim udarima, potresima, kišama, poplavama. Sve nam to jedno govori: 'Čovječe, bez obzira na tvoje uspjehe, nisi svemoćan'. Nije to Božja kazna! Sve zlo koje se događa sigurno je rezultat jer je čovjek htio sebe postaviti umjesto Boga i gospodariti drugima. Bog nam govori: 'Čovječe, tvoj poziv je ljubiti, svjedočiti Moju ljubav i dobrotu. Nemoj se u tome umoriti'. Molimo da Bog udijeli svima radost i mir te da budemo ljudi dobre volje, zalažući se za dobro u svijetu. A da bi se to moglo dogoditi moramo uvijek imati na pameti ono što je Isus rekao kada ga je mladić pitao koja je zapovijed najveća. Isus mu govori neka ljubi Boga svim srcem svojim, a bližnjega kao samoga sebe. Vjerujem da nitko od nas sebi ne želi zlo. Potaknuti time nastojmo i drugima donositi dobro“, istaknuo je mons. Perčić.

Varaždinski dani rata trajali su od 15. do 22. rujna 1991. godine, a oslobođenjem Varaždina i okolice toga 22. rujna, Hrvatskoj vojsci osigurana je znatna količina oružja koja je označila prekretnicu u Domovinskom ratu. Varaždinska pobjeda bila je i značajni moralni impuls braniteljima u Hrvatskoj.

Biskup Uzinić srednjoškolicima: „Vi ste Božji dar!“

Dubrovnik, 21.9.2017. (IKA) - Povodom početka nove školske godine učenici dubrovačkih srednjih škola sudjelovali su na svečanom misnom u dubrovačkoj katedrali u srijedu 21. rujna. Misu je predvodio dubrovački biskup Mate Uzinić koji je tom prigodom vjeroučiteljima uručio kanonske mandate za predavanje vjeronauka u osnovnim i srednjim školama, te vjerskog odgoja u vrtićima.

U propovijedi biskup se upitao kakva bi trebala biti školska godina koja započinje, dajući odgovor, referirajući se na sv. Pavla, da bi u njoj trebalo s poniznošću, blagošću i strpljivošću živjeti dostojanstvo poziva kojim smo pozvani od Boga, kao i podnositi jedni druge u ljubavi. Prvu poruku je uputio učiteljima, ravnateljima i odgojiteljima, stavlajući im za uzor samog Isusa Krista koji je prvo na Gori blaženstava izrekao pravila ponašanja, a nakon toga u praksi ta ista pravila živio, prihvaćajući gubavce, strance, opsjednute i grešnike. Obratio se zatim i učenicima kojima je kazao da evanđelist Matej carinika ne zove Levi, već Matej, jer u njemu prepoznaje sebe, te mu je važno to ime koje znači „Božji dar“, i to u trostrukom smislu. Matej je prvo Božji dar samom sebi, jer je prije bio prignut nad svojom karijerom i imovinom, a nakon Isusova poziva svega se toga oslobodio. Iz tog prepoznavanja sebe kao Božjeg dara sebi, Matej je došao do druge razine, postao je Božji dar drugima, najprije onima oko sebe. Treća razina je u tome što je Matej time što je postao Božji dar drugima posvjedočio Isusovu poruku da je baš svaki čovjek vrijedan, bez obzira na njegovu grešnost, jer „svatko treba biti prepoznat kao čovjek, kao vrijedan“. Posvijestio je mladima: „I evo, dragi mladi prijatelji, ovo je poruka vama da se osjetite kao oni koji su od Boga darovani. Vi ste Božji dar, svatko od vas pojedinačno, bez obzira odakle ste, bez obzira na vaš uspjeh u školi, bez obzira na sve“. Rekao je mladima da moraju prenositi poruku da je svaki čovjek Božji dar i da nitko u njihovom razredu, školi i društvu ne smije biti isključen.

Okupljene je pozdravio i novoimenovani pročelnik Katehetskog ureda Dubrovačke biskupije, ujedno i generalni vikar, don Hrvoje Katušić, koji je zahvalio biskupu na predvođenju mise, kao i ravnateljima, profesorima i odgojiteljima na odazivu. Govorio je i o specifičnosti Vjeronauka u kojem se, poput predmeta Likovne kulture ili Glazbene umjetnosti, ne prenosi samo znanje, nego se nastoji prenijeti i neke „vještine“, istaknuvši da je pred vjeroučiteljima složen zadatak: prenijeti učenicima katoličku vjeru, upoznati ih s njom, uz specifikum da se te istine ne mogu prenijeti samo prenošenjem znanja, niti držeći lekcije i iznoseći faktografske podatke, već su one uvijek vezane uz život, te jedini način da ih prenesemo je da ih svojim životom svjedočimo. Iz tog razloga je za predavanje Vjeronauka potreban kanonski mandat, koji je biskup na kraju misnog slavlja uručio onima koji će prenositi ne samo znanje, nego i životom svjedočiti ono što poučavaju. Vjeroučitelji kojima je biskup dao kanonske mandate su: Andrija Arežina, s. Iva Anka Bagarić, s. Danijela Bago, Krunoslav Batinić, s. M. Juliana Beretić, Ivana Bešker, Stefania Milka Čihoratić, Kristina Čibarić, Mario Čurković, Gloria Đipanović, s. Jasminka Gašparović, Ivo Govorko, Tončica Govorko, Danijel Holeš, Anamarija Josić, Zoran Juko, Serafina Kalfić, Antun Končić, Ivan Kozina, Ana Marčinko, Vjeran Martić, s. Katarina Mihić, Lucija Noković, Ante Novaković, Božimir Previšić, Tatjana Violić, Stipe Vukadin, Kristina Vukušić, Ana Zupčić i Miroslava Žegarac. Misu je animirala vokalna skupina Gospe od Porata iz katedrale pod vodstvom vjeroučiteljice Željane Lučić, a cijeli događaj je bio u organizaciji Vijeća za mlade i KU Dubrovačke biskupije.

Obljetnice sl. Božje majke Klare Žižić

Šibenik, 21.9.2017. (IKA) - U prigodi 311. obljetnice preminuća i 391. rođenja utemeljiteljice Družbe sestara franjevki od Bezgrešne, službenice Božje majke Klare Žižić (1626.-1706), 21. rujna u crkvi Sv. Lovre u Šibeniku misno slavlje predvodio je šibenski biskup Tomislav Rogić. Na misi se okupio velik broj vjernika i franjevki od Bezgrešne.

U homiliji biskup je citirao životopis službenice Božje u kojem se kaže kako je Majka Klara bezuvjetnim opredjeljenjem za Krista i Crkvu, stalno hranjena sakramentalnim životom i osobitim štovanjem Blažene Djevice, djelovala evangelizacijski i bila je svjetlo svima koji su je susretali. Naglasio je kako je snaga duhovnog poziva živjeti svjesno povezanost s Kristom Spasiteljem. „To je snaga duhovnog poziva, to je put da se bude odrazom Božje dobrote, a onda da se bude i njegovim svjetlom drugima poput Majke Klare. To stoji i u molitvi Majci Klari: služiti vjernim životom i dobrim djelima. Predanim služenjem Božjem kraljevstvu, trudila se Bogu ugoditi. Majci Klari bila je to motivacija. Zato je mogla milosno rasti u vjeri, ljubavi i nadi“. Večerašnjim slavljem želimo i molimo, da se primjer Majke Klare još dublje utisne u naše živote i djelovanje. Da je to moguće i da je djelotvorno, svjedoče šibenske franjevke već tristo ljeta, poručio je biskup Rogić. Neka nas ovogodišnji spomen Majke Klare učvrsti u predanju Božjim naumima, učvrsti u tom hođu vjere i uvijek iznova izazove da ono što činimo – naše svakodnevne zadaće, kakve god bile - da ih uvijek više činimo iz ljubavi prema Kristu našem jedinom Spasitelju“.

Vrhovna poglavarica franjevki od Bezgrešne s. Zdravka Gverić istaknula je kako svaki godišnji spomen preminuća Majke Klare iznova podsjeća na sveti trag koji je službenica Božja ostavila služenju Bogu i najpotrebnijima. Njezin primjer nas potiče da svatko u svom pozivu i poslanju, u obitelji, Crkvi i društvu; teži za svetošću, kazala je s. Zdravka. Vjernike je pozvala da svakog 21. dana u mjesecu u kapeli Kuće matice franjevki od Bezgrešne u Šibeniku zajedno sa sestrama sudjeluju na euharistijskom klanjanju i misnom slavlju na kojem se moli za proglašenje blaženom majke Klare Žižić.

Misno slavlje završilo je molitvom na njezinu grobu u crkvi Sv. Lovre.

Nadbiskup Barišić slavio misu za splitske srednjoškolce

Split, 21.9.2017. (IKA) - Srednjoškolski vjeroučitelji u suradnji s Katehetskim uredom Splitsko-makarske nadbiskupije organizirali su u četvrtak 21. rujna u crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu euharistijsko slavlje za sve srednjoškolce i njihove profesore na području grada Splita i okolice prigodom početka nove školske godine. Na misi je sudjelovalo oko 500 srednjoškolaca i njihovih profesora a predvodio ju je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u koncelebraciji s predstojnikom Katehetskog ureda don Josipom Perišem. Prinos darova i molitvu vjernika pripremili su i animirali vjeroučenici Druge gimnazije u Splitu sa svojim vjeroučiteljicom s. Dolores Brkić. Cjelokupno slavlje pjesmom je animirao župni zbor mladih „Krstitelj“ sa splitskog Trstenika.

Obraćajući se mladim vjeroučenicima, mons. Barišić istaknuo je da bi misa trebala biti zajednička molitva otvaranja Božjem pogledu i njegovu prijateljstvu kako bi mogli zajedno kroz ovu godinu rasti u znanju i mudrosti, u milosti i ljudskosti. Nadbiskup je u propovijedi govorio o mladima kao rijeci blagoslova, života, ljepote i dobrote koja izvire iz Božjega milosrđa. „Mi smo mizerni, slabi, krhki i grešni a Gospodin je misericordia, samo milosrđe i ljubav.“

Isusove riječi upućene nama da mu je milosrđe milo a ne žrtva znači da Bog nije zakon koji kažnjava grešnika nego ljubav koja oprašta. Često znamo druge činiti žrtvama našega ismijavanja i izrugivanja umjesto da ih ohrabrujemo i uvažavamo te se radujemo zajedništvu", kazao je nadbiskup. U nastavku propovijedi vjeroučenicima je kroz lik Mateja carinika približio Isusa Krista. Matej carinik ubirao je porez za Rimljane. To je bio prljav i grešan posao. No, Isus se odazvao Matejevu pozivu da blaguje u njegovoj kući. Matej je slavio novi početak i novi život. Uveo je Isusa u svoj dom. Nadbiskup je stoga pozvao srednjoškolce da uvedu Isusa u svoje planove i razmišljanja, da pođu za svojim Učiteljem, da se raduju životu, školi, obitelji i prijateljima te im je zaželio uspješno popunjen dnevnik na kraju školske godine. Riječi zahvale Bogu, nadbiskupu, roditeljima, odgajateljima, nastavnicima, profesorima, ravnateljima, a posebno mladima koji su uljepšali euharistijsko slavlje, na kraju misnog slavlja uputio je predstojnik Periš. Izrazio je zadovoljstvo što su već niz godina tom susretu domaćini franjevci iz samostana i crkve Gospe od Zdravlja u Splitu, koji su i ovoga puta bili mladima na raspolaganju za ispovijed. Uz ovu misu zaziva Duha Svetoga u Splitu, gdje rade 37 srednjoškolska vjeroučitelja u 28 srednjih škola, organiziraju se mise za srednjoškolce i u drugim gradovima Splitsko-makarske nadbiskupije.

Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama u Caritasovom domu Sveta Ana u Rijeci

Rijeka, 22.9.2017. (IKA) - Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama 22. rujna obilježen je u Hrvatskoj na više načina i brojnim susretima u gradovima u kojima djeluju ustanove koje brinu o zlostavljanim ženama i djeci. Predsjednica Republike Kolinda Grabar Kitarović obratila se porukom u kojoj ističe kako je „nasilje jezik slabića, a naša je zadaća uspostaviti sustav zaštite od nasilja, još više društveno ozračje nenasilja, u kojem će svatko, posebice djeca i žene, imati sigurnost ne samo života nego i svog dostojanstva."

Jedna od institucija koje brinu o žrtvama nasilja je Caritasov dom Sveta Ana koji u Rijeci djeluje 24 godine. Započeo je kao dom koji je pomagao žene zahvaćene ratnim stradanjima u vrijeme Domovinskog rata, a nastavio kao utočište za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja. Povodom Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama ravnateljica doma s. Suzana Samardžić pozvala je u goste svećenika Riječke nadbiskupije Đuliana Trdića koji je uz to i liječnik i magistar dubinske psihologije. Trdić je korisnicima doma, žrtvama nasilja, govorio o dostojanstvu i praštanju, činu koji je u temeljima kršćanske vjere u Boga. Objasnio je kako je praštanje povezano s osobnim dostojanstvom i većom razinom samopoštovanja te s nižom razinom depresije i anksioznosti. Dokazano je i da smanjiti mržnju i netrpeljivost znači pozitivno utjecati na zdravlje. „Oprost nije zaborav ili negacija, minimaliziranje ili racionaliziranje onoga što se dogodilo, već zamjena emocija koje netko ima prema osobi koja ga je povrijedila", zaključio je Trdić. Ravnateljica doma podsjetila je kako se ovaj dan u Hrvatskoj obilježava u znak sjećanja na tragično ubojstvo triju žena – sutkinje, odvjetnice i stranke u postupku te teško ranjavanje sudske službenice, 22. rujna 1999. godine na zagrebačkom Općinskom sudu. Zločin je tijekom održavanja brakorazvodne parnice počinio suprug stranke u postupku. Dodala je kako će sljedeće godine taj dan biti u znaku proslave 25. obljetnice djelovanja doma, jer je 29. rujna 1993. u Caritasov dom Sveta Ana u Rijeku stigla prva korisnica.

Split: Obilježen Dan borbe protiv nasilja nad ženama

Split, 22.9.2017. (IKA) - U prostorijama Caritas Splitsko-makarske nadbiskupije, uz suorganizaciju Povjerenstva za ravnopravnost spolova Splitsko-dalmatinske županije, u petak 22. rujna Danom otvorenih vrata Skloništa za žene i djecu – žrtve obiteljskog nasilja obilježen je Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama, čemu je prisustvovala i zamjenica splitskog gradonačelnika Jelena Hrgović.

„Okupili smo se obilježiti današnji dan i da još jednom kažemo kako nasilje nije izbor i da ga ne treba prihvatiti", kazala je Ivna Grubišić, voditeljica Skloništa, podsjetivši da je ono otvoreno prije šest godina. Spomenula je kako je u tom razdoblju kroz Sklonište prošlo 46 žena te 38 djece te da je ove godine u njemu zbrinuto deset osoba, od kojih je čak troje djece, a trenutačno boravi šest osoba, od kojih je jedno dijete predškolske dobi. Dodavši kako su potrebe veće, zahvalila je Caritasu, s kojim Sklonište tijesno surađuje, Gradu Splitu, koji je osigurao prostor i financijski podržava rad, kao i Županiji te Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku koji pružaju stalnu podršku radu Skloništa.

„Naša suradnja može biti bliža i otvorenija. Vijest da svaki dan ovdje dođe 200 ljudi je dobra i loša. Dobra je da ih ima tko primiti, a loša da ima mnogo ljudi u potrebi. Još uvijek ima mnogo ljudi koji i ne znaju da je ovo neka vrsta skloništa u kojem mogu potražiti pomoć i utjehu, bilo da je riječ o materijalnim stvarima, prehrani, ili pak zaštiti od nasilja. Moram izraziti zadovoljstvo da je Grad Split zajedno s Caritasom, županijom te Ministarstvom otvorio vrata skloništa kako bi se žene i djeca tu sklonili od nasilja i kako bi se tu skrbrilo o njima, dok ne prevladaju traumu zbog koje su tu došli i dok ne dođu do oporavka te se nakon velike ranjenosti nasiljem vrate u život. Stoga je ovo prigoda za reći da svakodnevno moramo iskazivati nepristajanje na nasilje bilo koje vrste, bilo da je ono nad ženama, djecom, ili nije obilježeno predznakom spola", kazala je zamjenica Hrgović, izrazivši zahvalnost svima koji u okviru djelovanja Skloništa pružaju stručnu i profesionalnu podršku svim skrbnicima te ukazujući na potrebu povećanog rada na prevenciji, prokazivanju nasilja, kako bi ga se zaustavilo. Najavila je da će se idućega tjedna organizirati susret ravnatelja osnovnih škola s predstavnicima policije radi zajedničkog rada na povećanju sigurnosti i zaštite djece te prevenciji nasilja, kako obiteljskog, tako i vršnjačkog provedbom preventivnih programa.

Podsjećajući da je nasilje konstanta u ljudskoj povijesti i da je teško reći je li ga prije bilo više, ili se danas o njemu otvorenije govori, zamjenik župana Luka Brčić rekao je: „Pohvalno je da danas postoje institucije da žrtve nasilja, prvenstveno žene i djeca imaju gdje doći, izreći svoje probleme i dobiti određenu podršku i utjehu. Ipak, postižu se rezultati i onaj tko čini nasilje danas zna da će naići na osudu, kako društva u cjelini tako i institucija. Znamo da postoje problemi s financiranjem i prostorom, ali ćemo nastojati, zajedno s Ministarstvom državne imovine, tražiti rješenje da se dio državne imovine na prostoru županije dijelom ustupi za skloništa i slične potrebe žrtvama nasilja." Potom se razvio razgovor u kojem su sudjelovali predstavnici Centra za socijalni rad, Obiteljskog centra, MUP-a, Doma „Maestral", gradova Solina i Kaštela itd. Pritom je ukazano da postoji relativno dobra zakonska regulativa na tom području i da prekršajni sudovi sve bolje rade, ali da je problem tromost institucija u provođenju zakona i važećih protokola. Također, posebno je istaknuto da je u porastu vršnjačko nasilje, unutar kojeg opet posebno nasilje u maloljetničkim vezama, ali i da su počinitelji sve više žene – prije svega nad djecom. Tako dok prije desetak

godina žena skoro da i nije bilo među počiniteljima, danas su od 781 prekršaja ove godine, njih 194 počinile žene, a čak 16 djeca. Posebno je ukazano na problematičnost protokola koji se primjenjuje u slučajevima seksualnog nasilja. Uz ocjenu da je u vrhu prioriteta preventiva, istaknuta je potreba intenzivnijeg provođenja preventivnih programa u dječjim vrtićima i osnovnim školama, te stalna suradnja svih institucija.

„Caritas je blizina, da budemo blizu jedni drugima, da čujemo potrebe onih koji štute. Kroz Caritas dnevno prođe najmanje 200 ljudi, koji su u potrebi, neshvaćeni, neprihvaćeni. Nismo ovdje samo da odjenemo gologa, nahranimo gladnoga, da žednom damo piti, nego da žalosnog utješimo, da činimo milosrđe. Drago mi je stoga da smo se danas okupili i da svi imamo isti interes i da se u današnjem društvu brzine nismo okrenuli samo sebi nego da smo tu i zbog drugih“, kazala je zaključno ravnateljica splitskog Caritasa sestra Vlatka Topalović.

Predstavljanje knjige „Milosrđe u oca Pija“ kod kapucina u Dubravi

Zagreb, 22.9.2017. (IKA) - Uoči blagdana sv. oca Pija iz Pietrelcine u kapucinskome samostanu i župi sv. Leopolda Bogdana Mandića u Zagrebu 22. rujna upriličeno je predstavljanje knjige Stefana Campanelle „Milosrđe u oca Pija“ u izdanju Kršćanske sadašnjosti. Kako je navedeno u uvodniku, nakon Svete godine i Jubileja milosrđa, koja se slavila prošle godine, kada su pred cijelom svjetskom javnošću kao sveci milosrđa istaknuti sv. Leopold Bogdan Mandić i sv. Pio iz Pietrelcine, blagdani te dvojice svetaca i u nas se naglašenije slave. U tom ozračju objavljena je i knjiga koja nudi istinski portret sv. oca Pija u odnosu na milosrđe, pokušavajući istražiti različite oblike toga milosrđa, preko živoga glasa onih koji su ga, preko njegova djela, osobno iskusili. „Čak i kad se otac Pio ponašao prema hodočasnici s prividnom krutošću, oni su se, shvativši težinu grijeha i uistinu raskajani, gotovo uvijek vraćali u smirujući zagrljaj sakramentalnog oprostjenja“, pisao je o ocu Piju još papa Ivan Pavao II., danas i sam svetac. Predstojnik Papinskoga vijeća za promicanje nove evangelizacije, kardinal Rino Fisichella u predgovoru knjizi kaže kako se „milosrđe sv. oca Pija nije svodilo na ispovjedaonicu, nego se očitovalo i u konkretnim gestama koje su omogućavale iskustvo Gospodnje ljubavi, čak i na vlastitu tijelu“. Upoznati toga sveca značilo je zapravo upoznati čudo Božje providnosti i njegova silnoga milosrđa koje je obilno dijelio upravo preko oca Pija, koji je mnogo vremena posvećivao ispovijedanju jer je bilo toliko onih koji su klečali do njegovih nogu kako bi primili odrješenje.

O djelovanju oca Pija u službi Božjega milosrđa, opisanom u ovoj knjizi, uime Kršćanske sadašnjosti na predstavljanju su govorili direktor i glavni urednik KS-a dr. Stjepan Brebrić i pomoćnik direktora don Anton Šuljić.

Dr. Brebrić najavio je još nekoliko izdanja KS-a povezane tematike, kao što su „Spisi sv. Leopolda Bogdana Mandića“, a objavljujuće knjige „Milosrđe u oca Pija“ nazvao je hvalevrijednim pothvatom jer je u knjizi zorno prikazan portret oca Pija i njegov život između trpljenja i milosrđa. „Kod sv. oca Pija milosrđe nije nešto apstraktno, kao što npr. mnogi od nas naprečac zaključuju da je milosrđe sam Bog, srce i duša kršćanske poruke, nešto bez čega ne možemo zamisliti kršćansko postojanje. I dok se mnogi od nas pitaju kako bi patnja mogla biti dar milosrđa, kod sv. oca Pija milosrđe se baš tako, vrlo konkretno, očituje kroz trpljenje, kroz stigme, kroz patnju. Čitajući ovu knjigu najbolje ćemo razumjeti upravo taj suodnos patnje i milosrđa“, zaključio je

dr. Brebrić.

Šuljić je naglasio kako se 160 stranica ove knjige čitaju u jednome dahu: „Knjiga je pisana pitko i vrlo dokumentirano. Na svakom koraku nailazimo na pregršt fusnota koje daju težinu napisanom i pridonose autentičnosti tekstova i svjedočanstava. Doznajemo sve o djetinjstvu oca Pija, koji je već kao dječak imao vizije Krista, koje su se nastavile i poslije kad je postao svećenik. Nije tomu pridavao posebnu pozornost jer je mislio da ih i drugi imaju. Obilni darovi kojima je Gospodin nadario sv. oca Pija, vizije, stigme, sposobnost bilokacije i predviđanja, dar ispovijedanja i čitanja ljudskih srdaca, čudesa za života i sl. bili su Piov blagoslov, ali su mu donijeli i mnoge poteškoće, spletke, zabrane djelovanja. No, sv. otac Pio nije skretao sa svoga puta, njegov odnos prema milosrđu nije se mijenjao niti se sveo samo na ispovjedaonicu. Čovjeku je iznad svega pristupao kao cjelovitom biću, težio mu je pomoći u svakom pogledu. Tako je, među ostalim, preuzeo na sebe velebitni projekt osnivanja bolnice pod nazivom „Dom za olakšavanje patnje“, čije nas zdanje u San Giovanni Rotondi i danas podsjeća kako se milosrđe očituje i u konkretnoj pomoći. Uglavnom, snaga je ove knjige u tome što nas po tko zna koji put podsjeća na veličinu naše vjere, na vrijednost naših sakramenata, na potrebnu pomoć i zagovor svetaca u našim životima i na snagu Crkve koju nam Bog daje za vodiča pri prolazu k Vječnosti“, zaključio je don Anton Šuljić na kraju predstavljanja.

U Šibeniku otvorena izložba „Jeruzalemski hodočasnik“

Šibenik, 22.9.2017. (IKA) – U Hrvatskom nacionalnom svetištu sv. Nikole Tavelića u Šibeniku u tijeku je velika devetnica pred svečev blagdan. Na drugi petak u nizu, 22. rujna, euharistijsko slavlje predvodio je fra Darko Tepert, OFM. U koncelecijaciji bili su gvardijan šibenskoga samostana franjevac konventualaca i rektor svetišta fra Ivan Bradarić, OFMConv., fra Augustin Kordić, OFMConv., i fra Miroslav Modrić, OFM. Na misi su se okupili i vitezovi Svetog groba jeruzalemskog. U homiliji dr. Tepert povezo je misna čitanja sa životom sv. Nikole Tavelića.

U pripremi proslave ovogodišnjeg blagdana sv. Nikole Tavelića, te u povodu 80. obljetnice hrvatskog hodočašća u Svetu zemlju koje je predvodio tadašnji zagrebački nadbiskup koadjutor Alojzije Stepinac i tom prigodom blagoslovio oltar bl. Nikole Tavelića (25. srpnja 1937.), nakon mise u Muzeju sv. Frane otvorena je izložba „Jeruzalemski hodočasnik“.

Nakon pozdravnih riječi, rektor Bradarić predstavio je i sam postav. Dr. Tepert govorio je o spomenutom oltaru sv. Nikole Tavelića u kapeli Apostolske nuncijature u Jeruzalemu, dok je o odnosu Viteškoga reda Svetoga groba jeruzalemskog i Svete zemlje govorio magistralni delegat Reda u Hrvatskoj Claude Grbeša.

Postav izložbe sadrži fotografije i druge predmete koji prate hodočasnički put bl. Stepinca u Svetu zemlju s naglaskom na boravak u Jeruzalemu i blagoslov oltara bl. Nikole Tavelića. Hodočašće je svojim fotoaparatom objektivno Ljudevit Griesbach, zagrebački trgovac i fotograf. Uokvirne reprodukcije njegovih crno-bijelih fotografija vlasništvo su Zagrebačke nadbiskupije. Dio arhivskih dokumenta je iz privatnog arhiva dr. Josipa Andrića, angažiranog katoličkog intelektualca, književnika i tajnika Hrvatskog odbora za Svetu zemlju, odnosno iz zbirke obitelji Andrić. Manji dio predmeta posuđen je iz samostana sv. Frane u Šibeniku. Izložba je ostvarena uz suradnju s Redom vitezova svetoga groba jeruzalemskog. Izložba ostaje otvorena do kraja studenoga.

Obljetnica ređenja nadbiskupa Hranića

Đakovo, 22.9.2017. (IKA/TU) – Večernjim misnim slavljem u đakovačkoj prvostolnici 22. rujna, đakovačko-osječki nadbiskup Đuro Hranić proslavio je 16. obljetnicu svoga biskupskog ređenja. Uz generalnog vikara mons. Ivana Čurića, koncelebrirala su još šestorica svećenika. Na samom početku slavlja, čestitku nadbiskupu Hraniću uputio je mons. Čurić, rekavši među ostalim kako nadbiskup svojom službom pokazuje da život i poslanje zajednice Isusovih učenika nije neka lepršava sigurnost, skrivanje u zavjetrini, već je „istinska plovidba“ u bremenitoj ljudskoj povijesti pojedinaca, naroda i čovječanstva. „Sami osjećate koliko je potreba i briga koje upravo danas, ovdje u našoj domovini i našem zavičaju, kucaju na vrata Crkve. Hvala Vam što nas potičete i predvodite u nastojanju da ljudima našeg vremena budemo iskreni i suosjećajni suputnici; zauzeti i ponizni poslužitelji Božjih darova i njegove utjelovljene i neprolazne ljubavi u Kristu“, rekao je mons. Čurić, poželjeviši nadbiskupu u ime svih svećenika i vjernika nadbiskupije da ga 'Gospodinova milost nadahnjuje i čuva na blagoslov i radost svojoj svetoj Crkvi'.

Nadbiskup je potom iz ruku djevojčice i dječaka primio cvijeće te se, uvodeći u misno slavlje, spomenuo svećenika dr. Nikole Dogana, koji je preminuo 22. rujna 2007. godine, prisjetivši se sa zahvalnošću njegova truda i zauzetosti - kao prezbitera i kanonika đakovačke katedrale, a posebno u profesorskom i odgojiteljskom radu na Katoličkom bogoslovnom fakultetu i Sjemeništu u Đakovu.

U homiliji nadbiskup se osvrnuo na naviješten ulomak Lukina Evanđelja koji govori o skupini svetih žena koje su - zahvaljujući svojoj velikodušnosti i odanosti - imale veliku ulogu u Isusovu javnom djelovanju. Prisjetio je okupljene da je kršćanstvo u Europi započelo upravo s jednom ženom, Lidijom, te istaknuo kako je Crkva uvijek imala duboko razumijevanje za ulogu žene - majke, supruge, sestre - u širem kršćanstvu. „Primjer vjernih žena iz današnjeg evanđeoskog odlomka, koje su svojim dobrima služile Isusu i koje nisu pobjegle u najgorim trenucima, poziv je svima nama da Uskrsлом Gospodinu služimo vjerno i bezuvjetno“, rekao je nadbiskup, dodavši kako se taj poziv odnosi prije svega na one koji svojom službom uprisutnjuju Krista - zaručnika Crkve, a to su nasljednici apostolskog zbora - biskupi. „Na apostole se ponajprije odnosi da ono što su primili stave u službu Uskrsлом Isusu i njegovoj Crkvi. I vi ste svjesni da dok se od svih nas traži da svjedočimo svoju vjeru i ostvarujemo kršćansko poslanje, da se od biskupa na poseban način očekuje da bude s Isusom, da služimo svetoj Crkvi, da služimo društvu, našoj braći ljudima, svojom pameću, srcem, ljubavlju, dobrotom, hrabrošću, svim talentima koje nam je dao i materijalnim sredstvima koja Crkva ima na raspolaganju“, rekao je nadbiskup.

Na kraju homilije okupljene vjernike pozvao je da mole za njega: „Ja molim da ne budem čovjek koji svojim riječima, postupcima i djelima pridonosi podjelama u Crkvi. Večeras i vas ponizno molim da molite za mene i sve ostale biskupe, da znamo i na pravi način odgovorimo na očekivanja i potrebe ovoga vremena i da ostvarimo apostolsko poslanje za današnje vrijeme te da niti jedna riječ koju izrekne ne bude suvišna, ali isto tako da ne uzmanjka naša riječ kada je potrebna i da u svemu, u svakoj životnoj situaciji u kojoj se nađemo, pridonosimo rastu i napretku Crkve.“

Istoga dana u podne skupina svećenika, predvođena nadbiskupima Hranićem i Marinom Srakićem, pohodila je na grob pokojnog dr. Dogana, gdje su se sa zahvalnošću spomenuli njegova života i svećeničkih službi koje je obnašao te za njega prikazali zajedničku molitvu Šestoga časa.

Susret grkokatoličkih svećenika Slavonsko-srijemskog vikarijata Križevačke eparhije

Sibinj, 23.9.2017. (IKA) - U župi sv. Jozafata biskupa i mučenika u Sibinju, pod predsjedanjem zamjenika biskupskoga vikara za Slavoniju i Srijem o. Vladimira Sedlaka, na spomendan začeca sv. Ivana Krstitelja u subotu 23. rujna održan je treći redoviti susret svećenika Slavonsko-srijemskoga vikarijata Križevačke eparhije u 2017. godini. Slavonsko-srijemski vikarijat obuhvaća župe Slavonskoga i Srijemskog dekanata u kojem aktivno djeluje 11 svećenika u 15 grkokatoličkih župa te odnedavno jedan đakon. Tema susreta bila je „Svećenik služitelj oltara – prinositelj žrtve i liturg“. Izlagač je bio domaći župnik o. Ivan Barščevski. Zajednička molitva Trećeg časa, promišljanje vlastitog poslanja kroz tematski prikaz predavača, okrugli stol o toj temi bili su okosnice susreta. Vikarijatski susreti svećenika Križevačke eparhije imaju inače za cilj jačanje zajedništva među raspršenim klerom na području cijele Slavonije i zapadnog Srijema, a ujedno se u tim zgodama dogovaraju i druga ključna pitanja u pastoralnom djelovanju na župama u ovom dijelu Križevačke eparhije.

Požega: Svečani prijem kardinala Dziwisza u Gradskoj vijećnici

Požega, 23.9.2017. (IKA) - U dopodnevnom satima subote 23. rujna, uoči svečanosti Otvorenja Trećega euharistijskog kongresa Požeške biskupije, u Gradskoj vijećnici Grada Požege održan je svečani prijem i susret s kardinalom Stanislawom Dziwiszem.

Kardinala je pratio biskup domaćin Antun Škvorčević, a pridružili su im se zadarski nadbiskup Želimir Puljić, đakovačko-osječki nadbiskup Đuro Hranić, španjolski biskup iz Almerije Adolfo Gonzales Montes, srijemski biskup Đuro Gašparović, dekan Vojnog ordinarijata iz Berlina mons. Joachim Simon te svećenici iz požeških župa i središnjih biskupijskih ustanova. U Gradskoj vijećnici primili su ih gradonačelnik Darko Puljašić u nazočnosti požeško-slavonskog župana Alojza Tomaševića, saborskog zastupnika Franje Lucića te drugih gradonačelnika, načelnika općina i predstavnika političkog, vjerskog, gospodarskog i kulturnog života.

U pozdravnom govoru gradonačelnik Puljašić zahvalio je časnom gostu za dolazak te se osvrnuo na dvadesetogodišnju povijest Požeške biskupije, istaknuvši snažan doprinos koji je Crkva kroz Požešku biskupiju dala Gradu Požegi na vjerskom, obrazovnom, kulturnom i drugim područjima. Župan Tomašević kardinalu Dziwiszu predstavio je požeški kraj i podsjetio na povezanost Republike Hrvatske sa svetim papom Ivanom Pavlom II.

Umirovljeni krakovski nadbiskup kardinal Dziwisz na hrvatskom je jeziku izrazio osobitu radost zbog svoga pohoda Požeškoj biskupiji i gradu Požegi te je kazao kako je za to najviše zaslužan požeški biskup Antun Škvorčević. „Moja pustolovina s Hrvatskom započela je upravo zahvaljujući Ivanu Pavlu II., kojemu sam imao čast služiti čitavog njegova pontifikata“, kazao je kardinal Dziwisz, dodajući da nikada neće i ne može zaboraviti „srdačnu dobrodošlicu koju ste iskazivali Svetomu Ocu.“

Podsjetio je nazočne na riječi suosjećanja sv. Ivana Pavla II. koje je iskazao Hrvatima prilikom pohoda u Zadru 2003. godine: „Poznata mi je tvoja snaga, hrabrost i ufanje. Siguran sam da će ti ustrajno zalaganje omogućiti da jednom i ti ugledaš bolje dane“, te je zaključio kako se ova iskrena želja svetoga pape sve više i više ostvaruje.

Euharistijsko slavlje u prigodi Prvoga nacionalnog susreta članova Vojske Bezgrešne

Zagreb, 23.9.2017. (IKA) - U povodu proslave 100. obljetnice postojanja Vojske Bezgrešne (1917.-2017.) koju je osnovao sv. Maksimilijan Kolbe, OFMConv., u subotu 23. rujna u župnoj crkvi Sv. Antuna Padovanskoga u Zagrebu održan je I. nacionalni susret članova Vojske Bezgrešne. Program je započeo euharistijskim klanjanjem i nastavljen euharistijskim slavljem koje je predvodio zagrebački pomoćni biskup Ivan Šaško.

U koncelebraciji bili su generalni definator Reda franjevaca konventualaca za Srednju Europu fra Miljenko Hontić, provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca fra Josip Blažević i Slovenske provincije sv. Josipa fra Milan Kos, nacionalni duhovni asistenti Vojske Bezgrešne u Hrvatskoj fra Zdravko Tuba i u Bosni i Hercegovini vlč. Vladislav Žarko Ošap. Koncelebrirali su i franjevci konventualci iz svih samostana koji su time proslavili i svoj dan uz blagdan sv. Jeronima. Članovi su pristigli iz cijele Hrvatske, od Međimurja do Dalmacije, od Istre do Slavonije.

U pozdravu provincijal Blažević podsjetio je na događaje koje je u sklopu proslave 100. obljetnice Vojske Bezgrešne tijekom 2017. organizirala Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca: hodočašće u Fatimu i Lurd, te simpozij „Vojska Bezgrešne i masonerija“, a završni program je zahvalno hodočašće u Rim. Stogodišnjica postojanja Vojske Bezgrešne jedinstvena je prigoda zahvaliti Bogu na ovom divnom pokretu, čestitati članovima Vojske Bezgrešne njihovu obljetnicu, te ponovno raspiriti gorljivost članova kako bi u današnjem vremenu odgovorili suvremenim izazovima. U Hrvatskoj 3500 članova, i oko 6 milijuna u svijetu, osjetna su evangelizacijska snaga unutar Crkve. Provincijal je kratko predstavio i slavljениke - fra Ambroza Knežića, nekadanjeg misionara u Zambiji koji slavi 50 godina svećanih zavjeta, fra Tomislava Cvetka, sadašnjeg misionara u Danskoj, i fra Miljenka Hontića koji slave 25 godina misništva. U taj niz, provincijal je uvrstio i predvoditelja slavlja, biskupa Šaška koji ove godine slavi 25 godina svećeničkog ređenja.

Biskup Šaško prenio je pozdrave i čestitke zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića, te čestitajući slavljениcima istaknuo njihovu predanost i vjernost u redovništvu i svećeništvu, „što je znakovito na današnju kvatrenu subotu jesenskih kvatri u kojima posebno molimo za svećenička i redovnička zvanja“.

U homiliji naglasio je kako „Vojska Bezgrešne živi od posebne povezanosti s Blaženom Djevicom Marijom, posvećujući se Njoj, preobražavajući svoj život u marijanski, da bi Ona djelovala u svijetu po nama ljudima, spajajući: poziv na svetost, ljubav prema Crkvi, naviještanje i svjedočenje Evanđelja, služeći ljudima u radosti, jednostavnosti i prihvaćanju. Posvećenost Bezgrešnoj stavlja naglasak na obje stvarnosti“. Danas je posvećenost proročki stav i govor koji računa sa svetošću, koji se daruje za druge, uranja do odricanja od sebičnosti i tako dopušta vidljivost onoga komu se posvećuje. Vojska Bezgrešne ne pokazuje svoju moć i snagu, nego Božju i Marijinu prisutnost koja ne isključuje, ne ponižava, ne ranjava i ne ubija. Bezgrešna Djevica upućuje na radost, na nadu, na oslobođenost. Takva je i njezina vojska. To je vojska ljudi koji suosjećaju, koji trpe, koji su iskušavani teškoćama, znajući da postoji oružje moćnije od svega čime čovjek želi osvajati, prevariti, poraziti drugoga. To je Vojska kojoj je „na čelu prividni gubitnik, raspjet na križu; čija je zapovijed o ljubavi prošaptana s križa i odjeknula u praznome grobu, nošena glasom anđela i žurbom apostola, srcem iz kojega je nestao

strah“. Posvijestio je kako je „to Vojska koja naviješta istinu, koja uviđa vrijednost i važnost odgoja i obrazovanja, gradeći kršćansku, 'marijansku kulturu', s posebnom osjetljivošću prema izdavaštvu i medijima, u primjerenim suvremenim inačicama“.

„U obećanju boljega svijeta, društva; u proglasima raznih bezbožnih revolucija, želi se prešutjeti, ugušiti ljudsku čežnju za Bogom, ne dati mu prostora u osobnome, obiteljskome i društvenome životu; ne dopustiti da odjekne riječ istine i vječnosti u običnome, rekao je biskup, istaknuvši da zato ideologije oslonjene na zemaljsko ne trpe vjernike; zato smeta kršćanstvo koje naviješta novi obzor koji je vidljiv s Isusom u lađi. Taj je pogled moguć samo ako se odrekne sebičnosti. Ali, upravo se ideologije, koje započinju velikim obećanjima o pravедnosti, o jednakosti, o slobodi, na kraju pokazu promicateljicama i gnijezdima sebičnosti. I danas često ponavljana težnja za sigurnošću ne može imati svoju stalnost ni puninu, ako nismo oslonjeni na Boga. Svaki nam dan iznova svjedoči tako jednostavnu istinu: da čovjek koji se želi usidriti, prikovati za prolazno ne može biti ni siguran ni sretan.“

Bezgrešna Djevica otvara prostor Bogu, u poniznosti prihvaća Riječ koja svaku prazninu preobražava u puninu; u Božjemu je promislu začeta bez grijeha, da bi nas Isus iz grijeha izveo u život i darovao život u ljepoti s kojom ništa nije usporedivo, rekao je biskup. „Ima li ljepše slike koja stegne srce, ali otvara novi obzor, slike svetoga Maksimilijana Kolbea koga ideologija zatvara u tamu bunkera gladi, a on drugoga izvodi u život. Misleći da će tim postupkom osloboditi svijet od Boga, zemaljski su moćnici u svijet unijeli prazninu koja je Božjim Duhom preobražena u puninu. To čini Vojska Bezgrešne i pred suvremenim ideologijama koje nude uvijek istu prazninu“. Biskup je zaključio da mi u Hrvatskoj imamo svjedočanstva tih pobjeda u tolikim mučenicima, u svjedočanstvima vjere i ustrajnosti. „Zato molimo Gospodina da nam i danas daruje svoju snagu da u poteškoćama, nesigurnostima ne budemo zagledani u prazne mreže u rukama, nego u Gospodina u našoj lađi. Tomu su dokaz i životi franjevaca čijih se godina redovništva i svećeništva danas spominjemo“.

Nakon popričesne molitve u zajedništvu s biskupom Šaškom, franjevci konventualci i članovi Vojske Bezgrešne molitvom su izrazili svoju posvetu Bezgrešnoj kako bi svoj život još zauzetije istrošili u njezinu čast, na posvećenje svoje, i duša kojima će biti poslani.

Prije blagoslova okupljenima se obratio fra Zdravko Tuba, te zahvalio svima koji su se ugradili u to slavlje, te sve u duhu zamisli utemeljitelja Vojske Bezgrešne, sv. Maksimilijana Kolbea pozvao: „Budimo hrabri na braniku vjere u živoga Boga. Spremni na molitvu i žrtvu, uz milosni sakramentalni život, prinoseći sebe za spasenje duša, za obraćenje neprijatelja Boga i čovjeka te otvoreni Bezgrešnom srcu BDM. Svjesni smo da se danas bježe boj za obranu života čovjeka i njegovo dostojanstvo, za Kraljevstvo nebesko, ne oružjem i sabljom, već molitvom krunice i žrtvom u posredništvu Bezgrešne“.

Pjevanje je animirao združeni zbor od osamdesetak članova sastavljen od zborova povezanih s Vojskom Bezgrešne: Zbor Kolbe, te zborovi iz Šibenika, iz župe sv. Petra na Vidicima i crkve Sv. Frane, i Zbor mladih fra Vjekoslav Mičuda iz župe Bezgrešnog Srca Marijina iz Vinkovaca, pod ravnanjem magistre glazbe Ive Bardun. Na početku je izvedena međunarodna himna jubileja Vojske Bezgrešne, a na kraju hrvatska himna Vojske Bezgrešne „Marijo Tebi pjevamo“. Također je izvedena nova autorska misa Branka i Sanje Bardun.

U Sošicama obilježeno 400 godina od doseljenja uskočkih obitelji iz Senja u Žumberak

Sošice, 23.9.2017. (IKA) - U organizaciji udruge Uskok-Sošice u središnjem žumberačkom naselju Sošicama u subotu 23. rujna održana je proslava 400. obljetnice doseljenja uskočkih obitelji iz Senja u Žumberak (1617. - 2017.). Nakon uvodnih riječi voditeljice kulturnog programa Ljiljane Hranilović-Meštrić veliki broj okupljenih uzvanika na početku svečanosti u ime Organizacijskog odbora pozdravio je tajnik udruge Željko Hranilović, koji je na poseban način istaknuo kako je ovaj važan uskočki susret ostvaren ponajviše zahvaljujući svesrdnom zalaganju predsjednika udruge Milana-Miće Radića. Nazočnima se zatim prigodnim govorom obratio načelnik Općine Žumberak Zdenko Šiljak, istaknuvši posebnu radost zbog dolaska velikog broja gostiju na tu za Žumberak važnu svečanost. Skup je zatim u ime uskočkih i husarskih udruga iz Senja, Klisa, Karlovca i Samobora pozdravio zapovjednik povijesne postrojbe Kliških Uskoka Damir Žura, a u ime kulturnih udruga pozdrav je uputio predsjednik KUD-a Marko Vukasović iz Samobora Janko Jelenić. O inicijativi obnove sjećanja na žumberačkog uskoka Janka Šajatovića Krabata govorila je Monika Bračika koja je među ostalim najavila uređenje spomen doma u Žumberku koji će generacijama trajno svjedočiti o povijesnoj ulozi ovog slavnog uskočkog ratnika. U nastavku programa uslijedili su znanstveni prikazi o Žumberačkim, Senjskim i Kliškim uskocima. Predavanje o znanstvenoj građi vezanoj za istraživanje povijesti uskoka održao je mr. Tomo Gvozdanović iz Samobora. Predavač je istaknuo kako je u hrvatskoj historiografiji nedostatak radova koji bi se temeljili na povijesnim izvorima te u tom smislu treba nastaviti sa znanstvenim radom na tome području. Predavanje o povijesnim okolnostima koje su dovele do iseljavanja senjskih uskoka u Žumberak održao je prof. Daniel Vranešić iz Samobora, ističući posebice problematiku odnosa između Uskoka i Venecije koja je u konačnici i rezultirala iseljavanjem uskočkog stanovništva iz Senja godine 1617. neposredno nakon sklapanja Madridskog mira. U nastavku programa povijesni prikaz s osvrtom na Senjske uskoke iznio je prof. Josip Šintić iz Zagreba, a o uskocima kao slobodnim vojnicima i porijeklu toga vojnog stanovništva govorio je stavrofor Križevačke eparhije o. Milan Vranešić iz Stojdrage. S najnovijim istraživanjima vezanim uz raseljenost potomaka Žumberačkih uskoka tijekom 20. stoljeća svoje je izlaganje iznijela mlada znanstvenica Ščukanec. Na kraju tematskih predavanja o važnosti potomaka Žumberačkih uskoka koji su trajno obilježili hrvatsku kulturnu scenu tijekom prošlosti govorio je predsjednik ogranka Matice hrvatske iz Jastrebarskog Stjepan Nino Škrabe. U stankama tijekom pojedinih predavanja nastupili su članovi KUD-a Marko Vukasović iz Samobora, pjevajući stare žumberačke pjesme. Pjesme najpoznatijeg žumberačkog pjesnika Jovana Hranilovića recitirala je Alenka Črljenica, a plesnu točku s prikazom srednjovjekovnih plesova izvele su članice povijesne skupine Kontea iz Konjščine u Hrvatskom zagorju. Po završetku službenog programa članovi povijesnih postrojbi upalili su svijeće ispred spomenika pilotu Miroslavu Perisu – vitezu Domovinskog rata koji je stradao u oslobađanju Domovine, a čiji se spomenik nalazi u središtu naselja Sošice.

XXXIII. redovnički dani u Splitu

Split, 23.9.2017. (IKA) - U organizaciji Hrvatske redovničke konferencije (HRK) - u franjevačkom samostanu Gospe od Zdravlja u održani su 22. i 23. rujna XXXIII. redovnički dani o temi „Odgojno-obrazovno poslanje. Konstitutivna stvarnost redovničke karizme“. Više od stotinu okupljenih redovnica i redovnika nakon uvodne molitve Trećega časa pozdravio je fra Joško Kodžoman, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja. Budući da su se godinama Redovnički dani održavali u dominikanskom samostanu, a ove godine stjecajem okolnosti u franjevačkom samostanu Gospe od Zdravlja, istaknuo je da bi bilo dobro da svake godine domaćin Redovničkih dana bude neka druga zajednica u Splitu, kako bi se redovnici bolje međusobno upoznali. Podsjetio je da su redovnici odigrali veliku ulogu u organizaciji dolaska relikvije tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića u Split, što može svima poslužiti na ponos i čast. Govoreći o samoj temi odgoja i obrazovanja, podsjetio je na gorući problem kurikularne reforme o kojoj se raspravlja u hrvatskom društvu, istaknuvši da je izrazito važno što će se učiti u našim školama. Potaknuo je sve „na cjeloživotno učenje i rast u spoznaji istine na koju smo pozvani“. „Gledano iz kršćanske perspektive, nije obrazovanje najvažnije (premda je veoma važno) nego rast u duhovnom i ljudskom smislu. Imamo preprekne ljude, ali to nam ništa ne znači ako su nemoralni, ako su skloni poduzimanju nemoralnih radnji“, poručio je provincijal Kodžoman.

Prigodnu riječ uputio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić, koji svake godine nazoči Redovničkim danima u Splitu, obrati se sudionicima s nekoliko riječi te predvodi euharistijsko slavlje što govori o podršci koju daje redovnicima u svojoj mjesnoj Crkvi. Pozdravljajući skup, istaknuo je važnost i aktualnost teme, cjeloživotnog učenja, odgoja i obrazovanja koje je, kako je rekao, uvijek bilo važno. Osobito je podcrtao doprinos redovnika u odgoju i obrazovanju kroz našu povijest, istaknuvši: „Redovnici i redovnice ispisali su najljepše stranice Katoličke Crkve, univerzalne, ali i naše domovinske. Vjerujemo da nisu zaboravili pisati i da imaju još puno nadahnuća i ulja u svjetiljkama“. Istaknuo je „da smo svi odgovorni za odgoj i obrazovanje od obitelji, preko vrtića, škola, fakulteta do onih koji rade u kuhinjama i domovima i daju svjedočanstvo ljudskih i kršćanskih vrednota“. „Pitanje: 'Mogu li nešto učiniti na polju odgoja i obrazovanja?' – dobro je pitanje koje nas potiče da sa svojim talentima, sposobnostima, vještinama i različitim karizmama dajemo svoj doprinos odgoju i obrazovanju brojnih naraštaja. Od nas očekuje naše društvo, osobito roditelji i vjernici da će nam škole biti s planom i programom ne ideološkim i razdornim nego utemeljenim na stijeni“, istaknuo je nadbiskup Barišić.

Redovničke dane u Splitu otvorio je predsjednik Hrvatske redovničke konferencije fra Jure Šarčević, koji je naveo misao pape Franje da je obrazovanje oblik evangelizacije. U tom je svjetlu prvo predavanje o temi „Edukacija i evangelizacija“ održao dr. fra Draženko Tomić s Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Poslijepodnevni program počeo je predavanjem „Obrazovanje, kineziološka edukacija i religioznost“ prof. dr. Ivana Prskala, redovitoga profesora na kolegijima Kineziologija i Kineziološka metodika i dekana Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Nakon rasprave i zajedničke molitve Večernje otvorena je izložba s likovima hrvatskih svetaca i blaženika u tehnici ulja na platnu akademske slikarice Ivane Čavar. Izložbu „Hrvatski sveci i blaženici u našem narodu“ organizirali su Galerija hrvatske sakralne umjetnosti „Laudato“ iz Zagreba i Udruga za promicanje znamenitih Križevčana dr. Stjepan Kranjčić.

Drugoga dana, u subotu 23. rujna, nakon zajedničke molitve Trećeg časa predavanje „Izazovi obrazovanja i evangelizacije“ održala je dominikanka s. Ivana Pavla Novina, predavačica na Fakultetu filozofije i religijskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Zatim je s. Janja Martina Katović, članica Družbe klanjateljica Krvi Kristove i ravnateljica Dječjega vrtića u Glamoču (BiH), izlagala o „Odgojno-obrazovno djelovanje u ekumenskoj sredini“. Redovnički dani u Splitu završili su euharistijskim slavljem koje je predvodio predsjednik Hrvatske redovničke konferencije Šarčević.

Akademija u povodu proslave 100 godina osnutka Vojske Bezgrešne

Zagreb, 23.9.2017. (IKA) - U povodu 100. obljetnice osnutka Vojske Bezgrešne u subotu 23. rujna u župnoj crkvi Sv. Antuna Padovanskoga u Zagrebu održana je svečana akademija. Crkvu su u ranim popodnevnim satima ispunili članovi Vojske Bezgrešne koji su se u prigodi proslave okupili na Prvome nacionalnom susretu. Akademiji su nazočili i provincijalni ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca fra Josip Blažević i provincijalni ministar Slovenske provincije sv. Josipa franjevaca konventualaca fra Milan Kos, nacionalni duhovni asistenti Vojske Bezgrešne u Hrvatskoj fra Zdravko Tuba i u Bosni i Hercegovini vlč. Vladislav Žarko Ošap i generalni definator Reda franjevaca konventualaca za Srednju Europu fra Miljenko Hontić. Također akademiji su nazočili i mnogobrojni hrvatski i slovenski franjevci konventualci o proslavi Dana hrvatske provincije.

Na akademiji posebno se prisjetilo fra Ante Gašparića (1932.-2015.), neumornog širitelja Vojske Bezgrešne, komu je posvećen i prvi svezak „Spisa sv. Maksimilijana Kolbea“ objavljen uoči same proslave. Pozdravljajući okupljene, provincijal Blažević je podsjećajući na čovjeka koji je iskoraknuo iz stroja u paklu Auschwitzta, sv. Maksimilijana M. Kolbea (1894.–1941.) naglasio kako on nije bio nikakav „nadčovjek“. Još manje je bio preziratelj života ili kamikaza. „On je volio život, prihvaćao ga kao Božji dar. Nije ga izlagao pogibli, ludim vožnjama, cigaretama, alkoholu ili drogama. Ali kad mu se pružila prilika darovati svoj život u zamjenu za život bližnjega, oca jedne obitelji, hrabro je iskoraknuo iz stroja. Njegovi spisi, koje danas predstavljamo, otkrivaju nam duh koji ga je pokretao“. Sv. Maksimilijan putokaz je svima koji traže smisao svoga života. „Današnji svijet vapi za svjedocima koji će utjeloviti evanđelje poput sv. Maksimilijana Kolbea, Božju riječ učiniti 'vidljivom' i 'opipljivom'. Sv. Maksimilijan Kolbe zorno je posvjedočio kako čovjek može ostati slobodan i u bunkeru Auschwitzta, baš kao što je moguće i na slobodi vegetirati neslobodan, ovisan o Internetu i provodima, o svojim strastima, porocima, i zlim nagnućima. Istinska sloboda ostvaruje se kroz sebedarnu ljubav. Smisao kršćanskog života nije tek nasljedovanje Krista, nego preobrazba u Krista, postati 'alter Christus', drugi Krist, kako bi obožili ljudsku narav i oplemenili ovaj svijet“, rekao je Blažević, te ukazao na knjigu Raffaella Di Muro „Trijumf ljubavi“ koja je tiskana za tu prigodu.

Promicatelj Udruge Vojska Bezgrešne u BiH vlč. Vladislav Žarko Ošap prisjetio se početaka oživljavanja rada udruge u Hrvatskoj, poglavito zahvaljujući o. Gašpariću, kada su se u učlanjivati i zainteresirani iz BiH, gdje pak od 2006. počinje djelovati Nacionalni centar Vojske Bezgrešne. Pojasnio je, kako je to započelo u Drvaru gdje je tada bio župnik. „Moja želja kao župnika o proslavi 100 godina župe bila je, da proslava ne bude nešto što traje tek nekoliko dana, nego da

nešto ostane i tako je došlo do pokretanja Vojske Bezgrešne u BiH koja danas u 40 župa ima oko 900 članova“. Počelo je prije stotinu godina sa šestoricom predvođenih fra Maksimilijanom, a danas govorimo o šest milijuna“.

U nastavku akademije prikazan je film „Militia Imaculatae“ u produkciji Slovenske provincije sv. Josipa franjevaca konventualaca Studio Siposh. U uvodnoj riječi provincijal Kos istaknuo je kako je nedavno u Sloveniji održan susret članova Vojske Bezgrešne. Tom prigodom, a o 100. obljetnici utemeljenja Vojske Bezgrešne prema idejnom projektu fra Danila Holca, OFMConv., napravljen je 6' film o sv. Maksimilijanu Kolbeu i Vojsci Bezgrešne. Hrvatski franjevci konventualci iskazali su želju da se film prevede na hrvatski jezik.

Na akademiji je pročelnik Katedre dogmatske teologije KBF-a i predstojnik Hrvatskoga mariološkoga instituta dr. fra Ivan Karlić, OFMConv., predstavio upravo tiskan prvi svezak „Spisa sv. Maksimilijana Kolbea“ u kojem su na nešto manje od 1400 stranica sakupljena Kolbeova pisma. Znakovitim je ukazao na podudarnost da se „Spisi“ u hrvatskom prijevodu objavljuju o 100. obljetnici utemeljenja Vojske Bezgrešne koju je utemeljio sv. Maksimilijan Kolbe kako bi promicao ljubav prema Bogu, Bezgrešnoj i svim ljudima. Djelo pruža mnogo informacija za rekonstrukciju i produbljanje životnih zbivanja oko sv. Maksimilijana, ali i otkriva dubine Kolbeova unutarnjeg duhovnoga života i danas nama daje prigodu aktualizirati, posadašnjiti njegov apostolat, poslanje, namisli, ideje. „Spisi“ su do danas bili dostupni na samo četiri jezika: na poljskom, talijanskom, španjolskom i engleskom.

U Kolbeovim spisima nalazimo pisma, zapise, kronike, razna Kolbeova razmatranja i sve to razvrstano kronološkim redom za svaku od tih kategorija. „Kronološki sadržaj je od velike pomoći i od velike važnosti. Čitajući ove tekstove i razmatrajući poniremo u duboko duhovno iskustvo sv. Maksimilijana, počevši od osnutka Vojske Bezgrešne, izdavanje 'Viteza Bezgrešne', izgradnje gradova Bezgrešne u Poljskoj i u Japanu, pa sve do dramatičnog uhićenja u Auschwitzu gdje je završio kao mučenik ljubavlju“. U današnje vrijeme u kojem je čovjek opijen individualizmom, egoizmom i relativiziranim vrijednostima jer je došlo do konfuzne spoznaje o vlastitoj slobodi, valja unijeti zrno evanđelja, a to je temeljno poslanje Crkve i kršćana. Kolbeovi spisi odgovor su posebice za naše vrijeme jer prije svega u njima susrećemo čovjeka, velikog čovjeka, redovnika, svećenika, konačno susrećemo sveca koji je itekako znao biti okrenut svome svijetu, ali u isto vrijeme znao se uzdignuti iznad toga svijeta, znao se okrenuti Bogu, i u Bogu nalaziti nadahnuće za odgovore na problematiku svoga svijeta, vremena, čovjeka. Ljubav je snažna i dugotrajna samo kada je utemeljena u Bogu, to je mudrost koju je sv. Maksimilijan našao i živio do kraja, naglasio je Karlić, istaknuvši uvjerenje da su djela poput „Spisa“ obogaćenje za hrvatsku, društvenu, teološku, duhovnu i kulturnu scenu.

Na kraju akademije riječ zahvale svima koji rade na promicanju Vojske Bezgrešne u Hrvatskoj izrekao je fra Zdravko Tuba. Odlomke iz „Spisa“ kazivao je fra Ivan Bradarić, a u glazbenom dijelu sudjelovali su sopranistica Adela Golac Rilović i dirigent i korepetitor Sion Dešpalj, a program je vodila Tanja Popec.

Treći euharistijski kongres Požeške biskupije

Središnje euharistijsko slavlje pod geslom „Krist danas i uvijek, naša nada, aleluja!“ predvodio kardinal Stanislaw Dziwisz

Požega, 24.9.2017. (IKA) - Požeška biskupija okrunila je 20. obljetnicu svoga postojanja Trećim biskupijskim euharistijskim kongresom. Središnje euharistijsko slavlje u toj prigodi u nedjelju 24. rujna na kongresnom prostoru ispred požeške katedrale predvodio je kardinal Stanislaw Dziwisz koji je za cijele papinske službe bio tajnik Ivana Pavla II., utemeljitelja Požeške biskupije. On je tako poveznica sa svim onim što je papa Ivan Pavao II. učinio za ovu biskupiju koju je utemeljio i za zaštitnika joj dao sv. Lovru, okrunio lik Gospe Voćinske i upućivao poticaje prilikom hodočašća i drugih prigoda. U konceleciji je uz domaćeg biskupa Antuna Škvorčevića bila većina hrvatskih (nad)biskupa predvođeni predsjednikom Hrvatske biskupske konferencije zadarskim nadbiskupom Želimirom Puljićem, predsjednik BK BiH vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić i drugi biskupi iz BiH, te biskupi pečuški Gyorgy Udvardy, celjski Stanislav Lipovšek, subotički Ivan Penzeš, srijemski Đuro Gašparović, te biskup Almerije u Španjolskoj Adolfo Gonzalez Montes. U konceleciji je kao izaslanik apostolskog nuncija u RH Giuseppea Pinta bio tajnik nuncijature mons. Janusz Blachowiak. Uz mnoštvo vjernika Požeške biskupije, na misi su bili i pakračko-slavonski episkop Jovan Čulibrk, predsjednik Mešihata Islamske zajednice u RH muftija dr. Aziz Hasanović, glavni rabin u Republici Hrvatskoj Luciano Moše Prelević, te izaslanik predsjednice RH dr. Mate Granić, izaslanik predsjednika Vlade RH požeško-slavonski župan Alojz Tomašević, saborski zastupnici gradonačelnici i načelnici s područja Požeške biskupije.

U pozdravnoj riječi, biskup Škvorčević podsjetio je kako se za dva dana navršava dvadeset godina kako je odlukom pape Ivana Pavla II. pod geslom „Krist danas i uvijek“ uspostavljena Požeška biskupija. „Okupili ste se danas iz svih župa naše mjesne Crkve u Požegi da biste se Trećim biskupijskim euharistijskim kongresom pod geslom 'Krist danas i uvijek, naša nada, aleluja!' spomenuli toga događaja. Čitam vam na licima ono što ste u svojim vjerničkim srcima donijeli na ovo slavlje: Oduševljenost Isusom Kristom koji je za vas umro i pobijedio smrt, čiju ljubav slavite u svetoj misi i njome se u pričesti hranite da biste i vi s njime bili pobjednici u našim hrvatskim, slavenskim tugama, radostima i nadama. 'Krist danas i uvijek, naša nada, aleluja!', rekao je biskup Škvorčević, te nastavio: „U toj nadi pozdravljam te Crkvo požeška, tvoje svećenike i đakone, redovnike i redovnice, vjeroučitelje i bogoslove, djecu i mlade, obitelji i starije, napose siromašne i bolesne, sve koji u našim župama ispovijedaju ime Isusa Krista i u njemu izgrađuju svoju sadašnjost i budućnost. Svima vam čestitam dvadesetu obljetnicu uspostave Požeške biskupije! Ovo naše slavlje na svoj način nastavak je Euharistijskog kongresa koji je u Požegi prije 80 godina predvodio bl. Alojzije Stepinac, pokrenuvši euharistijsku duhovnost, ugrađenu u našu mladu mjesnu Crkvu. Hvala ti bl. Alojzije!“

Sudionicima kongresa, poruku pape Franje upućenu preko državnog tajnika kardinala Pietra Parolina, pročitao je tajnik nuncijature mons. Janusz Blachowiak.

Homiliju je kardinal Stanislaw Dziwisz započeo riječima: „Dirnuta srca stojim pred zajednicom Crkve okupljene u Požegi, na Trećem biskupijskom euharistijskom kongresu, koji je istodobno velik znak zahvalnosti Bogu za dvadeset godina opstojnosti ovdašnje Biskupije. Zahvaljujem vašemu biskupu ordinariju Antunu što me pozvao na ovu svečanost.

Donosim vam pozdrave i dar molitve Poljske Crkve, osobito krakovske. Iz te je Crkve ponikao i u njoj je u svećeničku službu pozvan bio Karol Wojtyła, koji je poslije postao i njezinim pastirrom, a 16. listopada 1978. godine rimskim biskupom i pastirrom cijele Crkve. Među mnogim odlukama koje je Ivan Pavao II. donio tijekom svoga pontifikata, bila je i odluka o utemeljenju Požeške biskupije, koja je zapisana u Apostolskoj konstituciji Praeclarum evangelizationis opus 5. srpnja 1997. godine“.

Vjernicima je zahvalio za toplo sjećanje na svetoga Ivana Pavla II. „On se duboko urezao i u moj svećenički život od samoga njegova početka. Gotovo četrdeset godina služio sam uz njega, prvo u Krakovu, a potom i u Vatikanu. Pratio sam ga u svakodnevnome služenju, bio uz njega u svakodnevnome poslu. Dijelio sam s njim radosti i brige njegove pastirske službe, bio s njim do kraja. Pratio sam ga na svim njegovim međunarodnim apostolskim putovanjima, kojih je bilo stotinu i četiri, te sam tako posjetio i vašu prelijepu zemlju, divio se vjeri hrvatskoga naroda kao i njegovoj odanosti Crkvi i nasljedniku svetoga Petra. Hrvatska je oduvijek bila duboko prisutna u srcu Ivana Pavla II., osobito tijekom teških devedesetih godina prošloga stoljeća, kada se borila za mjesto koje joj pripada u obitelji suverenih država. Uvjeren sam da danas sv. Ivan Pavao II. odozgo gleda našu euharistijsku svečanost u Požegi, raduje se i svim nas srcem blagoslivlja“, rekao je kardinal Dziwisz.

U osvrtu na misno evanđelje, kardinal je naglasio kako nam ono u misli i srce priziva da „posegnemo za izvorom naše vjere, da pogledamo što je to Euharistija kao dar Isusa Krista Crkvi - zajednici Njegovih učenika, kojoj i mi imamo povlasticu pripadati. Evanđelje nam približava lik Učitelja iz Nazareta koji je putovao po bliskoj mu Galileji učeći mnoštvo, najavljujući blizinu Kraljevstva Nebeskoga te pozivao na obraćenje i vjeru u Radosnu vijest“, jer „najvažnija Radosna vijest bio je - i jest - On sam - Sin Božji, koji je sišao s nebesa i postao čovjekom za nas ljude i radi našega spasenja“. Posvijestio je kako Isus nije htio biti samo filantrop. „Uistinu, nikada nije prolazio ravnodušno pokraj gladna čovjeka, čovjeka koji pati, koji je bolestan, gubav, slijep, nepokretan. Isus se svaki put prignuo nad ljudskom bijedom, koje nikada nije nedostajalo, kao i u našem nemirnom svijetu. No, radilo se o nečemu puno većem. Htio je, i zato je došao na svijet, da radikalno i jednom zauvijek uredi ono što je najvažnije za čovjeka na zemlji. Postao je jednim od nas, da bi pomirio nebo i zemlju, izveo nas iz doline smrti i otvorio nam put u Kraljevstvo vječnoga života i ljubavi, Isus Krist htio je utažiti najveću čovjekovu glad. Htio je utažiti našu glad za Bogom, našu glad za životom, koju nitko i ništa ne može uništiti. Postao je za nas Kruhom živim kako mi na našem hodočašću u Božje kraljevstvo ne bismo putem zastali“.

Nama, odgajanima u vjeri Crkve koja živi Euharistijom već dvije tisuće godina, lakše je prihvatiti Isusove riječi i dar koji su te riječi najavile. Znamo, naime, da je dan uoči svoje muke, tijekom Posljednje večere, Krist u prisutnosti svojih učenika ustanovio ranije najavljivanu Euharistiju, rekao je kardinal Dziwisz te podsjetio kako je i utemeljitelj Požeške biskupije sv. Ivan Pavao II. bio čovjek Euharistije. Govorim o tome s punim uvjerenjem kao dugogodišnji neposredni svjedok njegova života, molitve i služenja Crkvi. Svakodnevno sam vidao s kakvim je dubokim osjećajem slavio svetu misnu žrtvu. Nikada nije propustio svetu misu tijekom 59 godina svojega služenja. Na vlastite smo oči vidjeli s kakvom je sabranošću predvodio misu za mnoštvo vjernika okupljenih oko oltara u Vatikanu te tijekom njegovih mnogobrojnih apostolskih putovanja, među kojima su i ona u Hrvatsku. Ivan Pavao II. provodio je duge sate

klanjanja pred Presvetim tijekom svoga svećeničkoga života. U kapeli krakovskih biskupa svakodnevno je provodio nekoliko prijedodnevni sati pred tabernakulom, moleći se, razmatrajući, pripremajući svoje propovijedi i govore, članke i knjige. Bilo je to njegovo svakodnevno iskustvo. Bilo je to njegovo euharistijsko okružje. Bio je to izvor iz kojega je crpio da bi svojim učenjem obogatio Božji narod, unio u njegov život svjetlo, pobudio nadu u ljudskim srcima. Činio je to i kad su se Poljska i druge europske zemlje, među njima i Hrvatska, borile protiv lažne i bezbožne komunističke ideologije koja je ljudima obećavala raj na zemlji, a ostavila materijalne i duhovne ruševine, posvjedočio je kardinal Dziwisz, te naglasio kako nema sumnje „da je sveti Papa uvelike pridonio kako bi naše zemlje ponovno zadobile svoju slobodu i suverenitet, a pritom nije raspolagao nikakvom vojskom. Njegovo je oružje bila riječ istine o Bogu i o čovjeku stvorenome na sliku i priliku Božju, koji je pozvan na život po Bogu, po ljubavi”.

Vjernike je kardinal potaknuo na proučavanje golemoga bogatstva učenja svetoga Pape koje je sadržano u tisućama kateheza, propovijedi i govora, u mnogobrojnim nagovorima i apostolskim pismima. Osobito je ukazao na posljednju, četrnaestu encikliku pontifikata, koju je posvetio Euharistiji. „Tu encikliku možemo smatrati svojevrsnim testamentom, koji je Papa ostavio prije odlaska u vječnost”, rekao je kardinal.

Sudionike Trećega biskupijskoga euharistijskoga kongresa potaknuo je na promišljanje o pitanjima koje mjesto u njihovu osobnom, obiteljskom i društvenom životu zauzima Euharistija, žive li doista s Euharistijom, je li ona u središtu njihova vjerskog i svakodnevnog života i pomaže li im u svakodnevnim životnim izborima, osnažuje li njihove bračne veze i sjedinjuju li se njihove obitelji i župe kako bi one postale zajednicama dobra i ljubavi, bratstva i služenja?

Kardinal je podsjetio na svjedočanstvo tijekom prošlogodišnjega Svjetskoga dana mladeži u Krakovu kada se dva milijuna mladih klanjalo u tišini pred Presvetim. Na kraju homilije izrekao je molitvu: „Gospodine Isuse Kriste - Kruše živi, Ti koji si hrana za nas, putnike u hodu prema vječnosti! Zahvaljujemo Ti za neprocjenjiv Dar Tvoje ljubavi. Zahvaljujemo Ti što si uvijek s nama, sve do svršetka svijeta. Ostani s nama u našim radostima i tugama, u našim čežnjama i nadanjima. Učini da se nikada ne osjećamo samodostatnima, da uvijek budemo gladni Božje riječi, i gladni Kruha koji daje život vječni. Molimo Te, osnaži naše obitelji, kako bi bile zajednice ljubavi i života. Povjeravamo Ti naš mladi naraštaj, da ustraje u vjeri očeva. Povjeravamo Ti naše bolesne, starije osobe i sve one koji trpe - budi njihova snaga i nada. Povjeravamo Ti one koji obnašaju vlast, da je smatraju služenjem i trude se uvećati zajedničko dobro. Povjeravamo Ti našega papu Franju, našega biskupa Antuna i sve biskupe svijeta, kako bi bili vjerni slugе Euharistije i mudro vodili Božji narod putem spasenja. Molimo Te da u našem nemirnom svijetu zavlada mir, osobito na Bliskome istoku i u bratskoj Ukrajini. Danas, Ti, Isuse Kriste, svi mi širom otvaramo vrata naših srdaca, kako nas je zamolio sveti Ivan Pavao II. i s vjerom ponavljamo geslo Euharistijskoga kongresa: Krist danas i uvijek naša nada, aleluja!”

Na oltar su prinodne darove donijeli predstavnici deset dekanata Požeške biskupije. Također je prinosen novac sakupljen u svim župama biskupije za izgradnju kuće samohrane majke s troje djece. Nakon popričesne molitve predvoditelj slavlja na oltar je izložio Presveti Oltarski Sakrament kojemu su vjernici iskazali štovanje evanđeoskim poklicima i pjesmom koju je za vrijeme cijeloga slavlja predvodio zbor sastavljen od gotovo pet stotina pjevača iz

župnih zborova Požeške biskupije, a njima se pridružio i oratorijski zbor Crkve sv. Marka Cantores sancti Marci.

Euharistijskom slavlju prethodio je hodočasnički program pred likom Gospe Voćinske koji su u procesiji od Trga Svetog Trojstva nosili vjernici voćinske i đulovačke župe u zajedništvu s ostalim vjernicima. Marijanska pobožnost pod nazivom „S Marijom – euharistijskom Ženom”, kako ju je nazvao sv. Ivan Pavao II., nastavila se na kongresnom prostoru gdje je i postavljen lik Gospe.

Brnaze: Otkrivena spomen-ploča na kući u kojoj je ubijen i spaljen fra Rafo Kalinić

Člana Franjevačkog samostana Gospe Sinjske i profesora na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju nacisti su ubili 1943. godine

Brnaze, 24.9.2017. (IKA) - U Brnazama je 24. rujna otkrivena spomen-ploča na kući u kojoj je ubijen i spaljen svećenik fra Rafo Kalinić (r. 1910.). Bio je član Franjevačkog samostana Gospe Sinjske i profesor na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju. Podnio je mučeničku smrt 24. rujna 1943. u Brnazama iz ljubavi prema Bogu i bližnjemu.

nakon što je u veoma teškim okolnostima podijelio sakrament bolesničkog pomazanja umirućem vojniku Stipi Čariću, svjedočio je maltretiranju mještana, kojima su nacisti palili kuće. Stao je u obranu Brnaza, a nacistički časnik mu je oduzeo sveta posuđa za ulje i hostiju te ga bacio u kuću Ivana Malbaše, odakle su se čuli pucnjevi, a malo kasnije kuća je zapaljena, a u njoj i fra Rafino tijelo. S fra Rafom je zapaljena i Anka Malbaša, majka 6-ero djece i žena u 6. mjesecu trudnoće.

Upravo na 74. godišnjicu strašnog zločina sinjski franjevci i mještani Brnaza postavili su spomen-ploču, na kojoj stoji zapisano:

"U ovoj su kući vojne postrojbe iz zloglasne divizije Prinz Eugen dana 24. 9. 1943. žive spalili Anku Malbašu i svećenika fra Rafu Kalinića koji je želio zaštititi progonjeni narod. Ploču postaviše sinjski franjevci i vjernici sela Brnaze 24. rujna 2017."

Postavljanje i izradu spomen-ploče organizirao je fra Antonio Mravak, župni vikar u Brnazama. Sâm obred blagoslova predvodio je fra Petar Klapež, sinjski gvardijan i upravitelj Svetišta. Osim spomenutih fratara, kod blagoslova su sudjelovali fra Stjepan Čovo, fra Bože Norac Kljajo i fra Šimun Markulin. Bilo je prisutno 100-ak vjernika, najviše iz Brnaza. Došli su i fra Rafini rođaci iz Prugova, kao i članovi molitvene zajednice iz Splita. Među okupljenima bio je i Božo Malbaša, sin pok. Anke Malbaše, čijom je ljubaznošću i dobivena dozvola za postavljanje spomen-ploče, izvijestila je stranica splitskih franjevaca.

Ovaj događaj posebno se ističe među nastojanjima da se herojsko djelo fra Rafe Kalinića dokumentira i preda kao uzor sljedećim generacijama. Njegovi malobrojni posmrtni ostatci skromno su pokopani u fratarskoj grobnici, što je organizirao tadašnji sinjski gvardijan fra Bernardin Topić. Dobro je spomenuti da su sinjski franjevci još 1983. god. dali izraditi spomen-ploču, koja se nalazi na ulazu u kriptu crkve Gospe Sinjske te podsjeća hodočasnike iz cijele Hrvatske na fra Rafino herojsko djelo ljubavi prema Bogu i bližnjemu. K tomu, župna zajednica u Sinju svake godine 24. rujna moli za nevino stradale fratre Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, posebno za fra Rafu Kalinića, fra Stanka Bradarića i fra Milanu Lapića.

Sabor Salezijanaca suradnika u Mukinjama

Mukinje, 24.9.2017. (IKA) - Pastoralni centar Plitvice u Mukinjama ugostio je 23. i 24. rujna godišnji Sabor Udruženja salezijanaca suradnika. Sabornici, njih 35, prvo su raspravljali o prošlogodišnjim smjernicama koje su se odnosile na apostolat udruženja i formativne procese novih i stalnih članova Udruženja. Apostolat se vrši na razini mjesnog središta, župne zajednice ili na osobnoj razini. Premda apostolat mjesnih središta u nekim zajednicama još nije izražen, gotovo u svim središtima salezijanci suradnici obilato pridonose župnom pastoralu. Na osobnoj razini suradnici su uključeni u razne inicijative u Crkvi. U izradi je novi priručnik za početnu formaciju za koju se prijavljuju novi kandidati. Sabornici su na dnevnom redu govorili i o proračunu, registru članova i drugim temama. Posebno su istaknuli želju za jačanjem apostolskih djelatnosti. Više sabornika izrazilo je potrebu redovitog i snažnog duhovnog praćenja od strane salezijanaca. U trenutcima predaha sudionici Sabora imali su kratke šetnje divnim krajolikom Mukinja. Salezijanci koji vode Pastoralni centar u Mukinjama, kao i osoblje istog, potrudili su se da salezijanci suradnici imaju najbolje moguće uvjete za svoj susret. Na Saboru su sudjelovali salezijanci suradnici, njihovi mjesni povjerenici i povjerenice iz redova svećenika salezijanaca i sestara kćeri Marije Pomoćnice iz mjesnih središta u Rijeci, Zagrebu, Splitu, Zadru i Žepču (BiH). Priliku za novi susret imaju već 21. listopada, kada će se u Zagrebu održati tradicionalni Dan Salezijanske obitelji.

Solin: Proslavljen blagdan Kraljice mučenika

Solin, 24.9.2017. (IKA) - Župljani župe Solinskih mučenika u Ninčevićima u Solinu svečano su u nedjelju 24. rujna misnim slavljem kojemu je prethodila procesija s Gospinim kipom proslavili župni blagdan Kraljice mučenika kojoj je posvećena župna crkva. Crkvu je posvetio nadbiskup Marin Barišić 19. rujna 2004. godine pa se stoga župni blagdan slavi u prvu nedjelju nakon 19. rujna.

Svečano misno slavlje uz pjevanje župnog zbora pod ravnanjem Ivne Mamić predvodio je fra Bojan Rizvan, tajnik Franjevačke provincije Sv. Jeronim u Zadru, u koncelebraciji s domaćim župnikom don Antom Matešanom. Na početku mise posvećen je novi kalež, a u propovijedi se fra Bojan osvrnuo na pojam mučeništva te na odnos vjernika prema Bogu. Poručio je da budemo poput Kraljice Marije Kraljice mučenika, da budemo poput onih solinskih mučenika koji su ovu zemlju natopili svojom krvlju. Ljudi vjere, ljudi radosti, ljudi koji znaju da Bog s njima piše njihovu povijest, ljudi koji su dopustili da ih Bog posveti. „Marija je bila posvećena i neka nam ovaj susret u ovom posvećenom Božjem hramu bude izvor snage da mi živimo posvećeno, da mi budemo sveti ljudi. Onda će i Solin i Split i naša država Hrvatska biti sretnija, biti jača, biti posvećenija po mom i tvom životu koji govori o suradnji Božjom milošću“, zaključio je fra Bojan.

Na kraju se okupljenima obratio i župnik Matešan, zahvalivši svima koji su sudjelovali u gradnji župne crkve, ali i svim gradskim čelnicima koji je i dalje pomažu kao i župljanima koji su se uključili u organizaciju proslave blagdana. Nakon euharistijskog slavlja, ispred crkve upriličen je prigodni kulturno-umjetnički program na kojem su sudjelovali: dječji vrtići „Calimero“ i „Tratinčica“, Bubamarci, župni dječji zbor, „KUD „Salona“, KUD „Kljaci“ i Sara Andrić.

Za proslavu župnog blagdana Kraljice mučenika župljani su se pripremali trodnevnicom koju je predvodio fra Bojan Rizvan.

U Karlovcu proslavljena zlatna misa fra Tome Rumenjaka

Karlovac, 24.9.2017. (IKA) - Fra Tomo Rumenjak proslavio je u nedjelju 24. rujna u crkvi Presvetoga Trojstva u Karlovcu svoju zlatnu misu. Rodom iz Vukovara, petnaest godina djeluje u gradu na četiri rijeke. Velikom slavlju s brojnim svećenicima pridružila su se i ostala trojica zlatnih jubilaraca Hrvatske franjevačke provincije svetih Ćirila i Metoda: fra Remigije Mlinarić, fra Sebastijan Golenić i fra Gordan Propadalo te provincijal fra Ilija Vrdoljak.

Na početku misnoga slavlja riječ pozdrava izrekao je gvardijan franjevačkoga samostana u Karlovcu fra Krunoslav Albert, koji je nabrojio mnoge blagoslove koje su vjernici kroz pedeset godina primali po rukama tih svećenika. U ime velikog broja okupljenih vjernika zlatomisnike je pozdravio vjeroučitelj Tomislav Šegina, prenoseći im vjerničku zahvalnost za 50 godina ustrajnosti u služenju Dobru i dijeljenju sakramenata.

Propovijedao je fra Stanko Belobrajdić iz čakovečke župe sv. Antuna Padovanskoga, koji je, osvrćući se na nedjeljno evanđelje u kojem gospodar poziva radnike u svoj vinograd, podsjetio vjernike kako je pred više od 50 godina Gospodin Isus tako pozvao četvoricu mladića iz Vukovara, Ludbrega, Livna i Kašine te kako im danas zahvaljuju o 50. obljetnici njihova velikodušnog odaziva. Istaknuo je da Gospodin i danas poziva te su ovakva slavlja prilika za promišljanje o svome odazivanju na Gospodinov poziv u različita zvanja.

Na kraju misnoga slavlja zlatomisnicima su predani prigodni darovi - slike križnoga puta - koje su im uručila djeca iz župe u narodnim nošnjama, a potom su svi prisutni pozvani na domjenak u prostore franjevačkoga samostana.

Dan Caritasa Dubrovačke biskupije

Dubrovnik, 24.9.2017. (IKA) - Dan Caritasa Dubrovačke biskupije proslavljen je u nedjelju 24. rujna misnim slavljem u dubrovačkoj katedrali Gospe Velike, koje je predvodio generalni vikar don Hrvoje Katušić, koji je po službi i predsjednik biskupijskog Caritasa. Na misi su sudjelovali ravnateljica Caritasa Sanja Šanje, zamjenica ravnateljice Marija Đurović, djelatnik Pero Srijemse, članovi Vijeća Caritasa, vrijedni caritasovi volonteri bez kojih biskupijski Caritas ne bi mogao tako dobro djelovati, suradnici i donatori Caritasa, kao i korisnici zbog kojih Caritas i postoji. Kao i svake godine ovom slavlju pridružile se i redovnice te volonteri župnih Caritasa.

Biti vjernik, biti kršćanin sa sobom nosi, osim formalnih koraka, vrlo važan poziv, a to je stvaranje Kraljevstva Božjeg, rekao je uvodno propovjednik te objasnio kako Kraljevstvo Božje nije tek ono što će biti nakon smrti nego je ono jedno moguće alternativno društvo danas, o čemu Isus u prisposodobama govori. Tumačeći evanđeosku prisposobu o radnicima u vinogradu koje gospodar poziva u razno vrijeme dana i na kraju im daje istu plaću, što površno gledano nije pravedno, Katušić je objasnio kako je radni dan u ono vrijeme bio do šest sati, a plaća-dnevnica se isplaćivala na kraju svakog dana kako bi oni koji su je dobili mogli taj dan nahraniti svoje obitelji. Biti besposlen značilo je da osoba i njezina obitelj taj dan neće imati što jesti. Gledajući iz te perspektive evanđeosku prisposobu može se zaključiti kako je gospodar, tražeći besposlene ljude u razno doba dana i pozivajući ih da rade u njegovom vinogradu te isplaćujući im jedan denar na kraju dana, zapravo svima dao onoliko koliko im treba da mogu taj dan prehraniti svoju obitelj. „U Kraljevstvu nebeskom ne vodi se računa o zaslugama nego o potrebama ljudi. Kada nam Bog prilazi on vodi računa o našim potrebama, a ne o onom što smo zaslužili jer ne

možemo niti zaslužiti ono što nam Bog daje", istaknuo je. Osvrćući se na Dan biskupijskog Caritasa, rekao je kako je Caritas pravna organizacija, ali se vodi logikom Božje ljubavi. I svaki kršćanin je pozvan u sebi razvijati logiku Caritasa, a ona otvara oči za prepoznavanje potreba drugih ljudi. Nije tu važno promatrati zašto i kako je netko došao do toga da pokuca na vrata Caritasa nego je važno dati svima da ne budu gladni. Ta glad se odnosi ne samo na hranu nego i na pažnju, na ljubav, pojasnio je Katušić. Caritas u biti znači izlaženje iz sebe, traženje onih koji su u potrebi i darivanje njima onoga što im treba.

Na kraju je predsjednik biskupijskog Caritasa potaknuo sve da se potrude u narednoj pastoralnoj godini vidjeti oko sebe potrebne, odvajati još više za njih kako bi se Kraljevstvo Božje počelo stvarati u Gradu.

Katedralni župnik don Stanko Lasić čestitao je zaposlenicima, volonterima, korisnicima, donatorima i prijateljima Caritasa njihov dan. Liturgijsko pjevanje predvodio je zbor mladih pod vodstvom Željane Lučić, a nakon mise nastavljeno je druženje ispred katedrale i u župnom uredu.

Isusovac Tvrtko Barun i udruga Transplant ovogodišnji dobitnici nagrade Europski građanin

Zagreb, 25.9.2017. (IKA) - U organizaciji Ureda za informiranje Europskog parlamenta u Republici Hrvatskoj i Hrvatskog sabora održana je nacionalna svečanost dodjele nagrade Europski građanin u dvorani „Ante Starčević“ Hrvatskoga sabora, koju Europski parlament dodjeljuje za iznimna postignuća pojedincima i organizacijama koje rade na promicanju europskih vrijednosti i identiteta. Ovogodišnji dobitnici nagrade Europski građanin su Tvrtko Barun, voditelj Isusovačke službe za izbjeglice u Jugoistočnoj Europi, te Hrvatska udruga Transplant za promicanje darivanja i presađivanja organa. Domaćin današnje svečanosti bio je predsjednik Hrvatskog sabora Gordan Jandroković koji je nagrade uručio o. Tvrtku Barunu i Tanji Watz iz udruge Transplant.

Među brojnim uzvanicima, svečanosti su nazočili ministar zdravstva prof. dr. Milan Kujundžić, predsjednik Odbora za europske poslove Hrvatskog sabora Domagoj Ivan Milošević, zastupnica u Europskom parlamentu Željana Zovko koja je i poduprla ovu nominaciju, zastupnik Tonino Picula, koji je predložio udrugu Transplant te ostali dužnosnici.

Voditeljica hrvatske EPP delegacije u Europskom parlamentu Dubravka Šuica, uz potporu zastupnika u Europskom parlamentu Ivane Maletić, Željane Zovko i Ivica Tolića, nominirala je dobitnika ovogodišnje nagrade „Europski građanin“ Tvrтка Baruna. „Danas živimo u vremenu koje pred nas svakodnevno stavlja sve više izazova i problema. U borbi sa svakodnevnicom, često zaboravimo pronaći vrijeme, želju i inicijativu kako bismo pomogli potrebitima u svom okruženju, a još manje potpunim strancima. Ipak, postoje brojni pozitivni primjeri, a među njima je Tvrtko Barun, ravnatelj Isusovačke službe za izbjeglice za Jugoistočnu Europu. Neizmjereno sam ponosna na činjenicu da ste osvojili nagradu Europski građanin i mislim da nije mogla otići u bolje ruke, upravo u one ruke koje nesebičnim i predanim radom za dobro ljudi izazivaju divljenje i pružaju primjer svima nama“, izjavila je Šuica u Hrvatskom saboru.

Tvrtko Barun, svećenik je isusovac i ravnatelj Isusovačke službe za izbjeglice u jugoistočnoj Europi, kojem je povjereno vođenje Isusovačke službe za izbjeglice i misija u Hrvatskoj, Srbiji i na Kosovu. Tijekom izbjegličke krize

pokazao je punu spremnost nesebično se posvetiti pomaganju izbjeglicama te aktivno sudjelovao u svim zbivanjima. Zastupnica Šuica izrazila je zadovoljstvo ovim ishodom: „Previše je javnog prostora zauzeto pitanjima sigurnosti, ugroze i obrane, a premalo ovakvim aktivnostima pojedinaca i udruga koje su jedina nada za ljude koje je krajnja nužda i ugroženost života natjerala na napuštanje doma i put u nepoznato. Uvijek je briga o onima s margine bila najteža, ali i ona koja je najviše obogaćivala ljudsko srce u spoznaji da je učinjeno dobro. Radosna sam što smo kroz dodjelu nagrade Europski građanin pomogli ojačati medijsku prisutnost i pronijeti dobar glas o aktivnostima Isusovačke službe“.

Središnja proslava za laureate iz svih država održat će se u Europskom parlamentu u Bruxellesu u srijedu 11. listopada. Proslavu će uveličati nastup „Klape Barun“ čiji su članovi dobitnik nagrade Tvrtko Barun te njegovih sedmero braće i sestra.

Dubrovnik: Tribina o Alzheimerovoj bolesti

Istaknuta potreba otvaranja dnevnog boravka za osobe s demencijom Dubrovačko-neretvanske županije, spomenuta je i suradnja sa župom sv. Mihajla čijom bi se realizacijom omogućio poludnevni boravak za oboljele

Dubrovnik, 26.9.2017. (IKA) - U dvorani sv. Ivana Pavla II u Dubrovniku u utorak 26. rujna, na Svjetski dan Alzheimerove bolesti, održana je javna tribina u organizaciji Dubrovačke udruge skrbnika, bolesnika i prijatelja Alzheimerove bolesti i ostalih demencija (DUSAB) i Obiteljskog savjetovaništa Dubrovačke biskupije.

Na tribini su govorili voditeljica Obiteljskog savjetovaništa Dubrovačke biskupije mr. Kristina Rožić, predsjednik Udruge DUSAB Pero Kalinić, neurolog doc. dr. Denis Čerimagić, viša stručna savjetnica u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb Dubrovačko-neretvanske županije Vesna Barbarović, predsjednik savjetodavnog odbora Udruge DUSAB don Jerko Ban, skrbnik i član Udruge Miroslav Kasač te dopredsjednica Udruge i voditeljica DUSAB Kluba Beba Pažin. Osim o samoj bolesti i Udruzi na tribini je stavljen naglasak i na situacije u kojima se nalaze skrbnici osoba koje pate od demencije te na potrebu otvaranja dnevnog boravka za osobe s demencijom Dubrovačko-neretvanske županije.

Rečeno je kako bi otvaranje navedenog dnevnog boravka omogućilo kvalitetniju skrb za osobe koje pate od demencije, osobito za one koji se nalaze u prvom stadiju bolesti, ali i omogućilo obavljanje svakodnevnih obveza njihovih skrbnika koji su zapravo cijelo vrijeme angažirani oko oboljelih. Spomenuta je i suradnja sa župom sv. Mihajla čijom bi se realizacijom omogućio poludnevni boravak za oboljele.

Voditeljica Obiteljskog savjetovaništa Rožić istaknula je suradnju Savjetovaništa i Udruge te rekla kako se trude pomoći pomagačima, odnosno obiteljima koje prolaze kroz teška razdoblja sa svojim voljenima. Neurolog Čerimagić rekao je više o samoj bolesti te upozorio kako se prvi znakovi demencije mogu prepoznati tek nakon tri godine, a mogu biti: smetnje u pamćenju, nesnalaženje u svakodnevnim životnim situacijama.

Osobno iskustvo brige za osobu oboljelu od Alzheimerove bolesti podijelio je s okupljenima član Udruge Kasač, koji je približio sve poteškoće i probleme skrbi za osobe s demencijom.

Na tribini je prikazan i isječak iz dokumentarnog filma koji je još u izradi „Jedan dan u životu s Alzheimerom“ autora don Jerka Bana, a koji zorno prikazuje sve što prolaze oni

koji se susreću s Alzheimerom, kako obitelj tako i oboljeli. Na kraju je dopredsjednica Udruge Pažin zahvalila svima koji su došli na tribinu, osobito učenicima 5. razreda Srednje medicinske škole u Dubrovniku koji su sami pokazali interes za edukacijom o skrbi za osobe koje boluju od demencije. Najavljeno kako će u prosincu biti edukacija integrativne validacije koju će voditi Tatijana Haračić, medicinska sestra koja je specijalizirana za rad s osobama s demencijom, kojim će ponuditi edukacija i obuka za osobe koje imaju dodir s osobama s Alzheimerom, uključujući i medicinsku struku.

Priopćenje Porečke i Pulske biskupije u svezi događaja na svečanoj sjednici Dana Istarske županije 25. rujna 2017. u Pazinu

Vika i buka uperena protiv Bože Milanovića i istarskog svećenstva, ali i Crkve u cjelini, je pobuna protiv istine koja u 21. stoljeću na zaprepašujuć način otkriva glasove nečiste savjesti i okaljanih ruku koje su na krizmi u Lanišću 1947. bešćutno udarile na nevinog svećenika Miroslava Bulešića, a njegova osveta i osveta Crkve bila je i bit će oprost

Poreč, 26.9.2017. (IKA) – Porečka i Pulska biskupija uputila je 26. rujna priopćenje o događaju na svečanoj sjednici Dana Istarske županije 25. rujna u Pazinu, naslovljeno „Zvižducima na antifašistu mons. Božu Milanovića“ koje donosimo u cijelosti:

„Bili smo u mnogo navrata svjedoci kako se proteklih godina, na brojnim skupovima na kojima se obilježavala obljetnica pripojenja Istre Hrvatskoj, sustavno prešućivala istina o ulozi Katoličke Crkve u Istri i mons. dr. Boži Milanovića u tome povijesnom događaju. Uglavnom se redovito veličala uloga ondašnjih vlastodržaca. Naravno da nitko pametan neće relativizirati ulogu ondašnjih boraca za oslobođenje Istre od fašizma, pa i njihovu ulogu u procesu pripojenja Istre Matiči zemlji. Ne treba zaboraviti da su upravo istarski svećenici, na čelu s mons. Božom Milanovićem, bili istaknute žrtve fašističkog režima.

Svećenici Josip Pavlišić, Zvonimir Brumnić i Srećko Štifanić sudjeluju u izradi i donošenju Rujanskih (Pazinskih) odluka 1943. Svećenici Božo Milanović, Tomo Banko i Leopold Jurca 19. ožujka 1946. primaju 17 članova Savezničke komisije i podacima iz crkvenih matica dokazuju da je stanovništvo Istre slavensko. Tom je prilikom Božo Milanović u zgradi pazinskog sjemeništa upriličio izložbu 'Svjedočanstva o slavenstvu Istre' i na nju doveo predstavnike te komisije. Zbor svećenika svetog Pavla za Istru, koji je imao 55 članova-svećenika, sastavio je Memorandum hrvatskih svećenika Istre (Savezničkoj komisiji) koji će na Pariškoj mirovnoj konferenciji 1947. biti ključan za odluku o pripojenju Istre Hrvatskoj. Božo Milanović 1946. i 1947. u Londonu, Bruxellesu i Parizu lobira za priključenje Istre Hrvatskoj i sudjeluje na mirovnoj konferenciji prilikom donošenja odluke u Parizu kojom se Istra priključuje Hrvatskoj. Najviše vlasti bivše države 1978. dodjeljuju mons. Boži Milanoviću i mons. Dragutinu Nežiću Orden zasluga za narod sa srebrnim zrakama.

Stoga su nas začudila, ražalostila i neugodno iznenadila nedavna događanja u Pazinu, na proslavi Dana Istarske županije, kada se glasno negodovalo pri spomenu uloge Crkve i mons. Bože Milanovića u procesu pripojenja Istre Hrvatskoj. Više je nego očito da se radilo o unaprijed režiranoj predstavi, kojom se demagoški nastojalo obezvrijediti Crkvu i njezino svećenstvo, a cjelokupnu istarsku javnost ispolitizirati i iskoristiti u korist određenih političkih i demagoških ciljeva. Premda je svima jasno da se tu radilo o izmanipuliranoj i unaprijed pripremljenoj manjini,

ipak je ona, svojim besramnim istupom, imala velikog odjeka u javnosti. Vjerujemo da se velika većina dobronamjernih ljudi u Istri, i to ne samo vjernika, takvim nastupom osjeća posramljenom i uvrijeđenom. Vika i buka uperena protiv Bože Milanovića i istarskog svećenstva, ali i Crkve u cjelini, je pobuna protiv istine koja u 21. stoljeću na zaprepašujuć način otkriva glasove nečiste savjesti i okaljanih ruku koje su na krizmi u Lanišću 1947. bešćutno udarile na nevinog svećenika Miroslava Bulešića, a njegova osveta i osveta Crkve bila je i bit će oprost.

Opetovano slušamo o Istri kao županiji s visokom stopom tolerancije i uvažavanja svih i svakoga. Ovakva nakaradna predstava u Pazinu dokazuje da to možda nije tako. U javnost je poslana slika o Istri kao netolerantnoj i negostoljubivoj županiji u kojoj Crkva i njezini svećenici, nakon 1700 godina djelovanja, kao da nisu poželjni. Još uvijek su iz ovakve tolerancije isključeni svi oni koji se smatraju nepodobnima i nepoželjnima. Čak se očita povijesna istina podređuje jednodimenzionalnoj ideologiji. Predstavnici vlasti u Istri trebali bi se jasnije i nedvosmislenije ograditi od ovakvog netolerantnog nastupa. Za to nikada nije kasno! Vjerujemo da žitelji Istre, vjernici i oni koji to nisu, barem toliko zaslužuju“.

Učka - održano 2. istarsko planinarsko hodočašće

Pazin, 26.9.2017. (IKA) - Potaknuta sličnim događajima u Alpama i na ostalim planinama Hrvatske, skupina istarskih planinara Vladimir Rojnić, Darko Kalac i Milivoj Topić, u suradnji s Franjevačkim samostanom iz Pazina, u subotu 23. rujna organizirala je po drugi puta planinarsko hodočašće i misu na Brgudu (Učka). Odazvalo se 45 planinara i ljubitelja prirode iz svih krajeva Istre, najviše iz Pule i Pazina, zatim iz Buzeta, Labina, Štinjana, Mošćeničke Drage, Tinjana, Novigrada, Buja, te iz obližnje Sušnjevice. Duhovnu asistenciju pružio je Fra Josip Vlašić, uz mogućnost ispovijedi u hodu tijekom cijelog hodočašća.

Ovakvi susreti često su nadahnuti životom sv. Franje Asiškoga, velikog ljubitelja prirode, koja mu je najčešće bila mjesto molitve i duhovnog susreta s Bogom. Stoga je u Maloj Učki prije polaska izrečena Franjina „Pjesma stvorova“. Hodočastilo se Istarskim planinarskim putem do napuštenog sela Podmaj i potom bijelom cestom do lovačke kuće „Zemaljski raj“ na prijevoju Bodaj. Povratak je bio po Istarskom planinarskom putu preko visoravni Balin, zatim pastirskom stazom preko Petehova Brega, te konačno planinarskim putem koji iz Mošćeničke Drage vodi natrag do Male Učke. Sveukupno, prohodana je kružna tura od dvanaest kilometara po južnom grebenu Učke. Na visoravni Balin poneki planinar po prvi puta zadivljeno promatra impozantni Vojak i Suhi vrh, obližnji Perun i obrise Cresa u daljini.

Crkva u Hrvata

Susret dijecezanskih svećenika Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, 20.9.2017. (IKA/KTA) - U prostorijama Svećeničkog doma u Sarajevu 20. rujna održan je 22. susret svećenika Vrhbosanske nadbiskupije. Sudjelovalo je 110 dijecezanskih svećenika na čelu s vrhbosanskim nadbiskupom metropolitom kardinalom Vinkom Puljićem. Susret je započeo zajedničkim misnim slavljem u crkvi Sv. Ćirila i Metoda u sklopu zdanja Vrhbosanskoga bogoslovnog sjemeništa. Riječi pozdrava i dobrodošlice predsjedatelju kardinalu Puljiću, pomoćnom biskupu Peri Sudaru i svim svećenicima uputio je rektor preč. Josip Knežević.

Govoreći u propovijedi o „razočaranju“ i „sagorijevanju“ kao o opasnostima koje „ugrožavaju radost“, ali koje su sastavnica ljudskoga života, usprkos Božjoj naravi svećeničkog poslanja, kardinal Puljić posvijestio je svećenicima da se do iskustva radosti Evanđelja i vjere dolazi integriranjem razočarenja, prihvaćanjem svojih i tuđih ograničenja, te osobito prijateljstvom s Isusom Kristom. Potaknuo je misnike na trajno meditiranje Evanđelja čime „postajemo dublje prijatelji Kristovi“ te istaknuo da je Božja Riječ - Sveto pismo „privilegirano mjesto susreta“. Upozorio je da bez duhovne dimenzije i molitvenog života svećenik gubi snagu i motivaciju te postaje „formalist“. Dodajući da je osim prijateljavanja s Isusom potrebno prakticirati i prijateljavanje s braćom svećenicima, „jer svaki je svećenik alter Christus“, pojasnio je da takva prijateljstva čuvaju svećenike od bijega, izoliranosti i depresije. Istaknuo je da je danas, u vremenu „agresivnog sekularizma i individualizma“, potreba povezanosti među svećenicima još veća i izazovnija.

Tijekom radnog dijela susreta mons. Pavo Jurišić, profesor na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Sarajevu, govorio je o temi „Posveta Bezgrešnom Srcu Marijinu – osobna, župe i nadbiskupije“. Podsjetio je da je u povodu stote obljetnice Gospina ukazanja u Fatimi kardinal Puljić odlučio da kip Gospe Fatimske, koji je donesen iz Fatime, 1. svibnja krene iz Gospina svetišta u Olovu, te obide sve župe Vrhbosanske nadbiskupije u kojima će se posvetiti pojedinci, obitelji i župne zajednice prečistom Srcu Marijinu. „Gospin kip kao znak njezine prisutnosti među nama povezo je sve naše župe i mjesta nevidljivim zlatnim prahom Božjega blagoslova, tražeći od nas da se povežemo u zajedništvu božanskoga Srca njezina Sina Isusa Krista, našega Boga i Gospodina. On jedini može izliječiti naše rane, obasjati svojim svijetlom tamu koja se nadvila nad ovom zemljom i nad nama samima, ukazati nam na pravi put kojim nam je ići, a to je put vjere, nade i ljubavi“, kazao je profesor Jurišić te podsjetio da posveta Srcu Isusovu i Marijinu ima dugu tradiciju u Crkvi. Spomenuo je i dokumente pojedinih papa na tu temu s posebnim naglaskom na papu Ivana Pavla II. koji je 1979. godine u Čenstohovi obavio čin svećane posvete Majci Crkve, i svojom osobnom posvetom (Totus tuus!) i posvetom domovine, čovječanstva, Europe, Rima, posvećujući narode 'savezom ljubavi' i pozivajući ih na 'civilizaciju srca'. Podsjetio je i da je papa Franjo „ove godine i sam bio hodočasnik Gospi Fatimskoj gdje je pred mnoštvom hodočasnika iz cijeloga svijeta proglasio svetima dvoje djece kojima se Gospa ukazala, Franju i Jacintu“. Istaknuo je da je bit posvete svjesno i potpuno odricanje od grijeha, napasti zla i đavla te neopozivo darivanje Srcu Marijinu i po njemu Srcu Isusovu kao odgovor na njihovu

ljubav“. Dodao je da se tom posvetom svjesno obnavlja i produbljuje krsna posveta Bogu te osvježavaju milosti primljene na svetom krštenju.

Profesor na KBF-u u Sarajevu mons. Niko Ikić iznio je pojedine konkretne prijedloge u vezi s većom socijalnom jednakošću među svećenicima. Misnici su u diskusiji također iznijeli pojedine prijedloge u želji da svećenici u danima bolesti starosti imaju svu potrebnu skrb te da model doprinosa u fond solidarnosti bude što pravedniji. Ravnatelj Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije vlč. Fabijan Stanišić upoznao je svećenike s njihovim doprinosima u fond svećeničke solidarnosti „Međupomoć“ i financijskom stanju Doma te zahvalio svećenicima na suradnji. Rektor Knežević ukratko je prikazao najvažnije aktivnosti Vrhbosanskoga bogoslovnog sjemeništa i pojedine važnije susrete kao i broj bogoslova na kraju prošle i pred početak ove akademske godine. Zahvalio je svim svećenicima i svim župama koji pomažu tu važnu ustanovu Vrhbosanske nadbiskupije. O radu Nadbiskupijskog sjemeništa „Petar Barbarić“ u Travniku okupljene svećenike informirao je rektor preč. Željko Marić, napominjući da će sljedeće godine sjemenište obilježiti 20 godina ponovnog otvaranja i djelovanja. Poimence je zahvalio za pomoć pojedinim svećenicima kao i župama i župnicima.

U završnoj riječi kardinal Puljić zahvalio je svećenicima za dolazak i sudjelovanje, ističući da ga raduje kada su zajedno. „Potrebna nam je duhovna dimenzija pa je u tom duhu pokrenuta je posveta Bezgrešnom Srcu Marijinu“, kazao je kardinal Puljić, zahvaljujući svim svećenicima i vjernicima koji su organizirali lijep i dostojanstven doček kipu Gospe Fatimske u svojim župama. Pozvao je sve koji mogu na završni čim posvete Bezgrešnom Srcu Marijinu u Vrhbosanskoj nadbiskupiji u Gospinu svetištu Kondžilo u župi Komušina. Spomenuo je i pojedine poteškoće s kojima se susreću na nadbiskupijskoj razini kada je riječ o financiranju institucija čije funkcioniranje u cijelosti ne bilo moguće bez brojnih dobročinitelja. Susret je završen zajedničkim objedom u prostorijama Vrhbosanskoga bogoslovnog sjemeništa.

Hrvatski veleposlanik u Srbiji susreo se s beogradskim nadbiskupom

Beograd, 20.9.2017. (IKA) – Beogradski nadbiskup i metropolit Stanislav Hočevar primio je 20. rujna u nastupni posjet novoga hrvatskog veleposlanika u Republici Srbiji Gordana Bakotu. U razgovoru je nadbiskup Hočevar upoznao novoga ambasadora s aktualnim stanjem i kratko mu objasnio povijesne prilike Katoličke Crkve u Republici Srbiji te mu je izrazio dobrodošlicu i zaželio puno uspjeha i Božjega blagoslova u njegovu poslanju.

Veleposlanik Bakota istaknuo je da Hrvatska želi napredak Srbije u svakome smislu te da kroz taj napredak želi i slobodu te jednakopravnost svih manjina pred zakonom, izvijestio je Katolički medijski centar Beogradske nadbiskupije. Na kraju susreta obostrano je izražena želja i nada za napretkom na korist svih građana Republike Srbije. Razgovoru su prisustvovali generalni vikar i kancelar don Aleksandar Kovačević i vicekancelar vlč. Ivan Poletto.

Kardinal Puljić primio novog šefa misije OESS-a

Sarajevo, 21.9.2017. (IKA/KTA) - Vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić primio je 21. rujna u Sarajevu novog šefa Misije OESS-a u BiH Brucea G. Bertona. Premda je Berton posljednje dvije godine obnašao dužnost prvog zamjenika visokog predstavnika u BiH i supervizora za Brčki distrikt, sada je u svojstvu šefa Misije OESS-a u BiH htio susresti vjerske poglavare te s njima izmijeniti mišljenje o procesu pomirenja u BiH. Kardinal Puljić mu je napomenuo da se na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu trenutačno održava međunarodni simpozij upravo o toj temi. „To je tema koju je itekako važno nakon svih ratnih i poratnih događanja izgrađivati“, rekao je kardinal Puljić te posebno naglasio kako je nužno u okviru toga uključiti i proces: praštanja, pomirenja i povjerenja. „Sve se to temelji na istini i pravdi, na vladavini zakona i jednakopravnosti“, ustvrdio je kardinal. Upoznao je Bertona s monitoringom koji Međureligijsko vijeće u BiH provodi na terenu, što je konkretno vidljivo kada se dogodi neki nemio događaj poput napada na vjerske objekte, osobe i imovinu. Šef Misije OESS-a i vrhbosanski nadbiskup složili su se da je to dug proces, ali da se od njega ne smije odustati. Na kraju je kardinal Puljić iznio podatke o stanju katolika u BiH s osobitim naglaskom na Vrhbosansku nadbiskupiju i Banjolučku biskupiju.

Susret animatora za duhovna zvanja

Tema susreta bila je „Mladi, vjera i zrelo razlučivanje poziva“

Gromljak, 21.9.2017. (IKA) - U organizaciji Vijeća za sjemeništa i duhovna zvanja Hrvatske biskupske konferencije od 19. do 21. rujna u Duhovnom centru služavki Malog Isusa Kuća Navještenja u Gromiljaku (BiH) okupili su se na svoj godišnji susret animatori duhovnih zvanja, predstavnici nadbiskupija i biskupija, muških i ženskih redovničkih zajedica te prvi puta i predstavnici Svjetovnih instituta predvođeni predsjednikom tog Vijeća splitsko-makarskim nadbiskupom i metropolitom Marinom Barišićem. Tema susreta bila je „Mladi, vjera i zrelo razlučivanje poziva“, o kojoj će razmišljati i biskupi na općoj redovnoj biskupskoj sinodi koju je najavio papa Franjo. Animatore je kroz temu vodila prof. dr. Sanda Smoljo, teologinja, psihologinja i psihoterapeutkinja. Dr. Smoljo predstavila je psihološke aspekte sazrijevanja mlade osobe u odabiru duhovnog zvanja, odlučivanju na život u duhovnom zvanju i u konkretnom okruženju bogoslovije ili redovničke pripreve. Istaknula je važnost milosti u duhovnom pozivu, ali na jednak način i ljudsko sazrijevanje osobe u istinskom prihvaćanju volje Božje i vlastitog zvanja, te značajnu ulogu onih koji prate te složene procese. Boraveći u Bosni i Hercegovini, animatori su pružili svjedočanstvo solidarnosti Crkve u Hrvatskoj s Crkvom u Bosni i Hercegovini. U srijedu 20. rujna susreli su se s vrhbosanskim nadbiskupom kardinalom Vinkom Puljićem s kojim su kratko govorili o situaciji duhovnih zvanja i životu katolika u Bosni i Hercegovini. Posjetili su i franjevačku zajednicu i bogatu muzejsku zbirku u Fojnici, te svetište sv. Jakova Markijskog u Deževicama. Misu su slavili u župnoj crkvi Gospe Snježne u Deževicama, u kojoj ih je ugostio župnik don Marin Marić sa župljanima, a pjevao je zbor mladih iz Fojnice. U Sarajevu su animatori imali prilike vidjeti Katolički školski centar i samostansku crkvu kćeri Božje ljubavi, posjetili su školske sestre franjevke bosansko-hrvatske provincije te sestre Malog Isusa u samostanu Egipat, gdje su animatore pozdravila djeca štitićenici njihova doma.

„Oprost i pomirenje: krilatice lišene sadržaja?“

Međunarodni simpozij u organizaciji Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu

Sarajevo, 22.9.2017. (IKA/KTA) - Međunarodni simpozij „Oprost i pomirenje: krilatice lišene sadržaja?“ održan je 21. i 22. rujna u organizaciji Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Okupljene u dvorani Pavla VI. pozdravio je veliki kancelar KBF-a vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić, zahvaljujući za organizaciju simpozija „na tako važnu i našem društvu potrebnu temu“. Dobrodošlicu predavačima, gostima, slušateljima te predstavnicima medija izrazio je dekan KBF-a preč. dr. Darko Tomašević. Ističući važnost teme simpozija, primijetio je da se o njoj „više priča, nego li prakticira“: Istaknuo je potrebu da se o toj temi ovoga puta promišlja i iz teološkog kuta. Posebno je zahvalio profesoricu na KBF-u u Sarajevu dr. Zorici Maros koja je dala najveći doprinos u organizaciji simpozija.

O temi „Praštanje: prevladavanje opravdanog ogorčenja“ izlagao je izraelski profesor dr. Avishai Margalit koji je, između ostaloga, govorio o dvjema kategorijama traženja oprosta: šteti i uvredi. „Šteta je povreda interesa žrtve, dok je uvreda povreda osjećaja žrtve. Općenito, opraštanje je ozbiljno kada je prijestup spajanje štete i uvrede, kada je uvreda dodana povredi“, kazao je dr. Margalit, dodavši da oprostiti čin koji nanosi štetu zahtijeva restituciju, a oprostiti ozbiljne uvrede traži obnovu prijašnjih odnosa. „Ovo je teški teret stavljen na leđa žrtvi, toliki da oprost za ozbiljni prijestup ne može biti dužnost. Važna stvar kod oprosta je da je on ponovno uspostavljanje osobne suverenosti žrtve milosnim činom opraštanja“, zaključio je dr. Margalit.

Talijanski nadbiskup iz Oristana Ignazio Sanna izlagao je o temi „Pomirenje i putovi milosrđa“. Govoreći o milosrđu i procesu obraćenja, kazao je da „Crkva živi autentičnim životom onda kada ispovijeda i propovijeda milost, i kada ljude dovodi na izvore Spasiteljeve milosti, milosti koju je Crkva primila i posjeduje, ali i koju dalje povjerava“. Razmatrajući potom o milosrđu u kontekstu dužnosti oprosta, istaknuo je da je Isus Krist „naučavao da čovjek ne samo prima i doživljava Božje milosrđe, nego da je i sam pozvan da 'koristi milosrđe' prema drugima, kako to ističe blaženstvo: 'Blago milosrdnima, jer će zadobiti milosrđe' (Mt 5,7).“ Govoreći potom o milosrđu i dužnosti pravde, podsjetio je da papa Franjo ističe da pravda i milosrđe nisu dva međusobno suprotstavljena aspekta, nego dvije dimenzije iste stvarnosti „koja se razvija stupnjevito dok ne dosegne svoj vrhunac u punini ljubavi“.

Dr. Veronika s. Nela Gašpar govorila je o Mariji kao o ekleziološkoj i antropološkoj paradigmi na putu pomirenja u 'najkrvavijem stoljeću'. Istaknula je pritom da je Isusova Majka osoba u kojoj se stalno očituje prisutnost Duha „do te mjere da je sam Duh Očev i Sinovljev onaj koji ju daruje vjernicima kao ekleziološku i antropološku paradigmu jer u njoj odjekuju najveće istine i iskustva kršćanske vjere (usp. LG 65)“. Rekavši da će se 20. stoljeće s jedne strane nazivati „najkrvavijim stoljećem“ u povijesti čovječanstva, ali s druge strane i Marijinim stoljećem (Stefano de Fiore), podsjetila je da i papa Benedikt XVI. govori o "obraćanju" marijanskom otajstvu kao jedinjoj pomoći za Crkvu i svijet u današnjem vremenu. „Upravo zato jer 'proročke karizme' tvore sastavni dio redovitosti kršćanskog iskustva, trebamo se pobrinuti da ne budemo nepripremljeni i/ili neposlušni pred tim darovima“, kazala je, između ostaloga, s. Veronika. Profesor na KBF-u u Sarajevu vlč. dr. Dubravko Turalija potom je pojasnio što sve ide uz oprost u kontekstu starozavjetne analogije grijeha – oprosta – pomirenja. „Određivanje pojmova krivnja i kazna u morfološkom i

patrističkome kontekstu u koliziji je s deuteronomističkim poimanjem pokajanja i oprost, koje se kroz LXX teologiju iskristaliziralo u Novome zavjetu. U kontekstu starozavjetne teologije ne postoji ultimatum za oprost. Isusov imperativ oprost je bezuvjetan i apsolutan jer su pojmovi krivnja i kazna mutirali kroz povijest spasenja", kazao je vlč. Turalija, dodavši da je u patrističkome razdoblju dominirala krivnja i kazna, dok su u deuteronomističkome razdoblju krivnja i kazna mutirale u pokajanju i oprost. Naglasio je da je bezuvjetno praštanje u Novom zavjetu zaštitni znak i da ga tako valja i tumačiti, te da je princip Novoga zavjeta da pravednik treba obratiti grešnika, za razliku od starozavjetnoga načela „u kojemu se pravednik mora odmaknuti od grešnika". Istaknuo je na kraju da, u načelu uzajamnoga pomirenja, Katolička Crkva slijedi primjer Milosrdnoga Isusa, što je i doktrinizirala u Sedam duhovnih i tjelesnih djela milosrđa.

Dr. fra Josip Jozić, profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu, izlagao je o temi „Iskustvo oproštenosti kao preduvjet opraštanja". Napomenuvši da opraštanje spada u etičke fenomene „koji se kao metafizički predmeti ne mogu niti logički dokazati niti bez 'metafizičkog ostatka' poreći", kazao je da analiza iskustva zla i narušenih odnosa u društvu bezuvjetno uključuje govor o opraštanju te da se pomirenje u društvu ne ostvaruje bez opraštanja. „Opraštanje drugima međutim uključuje i iskustvo oproštenosti vlastite krivnje", istaknuo je fra Josip koji je u nastavku govorio o pojmu iskustva i osjećaja oproštenosti osobne krivnje kao uvjeta opraštanja tuđeg zla. Počevši od antropološkog iskustva nemogućnosti „rehabilitacije" učinjenog zla i teološkog okvira nade u „izbavljene od zla", analizirao je svijest i osjećaj krivnje, istinu o učinjenom zlu i realan odnos prema zlu kao uvjetima mogućnosti iskustva oproštenosti osobne krivnje.

Dr. Jude Lal Fernando iz Irske, govoreći o temi „Politika suosjećanja i oprost. Političke, teološke i međureligijske perspektive", naglasio je da vjerske zajednice, kada se radi o formiranju „kreativnih odgovora" na konflikt, nasilje i rat u današnjem svijetu, trebaju „radikalnu promjenu onoga što one misle o politici, suosjećanju i oprost". U prvom dijelu izlaganja predavač je putem interdisciplinarnog pristupa prikazao suodnos politike, suosjećanja i oprost, razmišljajući izvan binarnih stavova privatnog vs. javnog i duhovnog vs. političkog. U drugom dijelu razvijao je političke, teološke i međureligijske perspektive o politici suosjećanja i oprost kao pokušaj „produbljivanja samorazumijevanja vjerskih zajednica u sukobima i tranzicijskoj politici". Na kraju je kroz niz primjera raspravljao o "kreativnim odgovorima" na sukobe, nasilje i rat kao o sredstvima nade među vjerskim zajednicama koje se bore s politikom sukoba i mira.

O temi „Krepost tolerancije – temelj suživota i autentičnog dijaloga" izlagao je prof. dr. Jerko Valković iz Rijeke, koji je istaknuo da život unutar pluralnoga društva, obilježenog različitim svjetonazorima, vrijednosnim sustavima i vjerskim zajednicama uz nemali broj raznih interesnih skupina, i danas potiče i aktualizira govor o toleranciji. Govorio je o toleranciji kao „nužnom principu" funkcioniranja života unutar jednoga društva, te u svjetlu socijalnog nauka Crkve promišljao o utemeljenju tolerancije polazeći od same osobe. Toleranciju je prikazao kao moralni stav osobe povezanu s priznanjem i uvažavanjem slobode „što vodi prema prihvaćanju drugoga i djelovanja u vidu ostvarenja zajedničkoga dobra". Polazeći od kreposti tolerancije, kazao je prof. Valković, postajemo sposobni prihvaćati drugoga/različitoga jer je on „jedan od nas" na čemu se onda temelji autentični dijalog i kultura komuniciranja.

Izlaganje „Ljubi svoje neprijatelje: ekumenska promišljanja o Isusovoj zapovijedi" održao je dr. Stephen J. Pope, profesor iz Bostona, koji je kazao da je jedan od najtežih djela oprost zapravo „oprost povijesnim neprijateljima". Izlagač je istražio nekoliko tumačenja onoga što znači ljubiti svoje neprijatelje, uključujući važna teološka tumačenja ljubavi prema neprijatelju koju su pružili sv. Toma Akvinski, sv. Maksimus Ispovjednik, Soren Kierkegaard i Martin Luther King, Jr. Istaknuo je kako, premda svaki od navedenih pisaca dolazi iz različitih struja kršćanske tradicije, svi pojedinačno mogu dati vrijedan doprinos suvremenom sintetičkom prikazu etike ljubavi koja može pružiti smjernice nama danas.

U predavanju „Manipulacija sjećanjem i poviješću kao izvor konflikta, s posebnim osvrtom na Bliski istok" profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu dr. fra Marinko Pejić ukazao je na rastuću tendenciju poistovjećivanja sjećanja i povijesti što je, kako je upozorio, vrlo podložno manipulaciji, u ideološke i političke svrhe. „U ideološkoj i političkoj uporabi sjećanja, važnu ulogu igra 'tehnika stilizacije' povijesti, koja briše sve neugodne i skandalozne činjenice, nasilja i okrutnosti, priskrbljujući povijesti romantičnu ljepotu, što pogoduje stvaranju mitova i 'rupa u sjećanju'. Iskonstruirana sjećanja konstantni su izvor sukoba". Za ublažavanje i početak rješavanja sukoba, kazao je dr. Pejić, potrebno je u prvom redu prepoznati traumatična sjećanja i ulogu koju su ona imala u stvaranju konflikta, da bi mogao započeti dugi proces ozdravljenja i nadilaženja konflikta.

Mr. Oliver Jurišić, profesor na KBF-u u Sarajevu, održao je predavanje „Oprost i pomirenje kroz okvir dvostrukog razlikovanja jezika Charlesa Taylora". Ističući da spomenuti filozof u nekim svojim djelima često raspravlja o dvije vrste jezika prisutne u suvremenom filozofskom shvaćanju čovjeka i stvarnosti - prvi tip koji se može nazvati proceduralno-reprezentativnim jezikom, uglavnom prisutan u pozitivnim znanostima, te druga vrsta konstitutivno-izražajni jezik - ustvrdio je da ti jezici utječu na naše razumijevanje ne samo samih sebe nego i drugih, kao i drugih kultura, religija i društava. Prema Tayloru, ljudsko biće sastoji se od mnogo različitih slojeva značenja, među kojima je i vjerski jezik, pojasnio je dr. Jurišić, ističući da je vjerski jezik jedan od konstitutivno-ekspresivnih jezika koji ne samo da mogu formirati „sebe", nego i pružiti nove ekspresivne sposobnosti za sebe kako bi artikuliralo svoje stavove i razumijevanje. Kazao je da su stoga slavljenje obreda i razni simboli temeljni za vjerski konstitutivno-izražajni jezik.

Dr. Ana Raffai, teologinja iz Hrvatske, izlagala je o temi „Oprost i pomirenje – politička obaveza vjernika za mir" za koje je istaknula da su "središnje vrijednosti evanđeoske poruke" te da su obveza vjernika koji se pozivaju na nasljedovanje Isusa Krista, utjelovljenog Boga koji je oprostio „dok još bijasmo grešnici". Govorila je ostvarivanju te obveze u praksi i teološkoj refleksiji političkog nenasilnog djelovanja vjernika u području izgradnje mira. Kazala je da je upravo djelovanje za oprost i pomirenje u društvu način na koji vjernici svjedoče svoju vjeru i da time daju dragocjen i nezamjenjiv doprinos vjernika općem dobru društva. Na primjeru regionalne inicijative „Vjernici za mir" predstavila je orijentire za teologiju i mirovnu praksu vjernika koje smatra relevantnim doprinosom te inicijative promišljanju i praksi pomirenja i oprost kao političkog djelovanja.

Razmatrajući o temi „Kad je kazna perverzna a zaborav nemoguć! Promišljanja o oprost s naglaskom na BH kontekst" profesorica na KBF-u u Sarajevu dr. Zorica Maros, koja je ujedno moderirala cijelim programom, kazala

je da je oprost „jedna, ako ne jedina, mogućnost originalnoga ljudskog djelovanja koje mijenja tijek ponavljanja zla“. Stoga se oprost javlja kao „etika otpora neminovnom, kao 'etika oklade' u ljudskost, kao mogućnost otkupljenja od počinjena i pretrpljena zla“. U nastavku je o oprost promišljala upravo kroz prizmu navedenoga, počevši od nekih uvriježenih mišljenja o oprost u bosansko-hercegovačkom društvu, razmišljanja koja ga ideološki opterećuju onemogućujući ga već i u konceptualnom smislu. Promišljajući o teoretsko-praktičnim poteškoćama koje prate definiranje oprosta u bh društvu, a uz pomoć teoretskog okvira preuzetog od niza istaknutih autora, prof. Maros prikazala je kako oprost krije u sebi daleko više od onoga na što ga pojedinci svojim tumačenjima svode (nije zaborav), ali i daleko manje od onoga što od njega očekuju (nije pomirenje).

Biskup Vukšić predvodio slavlje u Tomislavgradu

U povodu 51. svjetskog dana društvenih komunikacija u Bosni i Hercegovini

Tomislavgrad, 24.9.2017. (IKA/KTA) - U povodu 51. svjetskog dana društvenih komunikacija u Bosni i Hercegovini, svečano euharistijsko slavlje u nedjelju 24. rujna u samostanskoj i župnoj crkvi Sv. Mihovila Arkandela u Tomislavgradu predvodio je predsjednik Vijeća za sredstva društvenog priopćivanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. Tomo Vukšić, vojni biskup u BiH. Pozdrav biskupu Vukšiću, svećenicima, redovnicama, franjevačkim bogoslovima i gostima uputio je domaći župnik fra Slaven Brekalo. Među koncelebrantima bili su fra Gabrijel Mioč, ravnatelj i glavni urednik mjesečnika „Naša ognjšta“, domaćina slavlja, fra Mirko Bagarić, član Vijeća za sredstva društvenog priopćivanja BK BiH, profesor u Mostaru fra Iko Skoko te generalni tajnik BK BiH i glavni urednik Katoličke tiskovne agencije BK BiH mons. Ivo Tomašević. Euharistijsko slavlje izravno su prenosili Radio Tomislavgrad, Radio Čapljina, Radio Livno, Radio Kupres, Nezavisni Radio, Radio Herceg-Bosne i Radio Mir Međugorje.

U propovijedi biskup Vukšić podsjetio je da je obilježavanje Svjetskog dana sredstava društvene komunikacije predložio Drugi vatikanski sabor 4. prosinca 1963., kada je objavljen Dekret „Inter mirifica“ o medijima. „Prvi put je ovaj Dan na svjetskoj razini obilježen u nedjelju 7. svibnja 1967. U isto vrijeme ovaj lijepi običaj započeo je također na hrvatskom govornom području. A u skladu s odlukom BK BiH iz 2003. godine, Svjetski dan sredstava društvene komunikacije održava se u našim biskupijama svake godine u posljednju nedjelju mjeseca rujna. Usto, prije nekoliko je godina dogovoreno, osim što će se u svim župama cijela zajednica moliti i svećenici propovijedati o važnosti ovih sredstava u crkvenom poslanju, da predsjednik Vijeća za medije BK BiH svake godine u drugoj biskupiji na taj Dan pođe predvoditi misno slavlje u nekoj župi. Tako smo danas u Tomislavgradu, nakon što smo prethodnih godina na današnji dan obišli po jednu župu u Mostaru, Sarajevu i Banjoj Luci“, kazao je biskup Vukšić.

Papa Franjo ove je godine poruku posvetio temi nade i povjerenja. Želja je Crkve još jednom potaknuti konstruktivnu komunikaciju među ljudima, koja se neće hraniti predrasudama prema drugima, koja će jačati suradnju i susretanje, te tako stvarati pretpostavke za izgradnju međusobnoga povjerenja. Da bi se to uspjelo, potrebno je prestati pothranjivati tjeskobu i širiti strah koji su, jednim dijelom, posljedica također širenja loših vijesti i sadržaja, kao što su: ratovi, terorizam, ubojstva, tragedije, kriminalne

radnje, skandali i svakovrsne ljudske pokvarenosti. To nikako ne znači, da Crkva želi, da bude prikrivena istina o lošim pojavama u svijetu, niti želi biti naivna i zatvarati oči pred zlom. Ona poziva, da se zlo nadvlada, jer ono stvara rezignaciju, bezvoljnost, strahove i širi razočaranje“, kazao je biskup Vukšić.

Povjerenje je podloga na kojoj se Kraljevstvo Božje razvija u ljudskim dušama, a nada je hrana koja mu omogućuju da veselo raste i donosi plod, istaknuo je biskup i potom se osvrnuo na stanje u BiH. „U Bosni i Hercegovini mnogo toga treba ili popraviti ili nanovo izgraditi na području sigurnosti, razvitka, otvaranja radnih mjesta, redovite plaće radnicima i ukidanja rada na crno, plaćanja pristojbi, organizacije zdravstvene i socijalne zaštite, društvene sloge i etike, političke korektnosti, uvažavanja različitih identiteta, poštivanja ljudskih prava, provođenja potpisanih ugovora, donošenja pravednih zakona, stvaranja pozitivnog ozračja i perspektive za mlade ljude, zaštite obitelji i radničkih prava. No, u Bosni i Hercegovini u ovom času ništa nije tako ugroženo kao nada. Nažalost, ponekad se ima dojam, da je u posljednje vrijeme nada skoro protjerana iz ovih krajeva. Taj dojam, uz već spomenuto, pojačavaju nepravde iz prošlosti koje još nisu ispravljene, prognanici kojima nije omogućeno da se vrate, velik broj nezaposlenih, onih koji odseljavaju, onih koji bi otišli da mogu, povećanje broja smrti i smanjenje broja rođenih. Međutim, mnogo puta su se u ljudskoj povijesti pojavljivale slične situacije. I mnogo puta su dobri ljudi našli rješenja i za najteža pitanja i probleme. Pri tomu je važno zapaziti, da su to uvijek bili ljudi koji su imali nadu. I uvijek su to bili ljudi koji su ostajali tamo gdje su bili problemi. Naime, bijegom od problema nijedan od njih nikada nije riješen. Zapravo, svako dobro, koje je ikada postignuto na svijetu, učinjeno je uz pomoć nade“, poručio je biskup Vukšić.

Pozvao je sve medijske djelatnike, da se svojim djelovanjem i pisanjem pridruže onima, koji već šire nadu i povjerenje, bez kojih je gotovo nemoguće uspostaviti sretno ljudsko društvo. To posebice vrijedi za složene društvene zajednice, kao što je ovo društvo. Ovdje smo svi dodatno pozvani raditi na izgradnji i učvršćivanju povjerenja i nade. Prije svega tako da se uzajamno uvažavaju i poštuju prava čovjeka, identitet i dostojanstvo svakoga naroda te jezična, kulturna i vjerska različitost. To će pridonijeti da poraste društvena sloga, suradnja i gospodarski razvitak. Sve to mi, kršćani, gradimo na svojoj vjeri. „Molimo milosrdnoga Gospodina, po zagovoru svetoga Franje Saleškoga, neumornoga propovjednika nade i povjerenja, neka blagoslovi sva nastojanja, da se učvrsti sloga i povjerenje te tako ojačaju temelji za radosnu nadu, a medijske djelatnike i sredstva priopćivanja neka učini plodnim sredstvima služenja tim ciljevima“, zaključio je biskup Vukšić.

Misu je uveličao Veliki župni zbor pod ravnanjem mo Pere Tokića. Nakon mise biskup Vukšić susreo se s medijskim djelatnicima u prostorijama franjevačkog samostana.

Inozemne vijesti

Oslobođen filipinski svećenik kojeg su zarobili islamisti

Vatikan, 19.9.2017. (IKA) - Presretni smo što je oslobođen o. Chito. Zahvaljujemo Gospodinu i svima onima koji su se molili za njegovo oslobođenje iz zatočeništva. Pohvaljujemo napore filipinske vojske koja čini sve kako bi zaštitila živote talaca – tim je riječima biskup Marawija mons. Edwin De La Pena, komentirao puštanje na slobodu o. Teresita Suganoba zvanog „Chito“, vikara apostolske prelature Marawija, koji je u noći sa 16. na 17. rujna oslobođen zajedno s još jednim taoceom. To se zbilo zahvaljujući akciji vojske koja je uključena u opsadu Marawija, grada koji su 23. svibnja ove godine zauzele islamističke snage skupine Maute koja se zaklela na vjernost samozvanoj Islamskoj državi.

Agencija Fides je prenijela, kako izvještava Radio Vatikan, da su filipinski biskupi kao i katoličke zajednice diljem zemlje s radošću dočekali vijest o oslobođenju o. Chita, te su proširili vijest pod sloganom: „Dobrodošao natrag među nas, o. Chito“. Svoju su radost izrazili također muslimanski vođe i zajednice otoka Mindanao. Svećenika su spasile vladine snage nakon što je vojska zauzela jednu džamiju u središtu grada, koja je služila kao uporište skupine Maute. Iz vojske su priopćili da su se teroristi sukobili s vladinim snagama te su napustili svoj položaj, omogućivši time bijeg taoceima.

Ustanovljen Papinski teološki institut Ivan Pavao II. za nauk o braku i obitelji

Vatikan, 19.9.2017. (IKA) - Papa Franjo je motuproprijem „Summa Familiae Cura“ ustanovio novi Papinski teološki institut Ivan Pavao II. za nauk o braku i obitelji. Ta će institucija naslijediti Papinski institut Ivan Pavao II. za studij braka i obitelji. Sv. Ivan Pavao II. ustanovio je potonji institut 7. listopada 1982. apostolskom konstitucijom „Magnum Matrimonii sacramentum“. Novoutemeljeni institut će nastaviti promicati rad posljednje biskupske sinode o obitelji kao i apostolsku pobudnicu „Amoris Laetitia“, izvijestio je 19. rujna Radio Vatikan. Ističući važno djelo koje je ostvario izvorni institut, utemeljen u svjetlu Sinode o obitelji koja se održala 1980., Sveti Otac napisao je da je nedavna biskupska sinoda donijela obnovljenu svijest o evanđelju obitelji kao i o novim pastoralnim izazovima na koje je kršćanska zajednica pozvana odgovoriti. Suvremene antropološke i kulturološke promjene zahtijevaju raznolik i analitičan pristup koji se ne može ograničiti na pastoralne i misionarske prakse iz prošlosti. Papa je istaknuo da središnje mjesto obitelji kako u „pastoralnom obraćenju“ naših zajednica tako i u „misionarskoj preobrazbi Crkve“ zahtijeva da se u promišljanju o braku i obitelji – također na razini akademske formacije – nikad ne izgubi pastoralni vidik i pozornost na rane čovječanstva. Trebamo biti svjesni i strastveni tumači vjere u kontekstu u kojem društvene strukture manje podupiru pojedince nego u prošlosti, dok se suočavaju sa složenim stvarnostima obiteljskoga života. Vjerni Kristu moramo s realizmom, mudrošću i ljubavlju promatrati stvarnost obitelji u svoj njenoj složenosti. I ovaj će institut nastaviti djelovati kao dio Papinskoga lateranskog sveučilišta. Također će biti usko povezan sa Svetom Stolicom kroz Kongregaciju za katolički odgoj, Papinsku akademiju za život i nedavno osnovani Dikasterij za laike, obitelj i život. Institut će studentima ponuditi tečajeve s mogućnošću postizanja diplome, licencijata i doktorata iz znanosti o braku i obitelji

Sveta Stolica potpisala Ugovor o zabrani nuklearnog oružja

Vatikan, 20.9.2017. (IKA) – U srijedu 20. rujna u palači Ujedinjenih naroda u New Yorku nadbiskup Paul Richard Gallagher, tajnik Svete Stolice za odnose s državama, potpisao je Ugovor o zabrani nuklearnog oružja za Svetu Stolicu, i ujedno u ime Države Vatikanskoga Grada, usvojen 7. srpnja 2017. na završetku konferencije Ujedinjenih naroda na kojoj su vođeni pregovori o pravno obvezujućoj ispravi za zabranu nuklearnog oružja, priopćio je Tiskovni ured Svete Stolice. Tijekom svečanog potpisivanja mons. Gallagher predao je odgovarajuću ispravu o ratifikaciji.

Papa s talijanskim parlamentarnim povjerenstvom za borbu protiv mafije

Izgradnja nove građanske svijesti je pretpostavka za istinsko oslobođenje od mafije a ona uključuje brigu i odgovornost za druge i opće dobro

Vatikan, 21.9.2017. (IKA) – Papa Franjo susreo se 21. rujna s talijanskim parlamentarnim povjerenstvom za borbu protiv mafije. Na početku govora podsjetio je na tri suca koje je ubila mafija: Giovannija Falconea i Paola Borsellina, koji su ubijeni prije 25 godina, te slugu Božjega Rosarija Livatina koji je ubijen 21. rujna 1990. godine.

Sveti Otac potom je istaknuo da korupcija uvijek pronalazi načine kako se opravdati, predstavljajući se pritom kao „normalno“ stanje, kao rješenje za „lukave“, kao put kojim osoba ide da bi postigla vlastite ciljeve. Papa je također kazao da korupcija ima zaraznu i parazitsku narav jer se ne hrani onim dobrim što proizvodi, nego onim što oduzima i pljačka. Vjerodostojna politika radi na tome da zajamči budućnost nade te promiče dostojanstvo svake osobe. Upravo zbog toga takva politika vidi borbu protiv mafije kao jedan od svojih prioriteta jer potonja krade opće dobro, oduzimajući ljudima nadu i dostojanstvo. Papa je rekao da borba protiv mafije ne znači samo suzbijati je, nego također popraviti, preobraziti, izgrađivati, a to podrazumijeva dvije razine odgovornosti. Prva je politička i to putem socijalne pravde jer se mafije lako nameću kao alternativni sustav na onim područjima gdje nedostaju prava i mogućnosti: posao, dom, obrazovanje i zdravstvena skrb. Druga je pak razina odgovornosti ekonomska, kroz popravljavanje ili uklanjanje onih mehanizama koji posvuda izazivaju nejednakost i siromaštvo. Danas ne možemo više govoriti o borbi protiv mafije bez rješavanja golemog problema financija koje imaju premoć nad demokratskim pravilima, zahvaljujući čemu kriminalne stvarnosti ulažu i povećavaju već ionako golemu zaradu iz trgovina kojima se bave: droga, oružje, trgovina ljudima, odlaganje otrovnog otpada, ugovaranje velikih ugovora o radovima, kocka, reket.

Ta dvostruka razina, politička i gospodarska, pretpostavlja još jedan element koji nije manje bitan, a to je izgradnja nove građanske svijesti koja je pretpostavka za istinsko oslobođenje od mafije i koja uključuje brigu i odgovornost za druge i opće dobro, zaključio je papa Franjo.

Potpisan sporazum o suradnji Tajništva za komunikaciju i Družbe Isusove

Vatikan, 21.9.2017. (IKA) - Tajništvo za komunikaciju i Družba Isusova potpisali su 21. rujna u Vatikanu sporazum o suradnji, i to – kako je primijetio pročelnik vatikanskoga dikasterija mons. Dario Edoardo Viganò – samo nekoliko dana nakon 100. rođendana o. Antonija Stefanizzija, koji je bio ravnatelj Radio Vatikana u godinama II. vatikanskog sabora, događaja koji je trebalo prepričati ljudima koji nisu poznavali ni latinski ni teologiju. S tog je stajališta o. Stefanizzi pretekao model „user first“, odnosno povlaštene pozornosti prema korisnicima komunikacije, koja je danas u središtu reforme vatikanskih medija koju je poveo papa Franjo. Stefanizzi je znao uskladiti ono što se događalo u saborskoj dvorani s onim što su ljudi trebali znati, kako bi se izbjeglo dvostruko tumačenje „unutar“ i „izvan“ Sabora, koje su više puta istaknuli papa Benedikt XVI. i papa Franjo, napomenuo je mons. Viganò. Potom je izrazio zahvalnost, osobnu i u ime cijeloga dikasterija, Družbi Isusovoj s kojom je u posljednjih godinu i pol započeto razlučivanje i preispitivanje nazočnosti isusovaca, ne više na Radio Vatikanu, nego u mnogo većoj stvarnosti. Potpisivanjem sporazuma Družba Isusova stavlja se na raspolaganje u toj službi, prema apostolskomu poslanju u svijetu komunikacije. Mons. Viganò prenio je i zahvalnost i zadovoljstvo pape Franje tim novim oblikom suradnje u postupku reforme.

Papa članove Papinskoga povjerenstva za zaštitu maloljetnika

Vatikan, 21.9.2017. (IKA) - U pogledu seksualnog zlostavljanja maloljetnika u Crkvi vlada „nulta tolerancija“, istaknuo je papa Franjo primivši 21. rujna članove Papinskoga povjerenstva za zaštitu maloljetnika, u prigodi početka njihove opće skupštine. Papa je kazao da je Crkva kasno postala svjesna tog problema, a kada se kasno uoči problem, kasno dolaze i sredstva za njegovo rješavanje. Ali Gospodin je potaknuo proročke ljude u Crkvi kako bi problem izašao na vidjelo i kako bi se moglo pogledati istini u lice, kazao je Papa. U napisanom govoru koji nije izgovorio nego predao nazočnima na početku audijencije, papa Franjo zahvalio je povjerenstvu za rad tijekom trogodišnjega mandata. Izražavajući žalost i sramotu zbog takvih djela, Papa je istodobno učvrstio vjeru u to poslanje posvećeno najslabijima. Poslušavši svjedočanstva onih koji su proživjeli takvo nasilje, Sveti Otac ponovno je istaknuo zauzimanje Crkve u primjeni odlučnijih mjera prema onima koji zlostavljaju djecu Božju.

Ohrabruje spoznaja o tomu koliko je biskupskih konferencija i konferencija vrhovnih poglavara zatražilo od vas savjet, dodao je Papa te posebno istaknuo koliko je suradnja s povjerenstvom dragocjena posebice za siromašnije Crkve. Cilj je nastavak suradnje s Kongregacijom za nauk vjere i s Kongregacijom za evangelizaciju naroda, kako bi ta praksa zaživjela u Crkvama u svijetu, istaknuo je Sveti Otac. Izrazio je zadovoljstvo zbog odgojnih programa koje su predstavili kardinal O'Malley i Marie Collins, koji predlažu sredstva koja će omogućiti biskupijama, redovničkim zajednicama i katoličkim ustanovama da u tom radu usvoje i primjene djelotvornije strategije. Na kraju Papa je izrazio pouzdanje i potpuno uvjerenje da će povjerenstvo i dalje biti mjesto na kojemu će se sa zanimanjem slušati glasovi žrtava, osoba koje su proživjele takvo zlostavljanje, jer imamo mnogo toga naučiti od njih i iz njihovih osobnih priča o hrabrosti i ustrajnosti.

Nadbiskup Gallagher o odgovornosti zaštite vjerskih manjina

Intervju tajnika Svete Stolice za odnose s državama na 72. zasjedanju Opće skupštine UN-a

New York, 22.9.2017. (IKA) - Zaštita vjerskih manjina je jedna od najprečih odgovornosti međunarodne zajednice, poručio je nadbiskup Paul Richard Gallagher na 72. zasjedanju Opće skupštine UN-a o zaštiti vjerskih manjina u sukobima, prenosi Radio Vatikan. Tajnik Svete Stolice za odnose s državama istaknuo je kako je prema tri međunarodna izvještaja 2016. godina za vjerske manjine bila strašna. Manjine su proganjene, podvrgnute fizičkom i psihičkom nasilju, prisilnim izgonima pa sve do etničkog čišćenja i porobljavanja žena i djece. Nadbiskup Gallagher je u Staklenoj palači UN-a u New Yorku posebno istaknuo kako je zaklada „Pomoć Crkvi u nevolji“ izvijestila kako je u prošloj godini u 38 zemalja svijeta zabilježeno teško kršenje vjerskih sloboda. Naveo je sedam bitnih elemenata za zaštitu vjerskih manjina. Prvo je potrebno djelovati - oni koji „imaju provesti poštovanje temeljnih prava, moraju ispuniti tu svoju odgovornost“. Drugo, svakoj se osobi moraju zajamčiti temeljna prava državljanstva, bez obzira na njezinu religiju i etničku pripadnost. Tamo gdje se nekoj religiji, od strane države, prizna poseban status, treba svakome „priznavati i štiti“ pravo na slobodu vjeroispovijesti i jednakost pred zakonom.

Treća točka koju je naglasio bila je „međusobna autonomija i pozitivna suradnja između države i vjerskih zajednica“, a četvrta točka je da „vjerski vođe imaju veliku i određenu odgovornost u sučeljavanju i osuđivanju zloporabe religije u opravdaju terorizma i nasilja protiv drugih kršćana i religija.“ S papom Franjom potrebno je ponoviti svoj „čvrsti i jasni NE svakom obliku nasilja u ime vjere, u ime Boga“. Pod petom točkom istaknuo je „potrebu za učinkovitim međureligijskim dijalogom kao protuotrovom za fundamentalizam“. Šesta točka bilo je obrazovanje kao „ključ za sprečavanje radikalizacije i ekstremizma“.

Na kraju nadbiskup je pozvao međunarodnu zajednicu da „blokira dotok novca i oružja onima koji ih namjeravaju koristiti protiv vjerskih manjina“.

Papa primio peruanskoga predsjednika

Dobri odnosi Perua i Svete Stolice bit će dodatno osnaženi Papinim pohodom toj zemlji od 18. do 21. siječnja 2018.

Vatikan, 22.9.2017. (IKA) - Papa Franjo susreo se 22. rujna u Vatikanu s predsjednikom Republike Peru Pedrom Pablom Kuczynskim Godardom, prenosi Radio Vatikan. U priopćenju Tiskovnog ureda Svete Stolice navodi se da su razgovarali o dobrim odnosima između Perua i Svete Stolice, koji će biti dodatno osnaženi Papinim pohodom toj zemlji od 18. do 21. siječnja 2018. godine, kada će posjetiti Limu, Puerto Maldonado i Trujillo.

Papa i peruanski predsjednik razgovarali su o doprinosu Crkve društvu te južnoameričke zemlje, uključujući one na području obrazovanja, zaštite okoliša, razvoja i iskorjenjivanja siromaštva. Po završetku susreta Predsjednik se također sastao s Papinim državnim tajnikom kardinalom Pietrom Parolinom, te podtajnikom Svete Stolice za odnose s državama mons. Antoineom Camillerijem, te su razgovarali o regionalnim i međunarodnim pitanjima.

Vatikan: Predstavljene smjernice za katoličke odgojne ustanove

Vatikan, 22.9.2017. (IKA) - U Vatikanu su 22. rujna predstavljeni rad Papinske zaklade „Gravissimum educationis” i dokument „Odgoj u solidarnom humanizmu: Izgradnja 'civilizacije ljubavi' 50 godina nakon Populorum progressio”. Dokument je na konferenciji za novinare predstavio kardinal Giuseppe Versaldi, pročelnik Kongregacije za katolički odgoj, napomenuvši da sadrži smjernice za odgoj u solidarnom humanizmu, a poslat će ga svim katoličkim školama i sveučilištima diljem svijeta, kojih je trenutačno 216 tisuća, a pohađa ih više od 60 milijuna učenika te studenata svih vjeroispovijesti i nacionalnosti. Naša nastojanja u odgoju bit će neodgovarajuća i nedjelotvorna osim ako ne budemo težili promicanju novog načina razmišljanja o ljudima, životu, društvu i našem odnosu prema prirodi, ističe se u dokumentu. Kardinal Versaldi rekao je da katoličke škole i sveučilišta mogu promicati solidarnost i bratstvo putem formativnog iskustva koje je sposobno integrirati znanost i savjest.

Novinarima je rad Papinske zaklade „Gravissimum educationis”, koju je ustanovio papa Franjo 2015. predstavio glavni tajnik Zaklade mons. Guy-Real Thivierge, istaknuvši kako je njezin cilj utjeloviti odgojnu viziju koju promiče Kongregacija za katolički odgoj. Dodao je da se Zaklada prvenstveno nadahnjuje crkvenim naukom i karizmom pape Franje. Ključne riječi koje stoje u pozadini njezina rada su uključivost, dijalog, suradnja i transcendencija. Poziv Zaklade je ostvariti inovativne projekte da bi unaprijedila kvalitetu obrazovanja, promicala znanstvene studije te zagovarala umrežavanje i suradnju među obrazovnim institucijama. U srži kako dokumenta tako i Papinske zaklade „Gravissimum educationis” nalazi se želja da „humaniziramo obrazovanje” kako bismo izgradili „civilizaciju ljubavi”, rekao je kardinal Versaldi, prenosi Radio Vatikan.

Godišnji susret odgovornih za dušobrižništvo migranata u europskim biskupskim konferencijama

Sudionicima susreta u Rimu Papa je izrazio zabrinutost zbog znakova nesnošljivosti, diskriminacije i ksenofobije koje se susreću u različitim dijelovima Europe - HBK i BK BiH na skupu je predstavljao ravnatelj Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu dr. Tomislav Markić

Vatikan, 23.9.2017. (IKA) - Godišnji susret biskupa i drugih odgovornih za dušobrižništvo migranata u europskim biskupskim konferencijama održava se od 21. do 23. rujna u Kući Bonus Pastor i u središtu Dikasterija za promicanje cjelovitoga ljudskog razvoja u Rimu. Vrhunci susreta bili su audijencija kod pape Franje u petak 22. rujna prije podne i razgovor s odgovornima u Odjelu „Migranti i izbjeglice” Dikasterija za promicanje cjelovitog ljudskog razvoja, koji djeluje od 1. siječnja ove godine.

Papa Franjo je, podsjetivši na svoju poruku za sljedeći Svjetski dan selilaca i izbjeglica, sudionicima susreta poručio kako selioce i izbjeglice valja primiti, zaštititi, promicati i integrirati te je također potaknuo odgovorne u biskupskim konferencijama da promiču i usmjeruju svoje djelovanje prema uputama i dvadeset akcijskih točaka, koje je pripremio Odjel za migrante i izbjeglice Dikasterija za promicanje cjelovitog ljudskog razvoja. Izrazio je zabrinutost zbog znakova nesnošljivosti, diskriminacije i ksenofobije koje se susreću u različitim dijelovima Europe, primijetivši kako često razlog tomu treba tražiti u „nepovjerenju i strahu od drugog, drukčijeg, stranca”. „Još

me više zabrinjava žalosna činjenica da ni same naše katoličke zajednice u Europi nisu lišene tih reakcija obrane i odbacivanja, opravdane neodređenom 'moralnom dužnošću' očuvanja izvornog kulturnog i vjerskog identiteta. Crkva se proširila na sve kontinente kroz 'migraciju' misionara koji su bili uvjereni u univerzalnost poruke spasenja Isusa Krista, upućene muškarcima i ženama svih kultura”, podsjetio je Papa dodavši: „U povijesti Crkve bilo je napasti ekskluzivnosti i duhovne skučenosti, ali nam je Duh Sveti uvijek pomogao da ih nadvladamo, jamčeći stalnu otvorenost prema drugome, kojeg se promatra kao konkretnu mogućnost rasta i obogaćivanja. Isti taj Duh Sveti Duh, u to sam siguran, pomaže nam i danas sačuvati stav povjerljive otvorenosti, koji nam omogućuje svladati svaku prepreku i svaki zid”.

U stalnom slušanju krajevnih Crkava u Europi osjetio sam duboku nelagodu zbog masivnog dolaska migranata i izbjeglica. Tu se nelagodu mora priznati i razumjeti u svjetlu povijesnog trenutka obilježenog ekonomskom krizom koja je ostavila duboke rane. Tu nelagodu dodatno je pogoršao opseg i sastav migracijskih tokova, bitna nepripremljenost društava primateljica i često neodgovarajuće nacionalne i europske politike. No, ta nelagoda je također pokazatelj granica procesa europskog ujedinjenja, prepreka s kojima se suočava konkretna primjena univerzalnosti ljudskih prava i zidova o koje se razbija cjeloviti humanizam koji je jedan od najljepših plodova europske civilizacije. A za kršćane sve to treba tumačiti u logici središnjeg mjesta čovjeka stvorenog od Boga kao jedinstvena i neponovljiva, rekao je Papa.

Papu je u ime svih sudionika susreta pozdravio kardinal Angelo Bagnasco, nadbiskup Genove i predsjednik Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE), koji je sudjelovao na većem dijelu susreta.

Sam susret započeo je u četvrtak 21. rujna čitanjem pisma kardinala Josipa Bozanića, zagrebačkoga nadbiskupa, koji je u nemogućnosti da kao voditelj Odjela Migranti Komisije Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) Caritas in Veritate osobno predsjedava susretom, sudionike ohrabrio u zauzimanju za migrante i izbjeglice u Europi. Nakon što je prof. Gian Carlo Blangiardo s milanskoga sveučilišta Bicocca predstavio izvješća biskupskih konferencija o području pastorala migranata, predstavnici pojedinih zemalja izvijestili su o aktualnim izazovima s kojima se susreću u prihvatu i integraciji migranata. Predstavnik Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, ravnatelj Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu dr. Tomislav Markić izvijestio je o broju tražitelja azila u Republici Hrvatskoj, ali i o velikom broju novih hrvatskih iseljenika, koji su u protekle tri godine iselili iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Predstavnici Odjela „Migranti i izbjeglice” Dikasterija za cjeloviti razvoj čovjeka pojasnili su viziju, ciljeve i zadaće novoutemeljenoga Odjela, koji se nalazi pod izravnim vodstvom Svetoga Oca.

Susret je završio u subotu 23. rujna posjetom rimskom Centru San Saba, koji vodi talijanska Isusovačka služba za izbjeglice (JRS) i vodi brigu o tražiteljima azila i osobama koje uživaju međunarodnu zaštitu.

Prilog dokumenti

Magnum principium

Apostolsko pismo pape Franje u obliku motu propria kojim se unose promjene u kan. 838 Zakonika kanonskog prava

Veliko načelo, potvrđeno od Drugoga vatikanskog koncila, prema kojem se bogoslužnu molitvu mora prilagoditi shvaćanju puka kako bi mu bila razumljiva, zahtijevalo je tešku zadaću uvođenja narodnog jezika u bogoslužje i pripreme i odobravanja prijevoda bogoslužnih knjiga, koja je povjerena biskupima.

Latinska Crkva bila je svjesna predstojeće žrtve djelomičnog gubitka vlastitog bogoslužnog jezika, koji se stoljećima upotrebljavao u čitavom svijetu. Ipak, rado je otvorila vrata kako bi ti prijevodi, kao dio samih obreda, mogli postati glasom Crkve koja slavi božanske tajne, zajedno s latinskim jezikom.

Istodobno, poglavito imajući pred očima različita jasno izražena stajališta koncilskih otaca o korištenju narodnog jezika u bogoslužju, Crkva je bila svjesna teškoća koje bi se na tome području mogle javiti. S jedne strane, bilo je potrebno povezati dobrobit vjernika određenog vremena i kulture i njihovo pravo na svjesno i aktivno sudjelovanje u bogoslužnim slavljinama s bitnim jedinstvom rimskog obreda. S druge strane, sami narodni jezici moći će, često tek postupno, postati liturgijski jezici, koji neće nimalo zaostajati za liturgijskim latinskim po profinjenosti stila i dubini svojih pojmova sa ciljem jačanja vjere.

To je bio cilj raznih bogoslužnih zakona, naputaka, okružnica, uputa i potvrđivanja bogoslužnih knjiga na različitim mjesnim jezicima koje je izdala Apostolska Stolica od Koncila naovamo, i to kako prije tako i nakon zakona koji su utvrđeni u Zakoniku kanonskog prava. Navedeni kriteriji bili su i ostaju korisni na razini općih smjernica i liturgijske komisije ih se moraju, što je više moguće, pridržavati kao prikladnih instrumenata, tako da liturgijska zajednica može, u velikoj raznolikosti jezika, doći do izražajnog stila koji je prikladan i odgovara pojedinim dijelovima, čuvajući cjelovitost, točnost i vjernost, osobito u prevođenju nekih tekstova od velike važnosti u pojedinoj bogoslužnoj knjizi.

Bogoslužni tekst, kao obredni znak, je sredstvo usmene komunikacije. Međutim, za vjernike koji slave svete obrede, riječ je također misterij. Naime, kada se riječi izgovaraju, osobito kad se čita Sveto pismo, Bog govori ljudima. U Evanđelju sam Krist govori svojem narodu koji, sam ili po predvoditelju slavlja, molitvom odgovara Gospodinu u Duhu Svetom.

Cilj prevođenja bogoslužnih tekstova i biblijskih tekstova za Službu riječi je naviještati vjernicima riječ spasenja u poslušnosti vjeri i izreći molitvu Crkve Gospodinu. U tu svrhu potrebno je vjerno prenositi pojedinom narodu, služeći se njegovim vlastitim jezikom, sve što je Crkva htjela prenositi drugim ljudima latinskim jezikom. Premda vjernost nije moguće uvijek prosuditi po pojedinim riječima, već je se treba tražiti u kontekstu cjelokupnog komunikacijskog čina i prema književnoj vrsti, ipak mora se također voditi računa o nekim posebnim pojmovima u kontekstu cijele katoličke vjere, jer svaki prijevod teksta mora biti u skladu sa zdravim učenjem.

Ne treba čuditi da su se, tijekom ovog dugotrajnog procesa, javljale teškoće između biskupskih konferencija i Apostolske Stolice. Kako bi odluke Koncila o upotrebi narodnih jezika u bogoslužju mogle vrijediti i u budućnosti, prijeko je potrebna stalna, budna i kreativna suradnja, ispunjena međusobnim povjerenjem, između biskupskih konferencija i dikasterija Apostolske Stolice koji vrši zadaću promicanja svetog bogoslužja, odnosno Kongregacije za bogoštovlje i sakramentalnu disciplinu. Stoga, da bi se mogao nastaviti rad na obnovi čitavog liturgijskog života, činilo se korisnim da se neka načela koja se prenose još od vremena Koncila jasnije utvrde i provode.

Mora se, bez sumnje, posvetiti dužnu pažnju koristi i dobrobiti vjernika, a ne smije se zaboraviti ni pravo i dužnost biskupskih konferencija koje, zajedno s biskupskim konferencijama krajeva u kojima se govori istim jezikom i sa Apostolskom Stolicom, moraju zajamčiti i odrediti da se, čuvajući karakter svakog pojedinog jezika, potpuno i vjerno čuva smisao izvornog teksta i da prevedene bogoslužne knjige, i nakon prilagodbi, uvijek jasno odražavaju jedinstvo rimskog obreda.

Da bi suradnja između Apostolske Stolice i biskupskih konferencija bila to vjernija i plodonosnija i saslušavši mišljenje Komisije biskupa i stručnjaka koju sam osnavao, naređujem, vlašću koja mi je povjerena, da kanonska disciplina koja je trenutačno na snazi u kan. 838 ZKP-a postane jasnija, tako da se, u skladu s onim što je navedeno u konstituciji Sacrosanctum concilium, napose u člancima 36. §§ 3. i 4., 40. i 63. i u apostolskom pismu u obliku motu propria Sacram liturgiam, br. IX, jasnije izrazi mjerodavnost Apostolske Stolice u vezi prijevoda bogoslužnih knjiga i dubljih prilagodbi, među koje se mogu ubrojiti također eventualni novi tekstovi koji će se u njih uvrstiti, koje su usvojile i odobrile biskupske konferencije.

U tome smislu, kan. 838 će ubuduće glasiti kako slijedi:

Kan. 838 - § 1. Uređivanje svetog bogoslužja ovisi samo o crkvenoj vlasti; tu pak vlast imaju Apostolska Stolica i, prema pravnoj odredbi, dijecezanski biskup.

§ 2. Zadaća je Apostolske Stolice da uređuje sveto bogoslužje opće Crkve, izdaje bogoslužne knjige i pregleda[1] prilagodbe koje je, prema pravnoj odredbi, odobrila biskupska konferencija i da bdije da se bogoslužne uredbe posvuda vjerno obdržavaju.

§ 3. Biskupskim konferencijama pripada da vjerno prirede prijevode bogoslužnih knjiga na narodne jezike, primjereno prilagođene unutar određenih granica, te da odobre i objave bogoslužne knjige za krajeve za koje su odgovorni, nakon što ih potvrdi Sveta Stolica.

§ 4. Dijecezanskom biskupu u Crkvi koja mu je povjerena pripada da izda, u granicama svoje mjerodavnosti, odredbe o bogoslužju koje obvezuju svakoga.

U skladu s navedenim treba tumačiti bilo čl. 64 § 3 Apostolske konstitucije Pastor Bonus bilo druge zakone, osobito one sadržane u bogoslužnim knjigama, u vezi

njihovih prijevoda. Određujem, isto tako, da Kongregacija za bogoštovlje i sakramentalnu disciplinu promijeni vlastiti „Pravilnik“ na temelju ove nove discipline i pomogne biskupskim konferencijama da ispune svoj zadatak, te da radi na sve većem unaprjeđivanju bogoslužnog života Latinske Crkve.

Sve što sam odredio u ovom apostolskom pismu u obliku „motu proprija“ mora se vjerno obdržavati u svim dijelovima, bez obzira na sve suprotno, čak i ako je vrijedno posebno spomenuti, da se proglasi objavljivanjem na stranicama L'Osservatore Romana, te da stupi na snagu 1. listopada 2017., nakon čega će biti objavljeno u Acta Apostolicae Sedis.

Dano u Rimu, pri Svetom Petru, 3. rujna 2017., pete mog pontifikata.

FRANCISCUS

[1] U lat. verziji dokumenta koristi se glagol „recognoscere“. U Objašnjenju Papinskog vijeća za tumačenje zakonodavnih tekstova pojašnjava se da recognitio „nije općenito ili sažeto odobrenje a još manje jednostavna 'autorizacija'. Riječ je, naprotiv, o pomnom i detaljnom ispitivanju ili reviziji...“ (28. travnja 2016.).

Odgajati u nadi

Papina kateheza na općoj audijenciji u srijedu 20. rujna 2017.

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Današnja kateheza ima za temu „odgajati u nadi“. Zato ću je uputiti izravno, s „ti“, zamišljajući da se obraćam kao odgojitelj, kao otac nekoj mladoj osobi, ili bilo kojoj osobi otvorenoj za učenje.

Razmisli, tamo gdje te Bog posijao, gaji nadu! Nikad ne gubi nadu.

Ne predaj se tami: sjeti se da prvi neprijatelj kojeg moraš pokoriti nije izvan tebe, već u tebi. Stoga, neka u tvom srcu ne bude mjesta za misli ispunjene gorčinom i tamom. Ovaj svijet je prvo čudo koje je Bog učinio, a Bog je stavio u naše ruke nova čuda. Vjera i nada idu ukorak jedno s drugim. Vjeruj da postoje više i ljepše istine. Uzđaj se u Boga Stvoritelja, u Duha Svetog koji sve okreće na dobro, u zagrljaj Krista koji čeka svakog čovjeka na kraju njegova života; vjeruj, On te čeka. Svijet ide naprijed zahvaljujući pogledu tolikih ljudi koji su rušili zidove, koji su gradili mostove, koji su sanjali i vjeruju; i kada su bili izvrgnuti podsmjehu od svoje okoline.

Nemoj nikada misliti da je borba koju vodiš ovdje na zemlji potpuno beskorisna. Na kraju života ne čeka nas brodolom: u nama trepti sjeme apsolutnog. Bog ne razočarava: ako je stavio nadu u naša srca, ne želi je iščupati stalnim razočaranjima. Sve se rađa zato da procvate o vječnom proljeću. Bog nas je stvorio zato da cvatemo. Sjećam se onog dijaloga, kada je hrast pitao stablo badema: „Pričaj mi o Bogu“, a grane badema se osuše cvijetom.

Gdjegod da jesi, gradi! Ako ležiš na zemlji, ustani! Ne ostani nikada ležati na tlu, ustani, pusti drugima da ti pomognu da se osoviš na noge. Ako sjediš, kreni na put! Ako te dosada paralizira, otjeraj je dobrim djelima! Ako se osjećaš praznim ili malodušnim, moli da Duh Sveti iznova ispuni tvoju prazninu.

Budi tvorac mira među ljudima, i ne slušaj glas onih koji šire mržnju i podjele. Ne slušaj te glasove. Ljudska bića, ma

koliko različita bila jedna od drugih, stvorena su zato da žive zajedno. U sporenjima – strpljenje: jednog ćeš dana otkriti da svaki pojedinac posjeduje djelić istine.

Ljubi ljude. Ljubi svakoga pojedinog čovjeka. Poštuj životni put sviju, bio on ravan ili nevoljan i mukotrpan, jer svatko ima svoju povijest za ispričati. I svaki od nas ima svoju povijest za ispričati. Svako dijete koje se rađa je obećanje života koji se još jednom pokazuje jačim od smrti. Svaka ljubav koja se rađa je sila preobrazbe koja teži sreći.

Isus nam je predao svjetlo koje sja u tami: brani ga, štiti ga. To jedinstveno svjetlo je najveće bogatstvo povjereno tvome životu.

I prije svega, sanjaj! Ne boj se sanjati. Sanjaj! Sanjaj svijet koji je još uvijek nevidljiv, ali koji će sigurno doći. Nada nas potiče da vjerujemo u postojanje jednog stvaranja koje se proteže sve do svoga konačnog ispunjenja, kad će Bog biti sve u svemu. Ljudi sposobni za maštanje su podarili čovječanstvu znanstvena i tehnološka otkrića. Preplovili su oceane, stupili su nogom na tlo kojim nitko prije njih nije kročio. Ljudi koji su gajili nade isti su oni koji su pobijedili ropstvo i stvorili bolje životne uvjete na ovoj zemlji. Mislite na te ljude.

Budi odgovoran za ovaj svijet i život svakog čovjeka. Misli na to kako je svaka nepravda nanescena siromahu otvorena rana i umanjuje samo tvoje dostojanstvo. Život ne prestaje postojanjem i na ovaj svijet će doći drugi naraštaji koji će slijediti iza našega, i mnogi drugi još. I svakoga dana moli Boga dar hrabrosti. Sjeti se da je Isus poradi nas pobijedio strah. On je pobijedio strah! Naš najopasniji neprijatelj ne može ništa protiv vjere. A kada te obuzme strah pred nekom životnom nedaćom, sjeti se da ne živiš samo za sebe samog. Na krštenju tvoj je život već uronjen u otajstvo Presvetoga Trojstva i ti pripadaš Isusu. A kada te jednoga dana obuzme strah, ili pomisliš da je zlo preveliko da bi se upustio u borbu protiv njega, sjeti se jednostavno da Isus živi u tebi. I On je taj koji, po tebi, svojom krotkošću želi sebi podložiti sve čovjekove neprijatelje: grijeh, mržnju, zločin, nasilje; sve naše neprijatelje.

Uvijek imaj hrabrosti za istinu, no sjeti se: nisi veći ni od koga. Sjeti se ovoga: nisi veći ni od koga. Pa kad bi ostao i posljednji koji vjeruje u istinu, ne kloni se zato društva ljudi. Makar živio u tišini pustinje, nosi u srcu trpljenja svakog stvorenja. Ti si kršćanin; i u molitvi sve predaj Bogu.

I njeguj ideale. Živi za nešto što je veće od čovjeka. I ako jednoga dana budeš morao zbog tih ideala platiti veliku cijenu, nikada ih ne prestani nositi u svom srcu. Vjernost sve postiže.

Ako pogriješiš, ponovno ustani: ništa nije tako ljudsko kao grijehiti. I same te pogreške ne smiju postati za tebe tamnica. Ne budi zatočen u svoje pogreške. Sin Božji je došao ne poradi zdravih, već poradi bolesnih; dakle došao je također zbog tebe. I ako budeš grijehio i ubuduće, ne boj se, ponovno ustani! A znaš li zašto? Zato što je Bog tvoj prijatelj.

Ako te snađe gorčina, čvrsto vjeruj u sve osobe koje još uvijek rade za dobro: u njihovoj poniznosti postoji sjeme novoga svijeta. Pohodi osobe koje su sačuvale srce kao u djeteta. Uči iz divljenja, njeguj čuđenje.

Živi, ljubi, sanjaj, vjeruj. I, milošću Božjom, nikada ne očajavaj.

Logika Očeve ljubavi

Papin nagovor uz molitvu Anđeo Gospodnji u nedjelju 24. rujna 2017.

Draga braćo i sestre, dobar dan!

U današnjem Evanđelju (usp. Mt 20,1-16) nalazimo prisposobu o radnicima pozvanim u nadnicu, koju Isus pripovijeda kako bi približio dva aspekta Božjeg Kraljevstva: prvi je da Bog poziva sve da rade za njegovo Kraljevstvo, a drugi da na kraju svima daje istu plaću, to jest spasenje, vječni život.

Gospodar vinograda, koji predstavlja Boga, izlazi u zoru i unajmljuje skupinu radnika, dogovarajući s njima dnevnicu u iznosu od jednog denara: bila je to pravedna plaća. Zatim izlazi i u kasnijim satima – ukupno pet puta toga dana – sve do kasnog poslijepodneva, uzimajući i druge radnike koje je vidio da stoje besposleni. Na kraju dana gospodar naređuje da sve svima dadne jedan denar, također onima koji su radili svega par sati. Naravno, radnici koje je prve uzeo u nadnicu tuže se, jer su dobili istu plaću kao i oni koji su radili manje. Gospodar ih, međutim, podsjeća da su primili ono što su dogovorili; ako On pak želi biti velikodušan s drugima, oni ne smiju biti zavidni.

Doista, ta gospodareva „nepravda“ služi kao provokacija, kod onoga koji sluša tu prisposobu, izdizanje na drugu razinu, jer Isus ne želi govoriti o problemu nezaposlenosti ili pravedne plaće, nego o Božjem Kraljevstvu! A poruka glasi: u Božjem kraljevstvu nema besposlenih, svi su pozvani odraditi svoj dio i svi će na kraju primiti plaću po Božjoj pravednosti – a ne po ljudskoj, na našu sreću! –, to jest spasenje koje nam je Isus Krist stekao svojom smrću i uskrsnućem. I to spasenje nije zaslužen, već darovano – spasenje je besplatno – „tako će posljednji biti prvi, a prvi posljednji“ (Mt 20, 16).

Isus tom prisposobom želi otvoriti naša srca za logiku Očeve ljubavi koja je besplatna i velikodušna. Riječ je o tome da dopustimo da nas zadive Božje „misli“ i „putovi“ koji, kako podsjeća prorok Izaija, nisu naše misli i nisu naši putovi (usp. Iz 55, 8). Ljudsko razmišljanje često karakteriziraju egoizmi i osobne koristi, a naši uski i vijugavi putovi nisu usporedivi s Gospodinovim širokim i ravnim stazama. On iskazuje milosrđe – ne zaboravimo to: on iskazuje milosrđe –, velikodušno oprašta, pun je velikodušnosti i dobrote koju izliva na svakog od nas, svima otvara beskrajna prostranstva svoje ljubavi i milosti, koje jedine mogu dati ljudskom srcu puninu radosti.

Isus nas potiče da promatramo pogled toga gospodara: pogled kojim gleda svakog radnika koji čeka na posao i poziva ga i šalje u svoj vinograd. To je pogled pun pažnje i dobrohotnosti, pogled koji poziva da ustanemo, da krenemo na put jer za svakog od nas želi život, ispunjen život, život predanja oslobođen od ispraznosti i besposlenosti. Bog nikoga ne isključuje i želi da svaka pojedina osoba postigne svoju puninu. To je ljubav našega Boga, našega Boga koji je Otac.

Neka nam Presveta Marija pomogne prihvatiti u našem životu logiku ljubavi, koja nas oslobađa od umišljenosti da smo zaslužili Božju nagradu i negativnog suda o drugima.

Nakon Angelusa

Jučer je u Oklahomu Cityju, u Sjedinjenim Američkim Državama, blaženim proglašen Stanley Francis Rother, svećenik misionar, koji je ubijen iz mržnje prema vjeri zbog svog evangelizacijskog djelovanja i promicanja ljudskog dostojanstva najsiromašnijih u Gvatemali. Neka nam njegov herojski primjer pomogne da budemo hrabri svjedoci evanđelja i da se zalažemo za dostojanstvo čovjeka.